BACALAUREATUL DE NOTA 10

LIMBA ROMÂNĂ

evaluarea competențelor lingvistice de comunicare

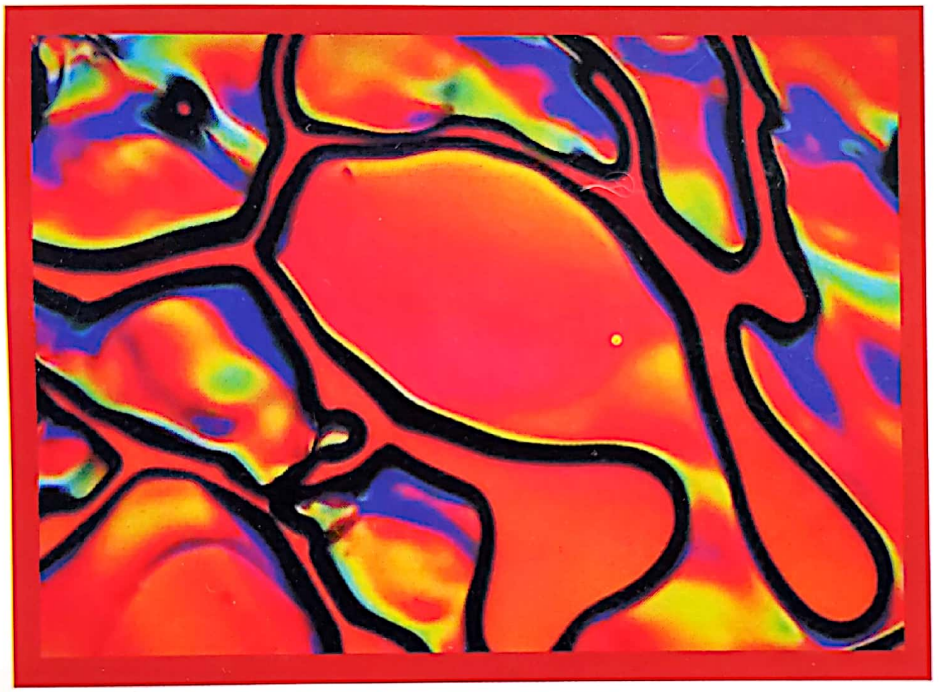

50 de variante pentru proba orală rezolvate şi explicate

RALUCA IANCĂU (coord.)
A. M. BORDEA
R. MORAR
M. DAVID
E. GRIGORAŞ

AULA

Scanned with OKEN Scanner

Raluca IANCĂU
(coord.)
Ana-Maria BORDEA
Mariana DAVID
Elena GRIGORAŞ
Rebeca MORAR

LIMBA ROMÂNĂ

- evaluarea competențelor lingvistice de comunicare -

50 de variante pentru proba orală rezolvate şi explicate

AULA

Scanned with OKEN Scanner

Editură acreditată C.N.C.S.I.S. / cod 020

Colecția „BACALAUREAT DE NOTA 10" este coordonată de **Alexandru Mușina**

© **Editura „AULA"**
S.C. AULA MAGNA S.R.L.
O.P. 11, C.P. 962, Brașov 500.610
Tel/fax: 0268/31.86.47; Tel: 0268/32.66.47
www.aula.ro

Redactor: **Cristina Vasilică**
Corectură: **autoarele**
Tehnoredactare: **Cristina Vasilică**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Limba și literatura română. Bac oral 2010
coord.: Raluca Iancău
Brașov: Aula, 2009

ISBN 978-973-754-086-7

I. Iancău, Raluca (coord.)
811.135.1(075.35)
821.135.1.09(075.35)

Scanned with OKEN Scanner

VARIANTA 1

„L-am văzut cum își curăța pomii din livadă, începu Ștefan cu un zâmbet misterios. Stam pe prispă și-l observam. Atunci am înțeles. M-am convins că munca lui e de o altă calitate decât muncile noastre. Eram pregătit, de altfel, pentru asta, continuă Ștefan după o scurtă pauză, pentru că ceva din beatitudinea asta o cunoscusem și eu, când pictam. Numai că, în cazul meu, nu era vorba de o muncă responsabilă, cu un obiect precis, ca în cazul lui. El își curăța pomii de omizi. Îl observam și-l simțeam cum era prezent în fiecare gest. În fața pomului nu era distrat, nu se gândea la nimic altceva. Dar ghiceam că pomul acela i se revela în totalitatea lui. Nu era un simplu obiect, unul dintre o mie la fel cu el, așa cum ni se arată nouă, majorității oamenilor. Lui, pomul acela, pe care-l curăța, îi revela, în acel moment, Universul întreg. Îl vedea în totalitatea lui: cu rădăcinile, cu ramurile, cu frunzele și paraziții lui...“

(Mircea Eliade, ***Noaptea de Sânziene***)

[Citește textul cu voce tare]

1. Ce poți deduce despre autorul textului și despre situația de comunicare?

– Cui se adresează textul?

– Ce tip de text este acesta?

– Care este atitudinea lui Ștefan față de activitatea la care asistă (curățarea pomilor)?

2. Care este opinia ta despre atenția acordată detaliilor pe care le implică o anumită activitate? Susține, cu argumente, opinia prezentată.

VARIANTA 2

„Cum e mai bine să fie lucrurile pe care le folosim: mari sau multe? Sau și mari și multe și scumpe, dacă se poate. Și viu colorate? Nu vi se întâmplă să vă uitați în jur în ultima vreme și să simțiți o atmosferă de bazar părăsit? Când umblați prin magazine, prin hypermarketuri nu vă lovește o revelație că

Scanned with OKEN Scanner

sunt fie prea multe lucruri pe rafturi, fie inutil de multe în cărucior? [...] *De la portbagaj la dulapul de haine şi apoi la toate troacele sau accesoriile cu care se umplu până la sufocare casele de obicei, e un pas mental uşor de făcut. Nu cumva am muşcat prea cu pasiune şi am rămas cu fălcile încleştate, ca un pitbull, în bunătăţile cărora nu mai vrem să le dăm drumul, pe care vrem să le avem şi să le păstrăm fără niciun fel de măsură sau raţiune?*

(Răzvan Exarhu, „Viaţa e o magazie?“,
în ***Evenimentul zilei***, 20.07.2009)

[Citeşte textul cu voce tare]

1. Ce poţi deduce despre autorul textului şi despre situaţia de comunicare?

– Cine este?

– Cui se adresează?

– Unde ar fi putut apărea textul?

– Care este opinia autorului despre lucrurile pe care le cumpără şi le adună oamenii?

– De ce crezi că textul cuprinde o serie de întrebări?

2. Care este opinia ta despre importanţa cumpărăturilor în ziua de astăzi? Susţine, cu argumente, opinia prezentată.

VARIANTA 3

„Am văzut în weekend «Amintiri din Epoca de Aur», partea I: «Tovarăşi, frumoasă e viaţa!». Superb! Am descoperit un Cristian Mungiu plin de har şi dotat cu simţul umorului.

Tânărul regizor ridiculizează oameni şi situaţii din comunismul ceauşist, iar pentru asta nu are nevoie să se încrunte sau să răcnească. Ba dimpotrivă: o face cu un haz nebun, de parcă ar pune pe masa de disecţie nişte fantome cam tâmpite.

Cele patru povestioare ecranizate de trupa lui Mungiu oferă momente în care publicul hohoteşte de-a binelea. De mult n-am mai văzut oameni care să râdă cu atâta poftă într-o sală de cinema!

«Legenda activistului în inspecţie» ne arată cât de departe se putea ajunge cu heirupul de partid: până la roata – tiribomba –

Scanned with OKEN Scanner

pe care nu mai are cine s-o oprească. «Hai, sus! Toată lumea! Toată lumea!», striga tovarăşul de la centru, iar sătenii i-au urmat sfatul până la ultimul. Inclusiv meşterul care mânuia roata...

«Legenda politrucului zelos» descrie aventurile unui tovarăş de la oraş în satul Adâncatele, unde n-a ajuns curentul electric, dar de unde musai trebuie eradicat analfabetismul. Necazul este că ultimului cioban din vârful muntelui nu prea îi arde de învăţătură, iar asta îi provoacă bietului politruc o experienţă dureroasă.

«Legenda fotografului oficial» defineşte lumea absurdă a presei sub dictatură. E inacceptabil ca tovarăşul Ceauşescu să-şi scoată pălăria în faţa domnului Giscard d'Estaing – carevasăzică, a capitalismului! –, deci capul secretarului general trebuie dotat, în laboratorul foto, cu o căciulă. Graba de a trimite ziarul la tipar, «ca să ajungă în mâinile tuturor oamenilor muncii din oraşele şi satele patriei, la prima oră, când intră în fabrici», produce însă o gafă criminală: tovarăşul Ceauşescu apare cu o căciulă pe cap şi cu o pălărie în mână! Noroc cu Miliţia, care confiscă tirajele prin gările patriei...

«Legenda miliţianului lacom» aduce o premieră absolută în viaţa de la bloc: gazarea porcului de Crăciun. Plus explozia lui în etapa de pârlire, graţie gazelor inhalate în actul final...

După ce râzi când înfundat, când zgomotos mai bine de o oră, abia aştepţi partea a doua a «Amintirilor» lui Mungiu – «Dragoste în timpul liber». Mai e un pic: până la 23 octombrie."

(Grigore Cartianu, „Fantomele lui Mungiu",
în ***Adevărul***, 06.10.2009)

[Citeşte textul cu voce tare]

1. Ce poţi deduce despre autorul textului şi despre situaţia de comunicare?

– Cui se adresează textul?
– Ce tip de text este acesta?
– Care este atitudinea autorului faţă de filmul prezentat?

2. Care este opinia ta despre utilitatea citirii unei cronici de film? Susţine, cu argumente, opinia prezentată.

Scanned with OKEN Scanner

VARIANTA 4

„ANDREI (aproape în genunchi): *Ioana, n-am minţit niciodată... dacă m-aş omorî?... Ai crede?...*

IOANA (cu o privire care arde, cu un neînduplecat dispreţ): *Oameni ca dumneata nu se omoară... domnule...*

ANDREI (mecanismul dinăuntru a fost atins, rămâne o clipă pierit, apoi cu figura pustiită, străin de el însuşi; cel de până acum, a scos revolverul din sertarul biroului, îl simte în mână şi are un spasm de oroare).

IOANA (înfuriată de acest gest): *Domnule, sfârşeşte odată cu ameninţările!... Ajunge cu şantajul acesta de prost gust... A putut să prindă odată...*

ANDREI (din prag, s-a calmat brusc, calmul fals, palid, de moarte; răspunde dispreţului ei, cu un dispreţ dincolo de tot ceea ce a fost şi ar fi putut fi între ei): *Asta-i tot ce ai înţeles? Simţi că m-ai prins în capcana cuvântului...* (Cu o grimasă de furie instantanee, crispat). *Ah, cineva trebuie pedepsit!*

IOANA (pornită, exaltată): *Chiar dacă aş auzi revolverul dincolo, tot n-aş crede.*

ANDREI (cu un zâmbet alb, cu o linişte ca de mort): *Nu mai e nevoie să crezi... Fac acest lucru ca să fiu eu însumi... Plătesc cuvântul smuls, cu un preţ pe care cred că în felul acesta nu l-au plătit niciodată strămoşii dumitale.* (A dat câţiva paşi înapoi şi când ajunge aproape de uşa camerei lui, brusc îndârjit, într-o convulsie aprig voluntară, se întoarce cu spatele şi trage în dreptul inimii.)

IOANA (năucită, disperată când îl vede îngenunchiat): *Andrei!* (Apoi) *Elena!... Jean!... Jean!...*

ANDREI (îngenunchiat, istovit, cu o linişte de mort, o priveşte lung): *Pe dumneata te-am ucis în mine... Eşti moartă... mai moartă decât dacă n-ai fi existat niciodată...*"

(Camil Petrescu, ***Suflete tari***)

[Citeşte textul cu voce tare]

1. Ce poţi deduce despre autorul textului şi despre situaţia de comunicare?

– Cui se adresează textul?

– Ce tip de text este acesta?

– Care este atitudinea personajului Ioana faţă de gestul lui Andrei?

Scanned with OKEN Scanner

2. Care este opinia ta despre atenția cu care sunt prezentate gesturile lui Andrei Pietraru? Susține, cu argumente, opinia prezentată.

VARIANTA 5

CONSTITUȚIA ROMÂNIEI

ARTICOLUL 32 – Dreptul la învățătură

(1) *Dreptul la învățătură este asigurat prin învățământul general obligatoriu, prin învățământul liceal și prin cel profesional, prin învățământul superior, precum și prin alte forme de instrucție și de perfecționare.*

(2) *Învățământul de toate gradele se desfășoară în limba română. În condițiile legii, învățământul se poate desfășura și într-o limbă de circulație internațională.*

(3) *Dreptul persoanelor aparținând minorităților naționale de a învăța limba lor maternă și dreptul de a putea fi instruite în această limbă sunt garantate; modalitățile de exercitare a acestor drepturi se stabilesc prin lege.*

(4) *Învățământul de stat este gratuit, potrivit legii. Statul acordă burse sociale de studii copiilor și tinerilor proveniți din familii defavorizate și celor instituționalizați, în condițiile legii.*

(5) *Învățământul de toate gradele se desfășoară în unități de stat, particulare și confesionale, în condițiile legii.*

(6) *Autonomia universitară este garantată.*

(7) *Statul asigură libertatea învățământului religios, potrivit cerințelor specifice fiecărui cult. În școlile de stat, învățământul religios este organizat și garantat prin lege.*

(Legea nr. 84/1995 a Învățământului, republicată în 1999)

[Citește textul cu voce tare]

1. Ce poți deduce despre autorul textului și despre situația de comunicare?

– Cui se adresează textul?
– Ce tip de text este acesta?
– Ce informații prezintă textul?

2. Care este opinia ta despre importanța cunoașterii dreptului la învățătură? Susține, cu argumente, opinia prezentată.

Scanned with OKEN Scanner

VARIANTA 6

„Recapitulând acum toate concluziunile ce am încercat să le demonstrăm în studiul de față, dobândim următoarele idei principale asupra poeziei:

Poezia cere, ca o condiție materială a existenței ei, imagini sensibile; iar condiția ei ideală sunt simțiminte și pasiuni.

Din condiția materială se explică determinarea cuvintelor, epitetele, personificările și comparațiunile juste și nouă, și totodată regula negativă că poezia să se ferească de noțiunile abstracte.

Din condiția ideală se explică mișcarea reprezentărilor, mărirea obiectului și dezvoltarea gradată spre culminare, și totodată regula negativă că poezia să se ferească de obiecte ale simplei reflecțiuni.

Aceste adevăruri le-am demonstrat pe cât se poate demonstra în materie estetică, atât prin cercetări teoretice cât și prin experiența de exemple.

Scopul lor nu este și nu poate fi de a produce poeți; niciodată estetica nu a creat frumosul, precum niciodată logica nu a creat adevărul. Dar scopul lor este de a ne feri de mediocrițile care, fără nicio chemare interioară, pretind a fi poeți, și acest scop îl poate ajunge estetica. Căci asemenea discipline au două mari foloase:

Ele îndeamnă întâi pe acela care are talentul înnăscut, să se perfecționeze în arta sa, deșteptându-i atenția asupra multor particularități importante, pe care le-ar fi trecut cu vederea.

Ele contribuie, al doilea, să dea publicului o măsură mai sigură pentru a deosebi adevărul de eroare și frumosul de urât."

(Titu Maiorescu, ***O cercetare critică asupra poeziei române de la 1867***)

[Citește textul cu voce tare]

1. Ce poți deduce despre autorul textului și despre situația de comunicare?

– Cui se adresează textul?

– Ce tip de text este acesta?

– Care sunt ideile principale ale autorului legate de poezie și de critica literară?

2. Care este opinia ta despre scopul și importanța criticii literare? Susține, cu argumente, opinia prezentată.

Scanned with OKEN Scanner

VARIANTA 7

„Există dovezi că în Țările Românești conștiința latinității a existat, de asemenea, din cele mai vechi timpuri și s-a imprimat în urme din cultura și literatura populară. Științific însă n-a putut să fie dezbătută până când nu s-au ivit condițiile de a intra în contact cu izvoare de documentare pentru epoca istorică cea mai veche, izvoare care au apărut progresiv. Prilejul unei informări în direcția aceasta s-a ivit de-abia în secolul al XVII-lea, când cei doi cronicari moldoveni, Grigore Ureche și Miron Costin, făcând studii în medii umaniste polone, au găsit, cel puțin în parte, izvoarele de care aveau nevoie. Prin contribuția sa în problema documentării de limbă, Grigore Ureche a depășit ceea ce se realizase până la el, iar Miron Costin, într-un nou stadiu cultural european, a rezolvat în general problema originii poporului român la nivelul cel mai înalt al momentului. El nu este descoperitorul originii latine, cum se afirmă cu insistență, fiindcă latinitatea românilor era în documentare progresivă de câteva secole și exista, de asemenea, în conștiința românilor. Miron Costin este cel care i-a dat o remercabilă argumentare. Din evul mediu și până la el se observă o linie continuu ascendentă în încercarea de lămurire a acestei probleme."

(I.C. Chițimia, ***Probleme de bază ale literaturii române vechi***)

[Citește textul cu voce tare]

1. Ce poți deduce despre autorul textului și despre situația de comunicare?

– Cui se adresează textul?

– Ce tip de text este acesta?

– Care este opinia autorului despre contribuția celor doi cronicari?

2. Care este opinia ta despre necesitatea cunoașterii originii latine a poporului român? Susține, cu argumente, opinia prezentată.

Scanned with OKEN Scanner

VARIANTA 8

„Olăneşti, 29 iulie 1998
Mon cher Virgil,

Îţi trimit, iată, trei ***sonete****, scrise de când sunt la Olăneşti (mai bine de două săptămâni). Cum nu sunt în stare de nimic altceva (nici n-am chef), ţi-am urmat îndemnurile tovărăşeşti şi m-am chinuit cu această specie în care,măcar, ai nevoie de multă* ***tehnică****. E un exerciţiu de digitaţie, în vederea viitoarei (când!!!) reveniri...*

O stare de lehamite... de-atâtea zile... şi nu reuşesc să mă repar cât de cât. Psihic sunt la pământ, deşi n-aş avea motive... cred că sunt foarte, foarte, foarte obosit. Prea multe lucruri ***diferite*** *de-odată, majoritatea care, de fapt,* ***nu-mi plac****, de care nu am chef. Mă tot vait, ca o babă, cred că sunt un fel de babă!!!*

Oricum, va urma o cădere generală a economiei româneşti, care – ea – poate ***o să ne biciuiască*** *odată, să reaşeze relaţiile dintre noi pe baze ceva mai normale. Prea multă* ***mâzgă*** *s-a adunat în relaţiile interumane, chiar între prieteni. Aproape toţi avem situaţii, statute ambigue, ceea ce ne obligă să fim ambigui cumva. Va trebui să le spun tuturor în faţă ce cred despre ei, cu riscul de a mă certa aproape cu toată lumea.* [...]

Vacanţă plăcută, în continuare.
Cu drag,
A.M.“

(Alexandru Muşina, ***Scrisorile unui fazan***)

[Citeşte textul cu voce tare]

1. Ce poţi deduce despre autorul textului şi despre situaţia de comunicare?

– Cine este?
– Cui i se adresează?
– Ce tip de text este acesta?
– Unde ar fi putut apărea textul?
– Care sunt trăsăturile stilului în care este redactat textul?
– De ce crezi că autorul alege să sublinieze anumite cuvinte?
– Care este atitudinea emiţătorului faţă de situaţia de comunicare?

2. Care este opinia ta despre rolul pe care îl joacă relaţiile economice în relaţiile interumane astăzi şi care ar fi, în acest context, importanţa prieteniei? Susţine, cu argumente, opinia prezentată.

Scanned with OKEN Scanner

VARIANTA 9

„LUCIA NEGOIȚĂ: *Ați cântat aria compromisului.*

PETRU DUMITRIU: *A trebuit s-o fac. Muream de foame. La ora aceea, cântăream cu vreo treizeci de kilograme mai puțin. Eram un schelet ambulant. Făceam des pneumonii. Și atunci mi-am zis: mă fac frate cu dracu', până trec puntea. E o înțelepciune a poporului, te faci frate cu turcii, tătarii, cu rușii și pe urmă tragi o înjurătură. Asta am făcut eu. Mi-ar fi plăcut să fiu erou, dar muream sau de boală, sau la pușcărie. Eu eram mai răsărit, am atras atenția. Astea nu sunt scuze, Doamne, ferește! Dar, în același timp, spun: am plătit cu peste treizeci de ani de exil. Acum mă simt curățat, spălat. Dacă s-ar fi putut să n-o fi făcut... dar nu se poate.* [...]

LUCIA NEGOIȚĂ: *Atâția și atâția dintre cei trimiși la Canal au făcut parte din elitele intelectuale, țărănești, militare. Ei nu s-au dezis de ceea ce gândeau, de credință.*

PETRU DUMITRIU: *Scena pe care ți-o povestesc mi-a fost relatată de un preot, după eliberare. Un lot fusese pedepsit de șeful lagărului. Toți erau goi, în ger. În Dobrogea vine frigul din Rusia, drept, fără să aibă stavile. Știi ce făceau? Ieșeau cei din mijloc la margine și îi băgau pe cei din margine în mijloc. Ei între ei, pentru a se încălzi. Se ajutau. Erau egali. Nici nu poți să spui că fraternizau. Era fiecare din ei, celălalt. Tulburător.*"

(Interviu Lucia Negoiță – Petru Dumitriu, „Mă fac frate cu dracu' până trec puntea", în ***Jurnalul național***, 03.11.2009)

[Citește textul cu voce tare]

1. Ce poți deduce despre emițătorul textului și despre situația de comunicare?

– Cine este?

– Cui i se adresează?

– Ce tip de text este acesta?

– Care sunt trăsăturile stilului în care este redactat textul?

– Care este mesajul textului? Prezintă două elemente de referință pentru conținutul textului, formulate implicit sau explicit (idei, argumente, fapte, opinii).

2. Exprimă-ți opinia despre compromis, plecând de la zicala „Fă-te frate cu dracu' până treci puntea". Susține, cu argumente, opinia prezentată.

Scanned with OKEN Scanner

VARIANTA 10

„Vântul iar se zbate-n creste, cerbii zburdă prin zăpadă, Doru-i mângâie pe coarne şi din ochi îi îmblânzeşte. Ca-ntr-un ţarc se simte Nora, lumea-i dincolo de geamuri, norii urcă şi coboară, cum să stai mereu în şcoală? Numai seara-l întâlneşte, câte-o oră, pe furate, tatăl ei de-ar şti, el este un cerber şi jumătate. El nu ştie despre munte că-i frumos, că e sălbatec, că se-nalţă către soare ca un cal către jăratec. El tot crede despre Nora, făr' să ştie de himeră, că ia note mari, învaţă, va ajunge ingineră. Nora însă, pe la şapte, când coboară să ia pâine, se opreşte-ntâi în parc şi se joacă-un pic c-un câine. Este-un Saint-Bernard şi-n urma-i, ca un făt-frumos bărbos, vine Doru să se-aşeze în omătul cel pufos.

– Nu ţi-e rece, întreabă Nora cu o grijă ne-ntrecută.

– Mie? spune-ndată Doru şi pe gură o sărută.

Nori şi munţi atunci coboară către Nora cea frumoasă, se ating uşor de dânsa, mângâiere unduioasă, o privesc, o strâng în braţe, o iubesc ca pe o soră şi o poartă lin, în braţe, peste vârfuri, cam o oră. Vraja, dar, curând se stinge, magazinele se-nchid, Nora aleargă-n graba mare să nu-nchidă şi la Big. Mama însă bănuieşte că ceva s-a cam schimbat.

– Cum se poate, chiar aşa, pân-acum la coad-ai stat?

– Nu, mămico, dar pe stradă c-o colegă am discutat."

(Mircea Nedelciu, ***Nora sau Balada Zânei de la Bâlea-Lac***)

[Citeşte textul cu voce tare]

1. Prezintă perspectiva autorului faţă de situaţia de comunicare.

– Ce tip de text este acesta?

– Care sunt trăsăturile stilului în care este redactat textul?

– Care este mesajul textului? Prezintă două elemente de referinţă pentru conţinutul textului, formulate implicit sau explicit (idei, fapte, opinii).

2. Pornind de la textul de mai sus, care este opinia ta despre dragostea la vârsta adolescenţei? Susţine, cu argumente, opinia prezentată.

Scanned with OKEN Scanner

VARIANTA 11

„Calul se oprise şi el şi rămăsese răscăcărat, încercînd zadarnic să se scarpine undeva cu capul. Omul nu-l luă în seamă. Se uita nemulţumit peste curtea celui la care striga şi de unde nu răspundea nimeni.

– Mă, Chiorule! Mă, Ilie! strigă el a doua oară. Apoi încet, pentru el: «Ce-o fi făcînd ţiganul de nu se scoală?!»

– Cine e? se auzi tot atunci un glas de femeie.

– Scoală-l pe Ilie, niţel, răspunse Florea Gheorghe.

– Ce-ai cu el? Nu e acasă.

– Dar unde e, fa? Aveam treabă cu el. Să-mi dea ceva din fierărie, răspunse omul.

– Nu e acasă, a plecat aseară că cumpere coptoave... şi a încuiat fierăria.

La auzul celor spuse, omul se încruntă a doua oară şi multă vreme rămase nemişcat, gîndindu-se la ceva anumit, care se pare că îl nemulţumea şi mai alès îl încurca. «Nu-i nimic, vorbi el, o să văz eu. Da, da... o să vedem noi cînd o să ajungem acolo...»

– Aveam nevoie să-mi dea ceva din fierărie, spuse el tare femeii.

– Pe la prânz se întoarce, răspunse glasul din curte, îl găseşti acasă.

– Nu, răspunse Florea Gheorghe. Aveam nevoie acuma, de dimineaţă. Dar n-are nimic... N-are nimic... O să văd eu!...

Cam nehotărît, omul porni din faţa casei cu obloane mari şi acum se apropia de gîrlă şi intră în ea. Mergeau tot încet.

– Coptoave! Mă, ce e şi cu asta! Bărbatu-său e fierar de ani de zile şi ea zice coptoave!... Ha... Fi-ţi-ar ale dracu', coptoavele! Proasto!... Die!... Hai, tată, hai, mînzule! făcea Florea Gheorghe la marginea gârlei, în timp ce calul întîrzia în apă, zbicind din coadă.“

(Marin Preda, ***Calul***)

[Citeşte textul cu voce tare]

1. Ce poţi deduce despre autorul textului şi despre situaţia de comunicare?

– Ce tip de text este acesta?

– Care este atitudinea emiţătorului faţă de situaţia de comunicare?

– Care sunt trăsăturile stilului în care este redactat textul?

Scanned with OKEN Scanner

– Comentează aspectele ce ţin de oralitatea stilului.
– Prezintă relaţiile dintre personaje

2. Care este părerea ta despre atenţia acordată de autor construirii acestui dialog? Ce urmăreşte? Exprimă-ţi opinia despre importanţa cunoaşterii limbii materne. Susţine, cu argumente, opinia prezentată.

VARIANTA 12

*„**O noapte furtunoasă, Conul Leonida faţă cu reacţiunea, O scrisoare pierdută, D-ale carnavalului** – cine din cei ce se duc la teatrul român nu a văzut una sau alta din aceste comedii? Mulţi cunosc pe cea dintâi, mai toţi pe cea de-a treia şi câţiva pe celelalte.*

De meritat toate merită să fie cunoscute şi, după părerea noastră, lăudate – toate fără excepţie.

*Publicul primelor reprezentări a judecat altfel. **Scrisoarea pierdută** a avut un succes mare; şi **Noaptea furtunoasă** a avut succes; dar **Conul Leonida**, jucat pe o scenă de a doua mână, nu a plăcut; şi **D-ale carnavalului** a fost fluierată.*

Foarte bine!

Este însă vremea să ne explicăm odată asupra acestor lucruri, dacă se poate; şi cine ştie de nu se va putea? În materie de gust literar – ce e drept – discuţia e totdeauna grea, şi e grea mai ales acolo unde lipseşte încă tradiţia literară şi prin urmare comunitatea de idei în privinţa operelor ce-le numim frumoase.

Dar greutatea este uneori un îndemn mai mult pentru încercare, şi tocmai când nu există încă siguranţa principiilor, stabilirea lor este cu atât mai de trebuinţă.

Şi mai întâi să căutăm a ne înţelege asupra părţii celei mai puţin contestate din meritul literar al d-lui Caragiale care ne pare a fi următoarea: Lucrarea d-lui Caragiale este originală; comediile sale pun pe scenă câteva tipuri din viaţa noastră socială de astăzi şi le dezvoltă cu semnele lor caracteristice, cu deprinderile lor, cu expresiile lor, cu tot aparatul înfăţişării lor în situaţiile anume alese de autor.”

(Titu Maiorescu, ***Comediile d-lui I.L. Caragiale***)

Scanned with OKEN Scanner

[Citeşte textul cu voce tare]

1. Ce poți deduce despre autorul textului şi despre situaţia de comunicare?

– Cui i se adresează textul?

– Ce tip de text este acesta?

– Care este atitudinea emițătorului față de situația de comunicare?

– Prezintă două elemente de referință pentru conținutul textului, formulate implicit sau explicit (idei, argumente, fapte, opinii).

2. Care este opinia ta despre reuşita comediilor lui I.L. Caragiale de a crea câteva tipuri de politician, care se regăsesc şi în viaţa noastră de astăzi? Susţine, cu argumente, opinia prezentată.

VARIANTA 13

„Talentul este de foarte multe ori supraapreciat şi înțeles greşit. Când oamenii realizează lucruri măreţe, ceilalți vor explica adesea aceste reuşite atribuindu-le talentului. Dar acesta este un mod greşit şi înşelător de a privi succesul. Dacă talentul este suficient pentru a reuşi, atunci de ce atât eu, cât şi tu, cititorule, cunoaştem oameni foarte talentați care nu au aşa de mult succes? [...]

Talentul nu este suficient. Peter Drucker, părintele managementului modern spunea: «Se pare că este o strânsă legătură între eficiența unui om şi inteligența, imaginația sau cunoştințele acestuia... Inteligența, imaginația şi cunoştințele sunt resurse vitale, dar numai eficiența le transformă în rezultate. Ele singure stabilesc doar limitele a ceea ce poate fi realizat». Dacă talentul ar fi fost suficient, atunci cei mai eficienți şi plini de influență oameni ar fi mereu cei mai talentați. Dar nu se întâmplă mereu aşa.“

(John C. Maxwell, ***Talentul nu este suficient***)

[Citeşte textul cu voce tare]

1. Ce poți deduce despre autorul textului şi despre situaţia de comunicare?

– Cui se adresează?

– Ce tip de text este acesta?

Scanned with OKEN Scanner

– Care este opinia autorului despre talent?
– De ce crezi că autorul face apel la cuvintele lui Peter Drucker?

2. Care este opinia ta despre relația dintre talent și muncă în obținerea succesului? Susține, cu argumente, opinia prezentată.

VARIANTA 14

„Amatorii de artă sinceri sunt, statistic vorbind, specia cea mai rară printre vizitatorii de muzee. Predominantă este specia turiștilor, care «fac» muzee, așa cum «fac» Italia sau Parisul: cu ghidul într-o mînă, cu aparatul de fotografiat în alta (chiar dacă fotografiatul e interzis) și cu o amplă rezervă de extaze obligatorii.

Gesticulația fizică și mentală care însoțește, de regulă, consumul «exponatelor» oferă observatorului ocazia unor picante considerațiuni etnice, mai ales cînd vizitatorii se mișcă în grup. Dacă, de pildă, grupul e alcătuit din turiști germani, el e, întotdeauna, însoțit de un ghid plătit, a cărui expertiză e exploatată maximal. Toți îl înconjoară cu o sobrietate incoruptibilă, iau note, pun întrebări. Nimeni nu se amuză, nimeni n-are trăiri necontrolate. Vizitarea unui muzeu e lucru serios, fără legătură cu plăcerea și divertismentul. Taci, asculți și înveți. [...]

Dar românii? Mult mai puțin numeroși și deloc dispuși să-și investească banii într-o vizită plătită, ei se organizează după alte criterii decît cele obișnuite. O caracteristică e interesul lor pentru ceilalți vizitatori, pentru îmbrăcămintea, comportamentul și opțiunile lor de gust. «Hai să vedem și noi la ce se uită ăia!» e un principiu strategic curent, ca și, paradoxal, inversul lui: «Hai repede la Gioconda, cît nu e înghesuială!»„.

(Andrei Pleșu, „Români în muzee“, în ***Dilema veche***, Anul VI, nr. 287/13 august 2009)

[Citește textul cu voce tare]

1. Ce poți deduce despre autorul textului și despre situația de comunicare?
– Cine este?
– Cui se adresează?

Scanned with OKEN Scanner

– Ce tip de text este acesta?
– Unde ar fi putut apărea textul?
– Care este opinia autorului despre vizitatorii de muzee?
– De ce crezi că autorul prezintă întâi comportamentul germanilor şi apoi pe cel al românilor din timpul vizitelor?

2. Care este opinia ta despre importanța vizitării muzeelor, în ziua de astăzi? Susține, cu argumente, opinia prezentată.

VARIANTA 15

„Dar pentru o mamă, cel mai important lucru este copilul, situația acelui copil, cu banii, cu sănătatea. Ana şi-a luat de mult gândul că ar putea rezolva viitorul lui Steve cu ajutorul lui Sage. Nici bani, şi nici o educație aleasă. Nu numai că omul ăsta nu ştie şi nici nu poate să-l ajute pe Steve, dar ea, Ana, este convinsă că-l şi urăşte. Trebuie aranjat totul din timp – îşi spune Ana de câte ori îi vin astfel de gânduri. Aşa se face că ea a deschis încă de anul trecut un cont într-o bancă din Chicago pe numele fiului ei, cu clauza că banii nu vor putea fi folosiți decât de Steve după ce devine major. Până atunci, ea speră să strângă destui bani ca să-i cumpere fiului ei o băcănie, sau vreun alt negoț cinstit.“

(Mircea Nedelciu, Adriana Babeți, Mircea Mihăieş, ***Femeia în roşu***)

[Citeşte textul cu voce tare]
1. Ce poți deduce despre autorul textului şi despre situația de comunicare?
– Cui se adresează?
– Ce tip de text este acesta?
– Care este atitudinea Anei față de viitorul lui Steve? Cum încearcă ea să îşi ajute fiul?

2. Care este opinia ta despre sacrificiile pe care le fac părinții pentru copiii lor? Susține, cu argumente, opinia prezentată.

Scanned with OKEN Scanner

VARIANTA 16

„Lucrarea de față este un îndreptar de scriere și de pronunțare pentru învățământul primar, gimnazial și liceal. Ea are la bază normele oficiale, pe care le dezvoltă, le explică, le motivează – uneori le restrânge sau chiar le omite – potrivit cu nevoile școlii. În același spirit, partea a doua, Indexul, cuprinde mai puține cuvinte decât ar fi fost necesar pentru marele public, dar indicații bogate asupra formelor gramaticale de interes ortografic și ortoepic, cazuri numeroase de paronimie, de omonimie și de omofonie, cu deosebirile de sens sau de întrebuințare pe care le implică ele, situațiile importante în care cuvintele sunt, în mod obligatoriu, conjuncte.

Un îndreptar de scriere și de pronunțare este o carte de consultat, nu un manual ce trebuie învățat la o anumită vârstă școlară; de informația pe care o conține el pot beneficia, de aceea, categorii largi de elevi, după pregătirea fiecăreia, precum și învățătorii și profesorii.“

(G. Beldescu, „Cuvânt înainte“ la suplimentul revistei pentru elevi ***Ortografie, ortoepie, punctuație***)

[Citește textul cu voce tare]

1. Ce poți deduce despre autorul textului și despre situația de comunicare?

– Cui se adresează?

– Ce tip de text este acesta?

– Care sunt principiile după care a fost gândit și alcătuit îndreptarul?

2. Care este opinia ta despre necesitatea consultării dicționarelor? Susține, cu argumente, opinia prezentată.

VARIANTA 17

Esențial Vita-Min

Compoziție: vitamina A (plus beta-caroten), biotină, vitamina D_3, calciu, vitamina E, magneziu, vitamina B_1, zinc, vitamina B_2, fier, vitamina B_3, seleniu, vitamina B_5, crom, vitamina B_6, iod, vitamina B_{12}, cupru, acid folic, mangan

Prezentare: 30 tablete

Scanned with OKEN Scanner

Administrare: copii peste 6 ani – 1 tabletă pe zi; adulți – 2 tablete pe zi

Caracteristici: Supliment nutrițional cu 20 de principii active naturale, bine echilibrat, care asigură necesarul zilnic de vitamine și minerale esențiale pentru funcționarea în condiții optime a organismului;

Reglează metabolismul, creşte imunitatea şi rezistența, are rol antioxidant.

Recomandat în: oboseală, stres, alimentație dezechilibrată, anemii, boli hepatice, ciroză, osteoporoză, fracturi, boli infecțioase, convalescență, neoplasme.

Condiții de păstrare: bine închis, ferit de căldură şi umiditate.

(Prospect de prezentare a unui medicament)

[Citeşte textul cu voce tare]

1. Ce poți deduce despre autorul textului şi despre situația de comunicare?

– Cui se adresează?

– Ce tip de text este acesta?

– Care este obiectul comunicării?

– Dar scopul acesteia?

– În ce condiții trebuie păstrat produsul pentru a-şi păstra calitățile?

2. Care este opinia ta despre necesitatea citirii prospectului înainte de utilizarea unui medicament? Susține, cu argumente, opinia prezentată.

VARIANTA 18

„M-au mirat întotdeauna cei care despart viața unui scriitor de «opera» lui. La fel de mult ca şi aceia care le apropie didactic-meschin. Şi unii, şi alții au o înțelegere îngustă a ceea ce numim cu toții «viață», atunci când o pun în legătură cu literatura. Cred că nu ştiu cu adevărat nici ce e viața, nici ce e literatura. [...]

Nu i-am înțeles niciodată pe cei care afirmă că vor să facă din viața lor o operă de artă (câtă premeditare!). Sigur afirmația dandy-lor mi-a plăcut şi-o tot citam într-o vreme, mă încânta

Scanned with OKEN Scanner

sublimul ei. Sublimul ei iluzoriu. Nu i-am înțeles niciodată nici pe cei care au mizat totul pe opera lor. E ceva neliniștitor, neuman în acest sârg, în dedicațiunea lor, în sacrificiul lor întru operă. «Cine spune Operă, spune: Sacrificii», citisem mai demult într-o carte de Valéry. Cred că eram de acord cu el (mai puțin majusculele). Mi se pare că toate astea au legătură cu impulsurile funebre, mortificatoare pe care le consider ca ținând de monstruos. Leg acum scrisul de entuziasm. Și viața. Nu trăim cu adevărat decât atunci când simțim entuziasmul fulgurant care mișcă «soarele și celelalte stele». Ca să țină mai mult, ca să se repete, unii și scriu."

(Simona Popescu, articolul „Claritatea lumii")

[Citește textul cu voce tare]

1. Ce poți deduce despre autorul textului și despre situația de comunicare?

– Cui se adresează?

– Ce tip de text este acesta?

– Care sunt mijloacele lingvistice de realizare a subiectivității în fragment?

– Care este opinia autoarei despre viață și literatură?

2. Care este opinia ta despre relația dintre viața unui autor și opera lui? Susține, cu argumente, opinia prezentată.

VARIANTA 19

„Zilele Filmului Românesc, desfășurate de fiecare dată în ultimele zile ale Festivalului «Transilvania», sunt un fel de miez tare (sau dulce) al TIFF-ului. Atunci vin de la București regizori, producători, scenariști, actori, directori de imagine, chiar dacă au filme care vor fi arătate, chiar dacă vor să fie văzuți doar ei sau să vadă lume. De fapt, ZFR nu sunt doar o vitrină a celor mai proaspete producții autohtone, care sunt arătate uneori (cu mult) înaintea premierei oficiale, dar și un loc de întâlnire a industriei de film de la noi (puneți ghilimelele dacă simțiți nevoia) cu ea însăși și cu tot mai mulți curioși din afara granițelor."

(Iulia Blaga, articolul „Zilele Zilelor Filmului Românesc")

Scanned with OKEN Scanner

[Citeşte textul cu voce tare]

1. Ce poți deduce despre autorul textului şi despre situația de comunicare?

– Cui se adresează?

– Ce tip de text este acesta?

– Unde ar fi putut apărea textul?

– Care este opinia autoarei despre industria de film de la noi?

2. Care este opinia ta despre importanța existenței unui festival de film, la noi? Susține, cu argumente, opinia prezentată.

VARIANTA 20

„Ion Agârbiceanu îşi face apariția în literatură încorporându-se în pleiada prozatorilor transilvăneni, prin colaborarea la revista «Luceafărul», inițiată odată cu editarea acestei publicații la Budapesta, în anul 1902. Ceea ce l-a apropiat pe Agârbiceanu de scriitorii grupați în jurul «Luceafărului», a fost faptul că aceştia s-au făcut adeseori ecoul nemulțumirii maselor populare față de jocul politic al unor fruntaşi ai burgheziei ardelene.

Majoritatea scriitorilor care s-au afirmat în preajma anului 1900 au părăsit Transilvania, pentru a se stabili la Bucureşti – Coşbuc şi Slavici înainte, apoi Goga şi Rebreanu – Ion Agârbiceanu însă, exceptând refugiul din timpul primului Război Mondial, a fost toată viața legat de provincia sa natală. De altfel, parcurgându-i opera, observăm că în multe privințe scriitorul a rămas legat prin mii de fire de locurile de baştină, uneori chiar prizonierul lor [...]."

(Vasile Molan, „Prefață" la ***Schițe şi nuvele*** de Ion Agârbiceanu)

[Citeşte textul cu voce tare]

1. Ce poți deduce despre autorul textului şi despre situația de comunicare?

– Cui se adresează?

– Ce tip de text este acesta?

– Unde ar fi putut apărea textul?

– De ce crezi că autorul aduce în atenția cititorului numele altor scriitori?

Scanned with OKEN Scanner

2. Care este opinia ta despre necesitatea citirii prefeței unei cărți? Susține, cu argumente, opinia prezentată.

VARIANTA 21

„Strategia «Educație și Cercetare pentru Societatea Cunoașterii» se constituie ca al treilea pas dintr-un demers sistematic la care s-a angajat Președinția României.

În 19 ianuarie 2007 a fost înființată Comisia Prezidențială pentru Analiza și Elaborarea politicilor din domeniile educației și cercetării, o comisie de experți care a prezentat într-un raport făcut public pe 12 iulie 2007 și intitulat «România educației, România cercetării» diagnoza sistemului, ca și principalele soluții la problemele identificate. Pe baza raportului și a discuțiilor publice ulterioare, a fost elaborat Pactul Național pentru Educație, semnat în data de 5 martie 2008 de către liderii tuturor partidelor parlamentare și ulterior de Academia Română și reprezentanții altor 22 de organizații sindicale, studențești, asociația părinților, de alte organizații neguvernamentale interesate de bunul mers al educației și cercetării în România.

Strategia de față vizează dezvoltarea educației și cercetării în perioada 2009-2013 și se întemeiază, așadar, pe două tipuri de demersuri: unul de expertiză, celălalt de angajament politic major.“

(Strategia „Educație și Cercetare pentru Societatea Cunoașterii“)

[Citește textul cu voce tare]

1. Ce poți deduce despre autorul textului și despre situația de comunicare?

– Cine este?
– Cui se adresează?
– Ce tip de text este acesta?
– Unde ar fi putut apărea textul?
– Care este contextul în care a fost redactat?
– De ce crezi că textul cuprinde numeroase date concrete?

2. Care este opinia ta despre importanța educației în dezvoltarea unui popor? Susține, cu argumente, opinia prezentată.

Scanned with OKEN Scanner

VARIANTA 22

„Există mai multe motive pentru care efectul televiziunii asupra minții umane poate fi considerat unul de natură hipnotică. [...]

Vizionarea TV poate fi încadrată cu uşurință în clasa fenomenelor de tip hipnotic dacă sunt avute în vedere caracteristicile stării hipnotice şi perfecta lor asemănare cu stările mentale trăite de telespectator în fața televizorului.

a) «Aspectul exterior al persoanei hipnotizate (n.n. ca şi în cazul vizionării TV) este al unui individ pasiv, care reacționează doar la comenzi venite de afară». (Holdevici, 1995)

b) În ambele cazuri atenția este captivată din afară şi este «orientată în mod special spre ceea ce face hipnotizatorul», în cazul nostru televizorul.

c) În cadrul hipnozei se reduce controlul realității şi apare o toleranță crescută pentru distorsionarea acesteia – logica transei – conform căreia subiectul acceptă ca fiind logice situații pe care în stare naturală nu le-ar considera ca atare. (Holdevici, 1995)"

(Virgiliu Gheorghe, Nicoleta Criveanu, Andrei Drăgulinescu, ***Efectele micului ecran asupra minții copilului***)

[Citeşte textul cu voce tare]

1. Ce poți deduce despre autorul textului şi despre situația de comunicare?

– Cine este?

– Cui se adresează?

– Ce tip de text este acesta?

– Unde ar fi putut apărea textul?

– Care este opinia autorilor despre efectul televizorului asupra minții umane?

– De ce crezi că textul este structurat atât de riguros?

2. Care este opinia ta despre efectul televiziunii asupra minții umane? Susține, cu argumente, opinia prezentată.

Scanned with OKEN Scanner

VARIANTA 23

*„**Jurnalul lui Bridget Jones** începe în dimineața de 1 ianuarie a unui an pe care îl bănuim a fi destul de recent (un fel de generic «în zilele noastre»), cu «Hotărârile de Anul Nou» pe care eroina şi le listează vitejeşte în proaspătul jurnal şi despre care ghicim, din context şi din tonul – care deja se anunță adorabil – al acestei persona auctoriale, că au mai fost luate, fără prea mult succes şi înainte. Ele introduc un stil de viață absolut personal şi în acelaşi timp universal valabil, cel puțin în anumite privințe, în lumea femeilor de vârsta lui Bridget şi contemporanele ei.“*

(Maria-Sabina Draga, „Între Elizabeth Bennet şi Ally McBeal? Despre «eternul feminin»“ în ***Jurnalul lui Bridget Jones***)

[Citeşte textul cu voce tare]

1. Ce poți deduce despre autorul textului şi despre situația de comunicare?

– Cine este?
– Cui se adresează?
– Unde ar fi putut apărea textul?
– Care este opinia autoarei despre romanul analizat?

2. Care este opinia ta despre necesitatea consemnării evenimentelor zilnice într-un jurnal? Susține, cu argumente, opinia prezentată.

VARIANTA 24

„O primă modalitate de a înțelege memoria presupune o analiză a cronologiei memorizării: o memorie senzorială foarte efemeră, apoi o memorie pe termen scurt – de circa douăzeci de secunde – şi o memorie pe termen lung constituită din diverse stocuri de informații (amintiri personale, fapte culturale...)

Termenul de memorie este deopotrivă întrebuințat cu referire la trei procese dinamice: învățarea unor informații noi, conservarea lor în spații speciale ale creierului, apoi regăsirea lor în caz de necesitate.

În sfârşit, pentru mulți dintre noi, memoria este concepută într-un context cvasişcolar de învățare voluntară, în vreme ce

Scanned with OKEN Scanner

practica vieții de zi cu zi ne pune în situații de memorare involuntară, de «memorare incidentă» cum spun oamenii de știință: această memorie aplicată la cotidian ne permite să reținem culoarea rochiei purtate de vecina noastră, fără a fi încercat cu adevărat să înregistrăm acest lucru.“

(Bernard Croisile, ***Memoria noastră***)

[Citeşte textul cu voce tare]

1. Ce poți deduce despre autorul textului şi despre situația de comunicare?

– Cine este?
– Cui se adresează?
– Unde ar fi putut apărea textul?
– Care sunt criteriile după care autorul clasifică memoria?

2. Care sunt, după opinia ta, cele mai eficiente mijloace pentru dezvoltarea memoriei? Susține, cu argumente, opinia prezentată.

VARIANTA 25

„În spiritul unei vorbe de prin bătrâni care spune că românul este frate cu codrul, unii au luat prea în serios partea cu frate şi s-au simțit în codru ca acasă. Acasă, unde aranjezi locul după gustul tău. Aşa au făcut şi în pădure, tăind mii de copaci după mintea lor.

În urma lor au rămas cioturi, o pădure ca o gură ştirbă. Prin 2001 câțiva tineri, sătui de nepăsarea față de pădure, au pus bazele asociației Tăşuleasa Social, în muncipiul Bistrița şi s-au implicat în inundațiile de atunci, provocate mai ales de tăierea masivă a pădurilor. [...]

Cu dedicare şi perseverență, membrii asociației au atras oameni cu interese comune şi care îşi doreau să trăiască mai responsabil față de mediu. Luând numele de la poalele unui munte unde se derulează cel mai important proiect al lor, Tăşuleasa Social se poate mândri cu faptul că a construit un loc unde voluntarii pot lua parte la proiecte şi pot învăța cum să trăiască în armonie cu natura.“

(Oana Dan, „Cine plantează azi un pom“,
în ***Evenimentul zilei***, 30.10.2009)

Scanned with OKEN Scanner

[Citeşte textul cu voce tare]

1. Ce poți deduce despre autorul textului şi despre situația de comunicare?

– Cine este?

– Cui se adresează?

– Unde ar fi putut apărea textul?

– Care este opinia sa despre inițiativa membrilor asociației Tăşuleasa Social?

2. Care este opinia ta despre importanța care i se acordă protecției mediului în ziua de astăzi? Susține, cu argumente, opinia prezentată.

VARIANTA 26

„În epoca noastră marcată de televiziunile comerciale, «poporul» a preluat puterea prin intermediul telecomenzii şi a cerut «să se vadă pe sine» la TV, nu (doar) anchormen, moderatori, intelectuali şi showmen profesionişti. Au apărut aşadar nişte producții în care protagoniştii erau oameni obişnuiți: uneori puşi în situații-limită (precum în transmisiuni de tipul Survivor), alteori în situații de viață cotidiană (precum în emisiunile despre bărbați care îşi înşală nevestele, despre familii care fac «schimb de mame» etc.). Iluzia realității i-a dat publicului satisfacția că a devenit cu adevărat personajul principal la TV şi pare să fi confirmat ideea lui Marshall McLuhan că, departe de a fi «pasiv» în fața micului ecran, telespectatorul e activ, căci imaginile TV se derulează de fapt în el. Inutil să adăugăm că e doar o iluzie: emisiunile de tip reality-show conțin o mare şi rafinată tehnică a montajului, sînt «artefacte» extrem de elaborate, şi chiar şi formate de tipul Big Brother, unde totul pare a se desfăşura la vedere, nu sunt decât rezultatul unui complicat proces de re-fabricare a realității.

Emisiunile de acest tip – plus marele număr de concursuri gen «şi tu poți deveni vedetă» – au închis cercul şi sunt semnul clar al crizei finale prin care trece «televiziunea-aşa-cum-o-ştiam»: telespectatorii au devenit protagonişti, se privesc «pe ei înşişi» cu problemele lor cu tot şi vor sfîrşi prin a se plictisi de această oglindire mediatică a banalității.“

(Mircea Vasilescu, „Iar moare cultura?“, în ***Dilema veche***)

Scanned with OKEN Scanner

[Citeşte textul cu voce tare]

1. Ce poți deduce despre autorul textului şi despre situația de comunicare?

– Cine este?

– Cui se adresează?

– Unde ar fi putut apărea textul?

– Care este opinia sa despre comportamentul oamenilor în fața televizorului?

– De ce crezi că autorul şi-a numit articolul „Iar moare cultura?"?

2. Care este opinia ta despre calitatea emisiunilor de la televizor? Susține, cu argumente, opinia prezentată.

VARIANTA 27

„Înotul îi ajută pe copii să depăşească momente critice, baschetul le creşte precizia, iar baletul le conferă o prezență elegantă.

«La ce sport să-mi înscriu copilul ca să-l dezlipesc de calculator?» Este întrebarea care stă pe buzele multor părinți la început de an şcolar.

Ofertele cluburilor sunt variate, iar prețurile sunt destul de accesibile. Practicarea unui sport nu fereşte copilul doar de sedentarism, ci îl ajută să-şi dezvolte abilități care îi vor fi necesare în viață: învață să se controleze şi să ia decizii în momente dificile, iar spiritul de echipă îi face sociabili. Din punct de vedere psihologic şi mental, sportul îi învață pe copii cum să-şi întărească voința, rezistența şi concentrarea, dar şi cum să-şi controleze stresul şi suferința prin care ar putea să treacă şi mai târziu în viață. «Sportul îi ajută pe copii să aibă o prezență elegantă, să fie disciplinați, iar competițiile la care participă îi motivează să ajungă printre primii», enumeră dintre beneficii Iuliana Rizescu, fostă balerină la Teatrul Național de Operetă «Ion Dacian» din Bucureşti."

(Ramona Dragomir, „Ce sport i se potriveşte copilului", în ***Evenimentul zilei***, 10.10.2009)

[Citeşte textul cu voce tare]

1. Ce poți deduce despre autorul textului şi despre situația de comunicare?

– Cine este?

Scanned with OKEN Scanner

– Cui se adresează?
– Unde ar fi putut apărea textul?
– Care este opinia autorului despre importanța sportului în viața unui copil?
– De ce crezi că autoarea include în articol opinia unei balerine?

2. Care este părerea ta despre necesitatea practicării unui sport, în zilele noastre? Susține, cu argumente, opinia prezentată.

VARIANTA 28

„Cele mai bune lucrări înscrise la cea de-a XIII-a ediție a Salonului Internațional de Artă Fotografică de la Sibiu vor fi prezentate publicului sibian, în cadrul unei expoziții găzduite de Primăria Sibiu.

Organizatorii continuă astfel o tradiție începută în anul 1983 de echipa profesorului Gheorghe Lăzăroiu, care a hotărât organizarea pentru prima dată la Sibiu şi în Transilvania a unui salon internațional de artă fotografică.

Temele de anul acesta au fost «Reportaj» şi «Temă Liberă», iar în competiție s-au înscris peste 1600 de imagini de la participanți din 20 de țări. Cele două premii, în valoare de 1000 de euro fiecare, au fost câştigate de doi indieni.

Vernisajul expoziției va avea loc duminică, la ora 12.00, lucrările rămânând expuse până în 30 noiembrie. Accesul publicului este liber."

(Elena Dumitra, „Arta fotografică, în expoziție la primărie", în ***Adevărul***, 30.10.2009)

[Citeşte textul cu voce tare]

1. Ce poți deduce despre autorul textului şi despre situația de comunicare?
– Cine este?
– Cui se adresează?
– Unde ar fi putut apărea textul?
– Care este perspectiva adoptată de autor în legătură cu evenimentul prezentat?

2. Care este opinia ta despre rolul fotografiei, în ziua de astăzi? Susține, cu argumente, opinia prezentată.

Scanned with OKEN Scanner

VARIANTA 29

„Tradițiile și credințele din perioada marii sărbători a Paștelui practicate în satele oltene sunt respectate cu sfințenie, an de an. Obiceiul care deschide seria este cel din Duminica Floriilor, atunci când se aduc acasă ramuri de salcie sfințite la biserică și se păstrează tot anul la icoană. Potrivit tradiției, ramurile de salcie sunt simbol al fertilității și al renașterii vegetației de primăvară și se folosesc în momentele de cumpănă cum sunt boala, seceta și inundațiile.

Timpul a trecut, dar oltenii nu au uitat nici de obiceiurile din Joia Mare, mai ales de pomana morților din această zi. Bătrânii spun că se deschid mormintele, iar spiritele celor morți vin la familiile lor și petrec Paștele cu cei vii, unde rămân până la Rusalii. Se mai crede că vin «joimărițele» și verifică dacă femeile și fetele și-au întors cânepa. Obiceiul a supraviețuit în satul Izbiceni, sub forma colindului «Câlții, mâții».“

(Mihaela Iancu, „Obiceiuri și tradiții olteneşti de Paşti“, în ***Adevărul***, 18.04.2009)

[Citeşte textul cu voce tare]

1. Ce poți deduce despre autorul textului și despre situația de comunicare?

– Cine este?
– Cui se adresează?
– Unde ar fi putut apărea textul?
– Care este perspectiva adoptată de autor?

2. Care este opinia ta despre necesitatea păstrării tradițiilor și a obiceiurilor, în ziua de astăzi? Susține, cu argumente, opinia prezentată.

VARIANTA 30

„Jocul, prieten nelipsit al copilului, reprezintă pentru perioada preşcolară principala activitate, o formă de manifestare fără bariere geografice sau religioase, o activitate care îi reuneşte pe copii şi, în acelaşi timp, îi reprezintă. În decursul jocului, copilul acţionează asupra obiectelor din jur, cunoaşte realitatea, îşi

Scanned with OKEN Scanner

satisface nevoia de mişcare, dobândeşte încredere în forţele proprii, îşi îmbogăţeşte cunoştinţele. Manifestându-şi dorinţa de a participa la viaţa şi activitatea celor din jur, copilul îşi asumă rolul de adult, reproducând activitatea şi raporturile lui cu ceilalţi oameni. În acest fel, jocul este social prin natura lui. Însăşi posibilitatea de a-şi imagina realitatea, de a o reflecta, reprezintă pentru copil sensul jocului. Prin această activitate, copilul îşi satisface nevoile prezente şi se pregăteşte de viitor."
(A. Dobroica, T. Cimponerescu, „Jocul – activitate dominantă la vârsta preşcolară", în ***Revista Învăţământul Preşcolar***, 4/2007)

[Citeşte textul cu voce tare]

1. Ce poţi deduce despre autorul textului şi despre situaţia de comunicare?

– Cine este?
– Cui se adresează?
– Unde ar fi putut apărea textul?
– Care este opinia autoarelor despre importanţa jocului la vârsta preşcolară?

2. Care este opinia ta despre rolul jocului în dezvoltarea copilului? Susţine, cu argumente, opinia prezentată.

VARIANTA 31

„Aud tot mai des o formulă care mă contrariază: «a citi cărţi». «Ce faceţi în timpul liber?» «Citesc cărţi.» «Mai citeşte şi tu cărţi, că nu strică!» «Am auzit că X citeşte cărţi.» Pînă mai ieri, cititul îşi subînţelegea complementul direct. Puteai, desigur, să citeşti şi gazete sau scrisori sau inscripţii, dar, în genere, a spune despre cineva că «citeşte», că e «un tip citit», că e «un mare cititor» implica, necesarmente, obiectul numit «carte». Citim cărţi, ce altceva? Există, e drept, formula celebră a lui Miron Costin despre «cetitul cărţilor». Dar ea se referea la o ocupaţie încă minoritară, care trebuia definită precis. În plus, cronicarul folosea pluralul avînd în minte, inevitabil, Cartea, pe care multiplicitatea «cărţilor» nu face decît să o reflecteze edificator. («Cu cetitul cărţilor cunoaştem pe ziditorul nostru,

Scanned with OKEN Scanner

Dumnezeu...») Reapariția, într-un context cu totul nou, a expresiei cronicărești sugerează reintrarea lecturii în condiția minoratului. «A citi» nu mai e, astăzi, o ocupație atît de răspîndită încît să fie enunțată ca atare, fără detalii. De citit, mai citim cîte ceva. Dar cărți nu prea mai citim. Pe de altă parte, cărțile continuă să apară, să se înmulțească epidemic, să alimenteze galopant librăriile și bibliotecile. Se scrie imens. De aceea, a vorbi numai de «declinul lecturii» e a neglija un straniu fenomen complementar: «inflația textului». În ziua de azi, pierdem contactul cu universul cărții, nu doar pentru că nu mai avem timp, nu doar pentru că preferăm computerul și televizorul, ci și pentru că sîntem înconjurați de prea multe cărți. Abandonăm, uneori, mai degrabă din cauza sațietății, decît din cauza subțierii apetitului. Dacă nu mai citim nu este pentru că nu avem ce, nu pentru că bibliotecile s-au golit, nu pentru că avem alte tentații, ci, dimpotrivă, pentru că bibliotecile stau să pocnească, pentru că oferta e inhibitorie."

(Andrei Pleșu, „Cititul cărților", în ***Dilema veche***)

[Citește textul cu voce tare]

1. Ce poți deduce despre autorul textului și despre situația de comunicare?

– Cine este?

– Cui i se adresează?

– Care este opinia autorului despre folosirea verbului „a citi" împreună cu un complement direct, altădată subînțeles?

2. Care este opinia ta despre rolul lecturii în zilele noastre? Susține, cu argumente, opinia prezentată.

VARIANTA 32

„Nouă din zece români nu merg deloc la cinematograf, operă sau teatru. În plus, cartea nu este printre preferințele a jumătate dintre ei. [...] *Acestea sunt doar o parte din concluziile unui sondaj realizat de Centrul de Sociologie Urbană și Regională. Potrivit studiului, 87% dintre români nu preferă sălile de cinematograf pentru a viziona un film. 9% dintre ei cumpără un*

Scanned with OKEN Scanner

bilet la cinema o dată sau de două ori pe an. Românii nu acordă prea mult timp din programul lor nici activităților culturale. 89% dintre cei chestionați susțin că nu merg niciodată la spectacole de teatru, operă sau operetă, iar 74% dintre români nu vizitează muzee și nici nu merg la expoziții. Când vine vorba de citit, doar 48% din cei chestionați spun că petrec ceva timp în bibliotecă. Aproape un sfert dintre români ascultă muzică, dar acasă, nu într-o sală de concert sau la discotecă. Peste toate acestea românii sunt credincioși. Studiul arată că peste 90% dintre cei intervievați, în vârstă de peste 18 ani merg la biserică. Sondajul a fost realizat în perioada 1-25 septembrie pe un eșantion de două mii de persoane. Marja de eroare este de +/-2,2%."

(Raport al Centrului de Sociologie Urbană și Regională)

[Citește textul cu voce tare]

1. Ce poți deduce despre autorul textului și despre situația de comunicare?

– Cine este?

– Cui i se adresează?

– Cum comentezi ultima afirmație, potrivit căreia 90% dintre cei intervievați, în vârstă de peste 18 ani, merg la biserică?

2. Cărui fapt crezi că i se datorează lipsa de interes pentru cultura de calitate în ziua de astăzi? Susține, cu argumente, opinia prezentată.

VARIANTA 33

Articolul 8 – Dreptul la respectarea vieții private și de familie

1. Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului și a corespondenței sale.

2. Nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acest amestec este prevăzut de lege și dacă constituie o măsură care, într-o societate democratică, este necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirii faptelor penale, protejarea sănătății sau a moralei, ori protejarea drepturilor și libertăților altora. [...]

Scanned with OKEN Scanner

Articolul 10 – Libertatea de exprimare

[...] *Exercitarea acestor libertăți ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau a moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.*

(Convenția Europeană a Drepturilor Omului)

[Citește textul cu voce tare]

1. Ce poți deduce despre autorul textului și despre situația de comunicare?

– Cine este?

– Cui i se adresează?

– Cum comentezi primul paragraf din primul articol?

2. Crezi că este necesar ca libertatea să fie definită într-un cadru legislativ? Susține, cu argumente, opinia prezentată.

VARIANTA 34

„Am fost invitat să vorbesc despre «ce înseamnă să fii european». Vă mărturisesc că nu îmi este ușor să dau un răspuns, pentru că sunt deja european: e o stare firească, pe care nu simt nevoia să o definesc. [...] *Iată deci câteva capcane ale definiției de european. De aceea, m-aș îndepărta de ele, pentru a defini calitatea de european prin împărtășirea unui set de valori. Cu alte cuvinte, a fi european înseamnă a împărtăși valori europene. Care sunt aceste valori? Cine și când le-a inventat? Sunt ele și valorile voastre? Pentru a da un răspuns la aceste întrebări, vă propun să ne uităm puțin la istoria Uniunii Europene. Uniunea a apărut din nevoia de a nu mai avea niciodată un război mondial. Planul, visul a fost integrarea voluntară a economiilor Europei atât de strâns, încât războiul să nu mai fie o opțiune. Și a reușit, iar succesul se traduce într-o valoare europeană clară și palpabilă:*

Scanned with OKEN Scanner

pacea. Între statele membre nu au mai existat războaie după 1950. O altă valoare, care a venit ca un produs secundar al primei este prosperitatea. Modelul economic integraționist al UE a dus nu numai la dezvoltarea economică în unele țări membre, ci la o creștere în toate țările membre, și, în timp, la reducerea decalajelor dintre regiunile mai bogate și cele mai sărace ale Uniunii. Cum s-a reușit acest lucru? Prin aplicarea concretă a unei alte valori europene: solidaritatea. Solidaritatea celui care are mai mult cu cel care are mai puțin, solidaritatea celui mai norocos cu cel cu mai puține șanse. S-a făcut astfel marele salt de la modelul de dezvoltare învingător-învins la modelul prin care toată lumea are de câștigat. Pace, prosperitate, solidaritate. [...] *O altă valoare, la care țineți mai ales voi, tinerii, este libertatea: libertatea de expresie, libertatea de asociere, libertatea de a studia și a munci în orice alt stat membru al Uniunii.* [...]"

(Conferința domnului Jonathan Scheele, 27 aprilie 2005)

[Citește textul cu voce tare]

1. Ce poți deduce despre autorul textului și despre situația de comunicare?

– Cine este?

– Cui i se adresează?

– Cum este definită noțiunea de cetățean european?

2. Care este pentru tine cea mai importantă valoare din cele enumerate mai sus? Susține, cu argumente, opinia prezentată.

VARIANTA 35

„Un cetățean al Uniunii, deci și un cetățean român, poate rămâne pentru o perioadă mai mare de 3 luni pe teritoriul unui alt stat membru, dacă îndeplinește una dintre următoarele condiții: este ***angajat*** *sau desfășoară o activitate independentă; are* ***suficiente resurse*** *și* ***asigurare medicală****, astfel încât să nu devină o povară pentru serviciile sociale ale țării în care dorește să rezideze (nu este stabilit un cuantum minim, dar se vor lua în considerare situația personală a cetățeanului în cauză); este înscris într-o* ***instituție de învățământ*** *sau de* ***instruire vocațională*** *sau este* ***student*** *și are o* ***asigurare medicală*** *și asigură autoritățile*

Scanned with OKEN Scanner

naționale ale statului în care vrea să rezideze, printr-o declarație sau prin mijloace echivalente, că nu va deveni o povară pentru serviciile sociale ale statului în cauză; este ***membru al familiei unui cetățean al Uniunii****, chiar dacă nu are cetățenia unui stat membru, și călătorește împreună cu acesta, cu îndeplinirea uneia dintre condițiile prevăzute la punctele de mai sus. Cetățenilor Uniunii nu li se cere să aibă documente de rezidență. Totuși, în cazul unei rezidențe pentru o perioadă mai mare de 3 luni, statele membre pot cere ca cetățenii unui alt stat membru al Uniunii să se înregistreze la autoritățile competente într-o perioadă care nu poate fi mai mică de 3 luni de la data intrării pe teritoriul statului pe care vor să rezideze pentru o perioadă mai mare de 3 luni.“*

(art. 7–15 din Directiva 2004/38/CE)
(Ghidul cetățeanului român în UE)

[Citește textul cu voce tare]

1. Ce poți deduce despre autorul textului și despre situația de comunicare?

– Cine este?
– Cui i se adresează?
– Ce crezi despre utilitatea unui asemenea ghid?

2. Ce înseamnă pentru tine să fii cetățean european? Susține, cu argumente, opinia prezentată.

VARIANTA 36

„Când baba înota smintită pe la jumătatea lacului alb, Făt-Frumos aruncă buzduganu-n nori și lovi Miazănoaptea în aripi. Ea căzu ca plumbul la pământ și croncăni jalnic de douăsprezece ori. Luna s-ascunse într-un nor și baba, cuprinsă de somnul ei de fier, se afundă în adâncul cel vrăjit și necunoscut al lacului. Iar în mijlocul lui se ridică o iarbă lungă și neagră. Era sufletul cel osândit al babei.

– Am scăpat, zise fata.

– Am scăpat, zise calul cel cu șapte inimi. Stăpâne, adăogi calul, tu ai izbit Miazănoaptea, de a căzut la pământ cu două ceasuri înainte de vreme, și eu simt sub picioarele mele răscolindu-se nisipul. Scheletele înmormântate de volburele nisipului arzător

Scanned with OKEN Scanner

al pustiilor au să se scoale spre a se sui în lună la benchetele lor. E primejdios ca să umbli acuma. Aerul cel înveninat şi rece al sufletelor lor moarte v-ar putea omorî. Ci mai bine voi culcați-vă, şi eu pân-atuncea m-oi întoarce la mama, ca să mai sug înc-o dată laptele cel de văpaie albă a ţâţelor ei, pentru ca să mă fac iar frumos şi strălucit. Făt-Frumos îl ascultă. Se dete jos de pe cal şi-şi aşternu mantaua pe nisipul încă fierbinte. Dar ciudat... ochii fetei se-nfundase în cap, oasele şi încheieturile feţei îi ieşise afară, pielița din oacheşă se făcuse vânătă, mâna grea ca plumbul şi rece ca un sloi de gheață. [...] *Când deschise ochii, soarele era sus detot. Fata lipsea şi aievea. Dar în pustiul arid nechezea calul frumos, strălucit, îmbătat de lumina aurită a soarelui, pe care el acu o vedea pentru-ntâia oară."*

(Mihai Eminescu, ***Făt-Frumos din lacrimă***)

[Citeşte textul cu voce tare]

1. Ce poți deduce despre autorul textului şi despre situația de comunicare?

– Cui i se adresează textul?

– Ce tip de text este?

– Cum comentezi afirmația calului: *„E primejdios ca să umbli acuma. Aerul cel înveninat şi rece al sufletelor lor moarte v-ar putea omorî"*?

2. Crezi că lumea mai citeşte astăzi basme? Susține, cu argumente, opinia prezentată.

VARIANTA 37

„Se întoarseră pe străzi lăturalnice fiindcă ei îi făceau rău acele lumini prea vii şi umblară mult înconjurând de câteva ori aceleaşi locuri, ca să se obosească. Într-un restaurant obscur, unde îi chema dinăuntru un gramofon cu pâlnie, mâncară înfometați, după gustul ei. Lumea din jur îi privea cu o curiozitate neascunsă. Un copil se apropie de masa lor să-i privească bine. Erau străini acolo şi asta se vedea nu numai după hainele lor prea bune, dar după felul cum se priveau şi îşi vorbeau de aproape.

Adriana, dezmeticită acum, fără să fie de-a dreptul vioaie, avea mici gesturi de afecțiune, făcute întâmplător, neatente, îi

Scanned with OKEN Scanner

turna în pahar, îi îndrepta cu un gest mărunt reverele hainei, trecea mâna pe frunte, preocupată între timp de ce spunea, neştiutoare de înţelesul gesturilor ei proprii, care lui Gelu îi plăceau, desigur, dar care de asemenea îl încurcau puţin, fiindcă lumea dimprejur observase şi fiindcă ei nu-i păsa de nimic.

Se întoarseră iar prin Cişmigiu. De undeva de sub zăpadă răzbea un miros de frunze putrede şi ude, puternic, răvăşit. Dinspre lac răzbea un vânt rece. Adriana îşi lăsă gulerul mantoului ca să primească drept în faţă bătaia aceea ascuţită, usturătoare: căci simţea, apropiindu-se de casă, cum o moleşeală caldă o cuprinde iar şi vroia să lupte împotriva ei, să rămână trează. [...]"

(Mihail Sebastian, ***Oraşul cu salcâmi***)

[Citeşte textul cu voce tare]

1. Ce poţi deduce despre autorul textului şi despre situaţia de comunicare?

– Cui i se adresează textul?

– Ce tip de text este?

– Cum comentezi reacţia lui Gelu?

2. Cât de importante crezi că sunt gesturile în comunicarea dintre oameni? Susţine, cu argumente, opinia prezentată.

VARIANTA 38

„GELU (tace un timp, încăpăţânat): *Doamnă, spuneţi-mi ce aveţi de spus...*

MARIA (priveşte spre Praida, nu poate vorbi, caută totuşi... tot ceea ce vroia să-i spună era întemeiat pe gândul că va vorbi numai cu el; Exasperată): *Nu pot să-ţi spun Gelule faţă de altcineva...*

GELU (dur): *Nu-mi spuneţi...*

MARIA (întoarsă asupra ei însăşi, cu o crispare de milă şi dezgust): *Din ce petice sunt peticită, ca să sper în mod stupid, aşa cum am sperat, că se va putea vorbi cu un om care de două săptămâni nu mai are numele cu care l-a mângâiat mama lui şi... femeia care...* (se frânge)

GELU (egal ca două linii paralele): *Aşa cum sunt împrejurările, ar fi poate mai indicat să vorbiţi cu soţul dumneavoastră.*

Scanned with OKEN Scanner

MARIA (cu oroare): *Soțul meu? Cu el într-adevăr nu se poate vorbi.* (cu o bruscă lumină de nădejde) *Ascultă...* (vrea să-i spună numele... șovăie) *Nu se poate să te fi schimbat într-atâta... trebuie să mai ajungă un cuvânt până la inima aceea de altădată. E vorba aici de fericirea mea...*

GELU: *Fericirea nimănui, individual, nu interesează aici...*

MARIA (izbucnind cu o furie de sălbăticiune, încolțită, exasperată): *Dar crezi că am să pot răbda multă vreme să îmi vorbești ca unei condamnate? Socotiți că nu am și eu un cuvânt de spus în toată împrejurarea asta?... ei bine, nu am murit încă... Nu pot fi atât de rău lovită, fără să lovesc și eu...*

GELU (calm ca un anesteziat): *Așa e mai limpede, doamnă... Loviți... Scoateți revolverul și trageți.*"

(Camil Petrescu, ***Jocul ielelor***)

[Citește textul cu voce tare]

1. Ce poți deduce despre autorul textului și despre situația de comunicare?

– Cui i se adresează textul?

– Ce tip de text este?

– Ce poți spune despre personajul feminin al textului, având în vedere didascaliile?

2. Care este rolul didascaliilor într-un text dramatic? Cât de importante sunt ele și de ce? Susține, cu argumente, opinia prezentată.

VARIANTA 39

„15 iunie 1934, vineri

Am fost la școală pentru examenul meu de literatură franceză, dar examenul a fost amânat pentru ziua de 19, adică în ajunul examenului de matematici. E îngrozitor ce mă așteaptă. Nicio zi de repaos. Câte un examen în fiecare zi. De azi până vinerea viitoare nu voi mai putea dormi mai mult de două ore din 24, nu-mi mai rămâne un minut de visat. Trebuie să fac drumul între școală și casă și să învăț, să învăț, să învăț.

Ora 2

Trebuie să învăț și nu am poftă. Ar trebui să mă culc puțin ca să pot învăța apoi. Dar nu mă pot culca. Rătăcesc de colo, colo. Nu învăț, nu citesc, nu fac nimic. Nu sunt veselă, nu sunt tristă.

Scanned with OKEN Scanner

16 iunie 1934

Am rugat să fiu trezită la ora 4 dimineața. Am fost trezită, dar nu m-am sculat decât la 5. Învăț la engleză. Gânduri sinsitre, remuşcări, temeri se abat asupră-mi şi mă muncesc.

Ora 10

Engleza am lichidat-o fără catastrofă.

20 iunie

Mâine greaca şi ştiințele naturale. Mi-e peste cap. Am terminat azi cu matematicile. Totul a mers nici prea bine, nici prea rău. Față de pregătirea mea, rezultatul e uluitor."

(Jeni Acterian, ***Jurnalul unei ființe greu de mulțumit***)

[Citeşte textul cu voce tare]

1. Ce poți deduce despre autorul textului şi despre situația de comunicare?

– Cui se adresează textul?

– Ce tip de text este?

– Cum comentezi afirmația scriitoarei: „*Nu sunt veselă, nu sunt tristă.*"?

2. Exprimă-ți opinia despre gradul de interes pe care îl pot reprezenta pentru un cititor evenimentele consemnate într-un jurnal de o anumită persoană. Susține, cu argumente, opinia prezentată.

VARIANTA 40

„EFIMIȚA (din aşternut): *Şi zi aşa cu Galibardi, ai?*

LEONIDA (asemenea): *Aşa, zău!... Ei! Mai dă-mi încă unul ca el şi până mâine seară, – nu-mi trebuie mai mult –, să-ți fac republică...* (cu regret) *Da' nu e! Da' o să-mi zici că cu încetul se face oțetul, ori că mai rabdă, că n-a intrat zilele în sac.* (cu tărie) *D-apoi bine, Frate, până când tot rabdă azi, rabdă mâine? Că nu mai merge, domnule, s-a săturat poporul de tiranie, trebuie republică!*

EFIMIȚA: *Adică, zău, bobocule, de! Eu, cu mintea mea ca de femeie, pardon să te-ntreb şi eu un lucru: ce procopseală ar fi şi cu republica?*

LEONIDA (minunat de aşa întrebare): *Ei! Bravo! Ş-asta-i bună! Cum, ce procopseală? Vezi, asta-i vorba: cap ai, minte ce-ți mai trebuie? Apoi, închipuieşte-ți dumneata numai un condei, stăi*

Scanned with OKEN Scanner

să-ți spui: mai întâi și-ntâi că dacă e republică, nu mai plătește niminea bir...

EFIMIȚA: *Zău?*

LEONIDA: *Zău... Al doilea că fieștecare cetățean ia câte o leafă bună, toți într-o egalitate.*

EFIMIȚA: *Parol?*

LEONIDA: *Parol... Par egzamplu, eu...*

EFIMIȚA: *Pe lângă pensie?*

LEONIDA: *Vezi bine; pensia e başca, o am după legea a veche, e dreptul meu; mai ales când e republică, dreptul e sfânt: republica e garanțiunea tuturor drepturilor.*

EFIMIȚA (cu toată aprobarea): *Aşa da.*

LEONIDA: *Şi al treilea, că se face şi lege de murături.*

EFIMIȚA: *Cum lege de murături?*

LEONIDA: *Adicătele că nimini să nu mai aibă drept să-şi plătească datoriile.*"

(I.L. Caragiale, ***Conu Leonida față cu reacțiunea***)

[Citeşte textul cu voce tare]

1. Ce poți deduce despre autorul textului şi despre situația de comunicare?

– Cui se adresează textul?

– Ce tip de text este?

– Ce crezi despre personajul masculin, pornind de la fragmentul de mai sus?

2. Exprimă-ți opinia despre rolul pe care îl are limbajul în caracterizarea unei persoane. Susține, cu argumente, opinia prezentată.

VARIANTA 41

*„Însă **Letopisețul Țării Moldovii** de Grigore Ureche nu este nici pe departe o operă savantă, aridă, cu un caracter oficial. Cronicarul scrie slobod ca pentru sine şi ai săi. Scopul lucrării este mai întâi de toate patriotic şi educativ. Este necesar să avem şi noi, scrisă în limba noastră, istoria, spre a nu fi «asemene fiarălor şi dobitoacelor celor mute şi fără minte», să nu lăsăm*

Scanned with OKEN Scanner

să se «înece anii cei trecuți», pentru ca citind nepoții și strănepoții să se ferească de rău, să urmeze cele bune, «să învețe și să se îndirepteze». Pentru aceea, «basnile și poveștile» trebuie lăsate la o parte, din parte-i cronicarul umanist declarându-se a nu fi «scriitor de cuvinte deșarte»."

(Ion Rotaru, ***O istorie a literaturii române***, vol. I)

[Citește textul cu voce tare]

1. Ce poți deduce despre autorul textului și despre situația de comunicare?

– Cui se adresează?
– Ce tip de text este acesta?
– Unde ar fi putut apărea textul?
– Care este opinia autorului despre opera lui Grigore Ureche?
– De ce crezi că autorul folosește des citate din opera analizată?

2. Care este opinia ta despre necesitatea cunoașterii istoriei naționale? Susține, cu argumente, opinia prezentată.

VARIANTA 42

„– Nu crezi că există unele experiențe care sunt suficient de mari pentru a reforma natura unui om?

– Să o distrugă, da, am replicat eu, dar să o reformeze nu. Trecerea printr-o mare încercare poate zgudui un om sau îl poate întări, tot așa cum trecerea printr-un furnal poate topi sau purifica metalul, dar niciun furnal aprins vreodată pe acest pământ nu poate schimba o bară de aur într-una de plumb sau una de plumb într-una de aur. Să examinăm problema din punct de vedere practic. Ai cunoscut vreodată un om al cărui caracter să se schimbe?

– Da, răspunse el, chiar am cunoscut un om al cărui caracter mi-a părut a fi schimbat datorită unei experiențe pe care a avut-o. Se poate, așa cum zici tu, doar să fi fost zdruncinat sau ca lecția să-l fi învățat să-și țină întotdeauna firea sub control. În orice caz, rezultatul a fost izbitor."

(Jerome K. Jerome, ***Arta de a NU scrie un roman***)

Scanned with OKEN Scanner

[Citeşte textul cu voce tare]

1. Ce poți deduce despre autorul textului şi despre situația de comunicare?

– Cui se adresează?

– Ce tip de text este acesta?

– Care este atitudinea naratorului despre capacitatea unei experienţe de a reforma natura unui om?

2. Care este opinia ta despre posibilitatea schimbării caracterului unui individ? Susține, cu argumente, opinia prezentată.

VARIANTA 43

„Dintre toate artele care ştiu să răsară din pământul unei anumite culturi, muzica iese la iveală ca ultima dintre toate plantele, probabil pentru că ea este cea mai intimă, drept urmare ajunge de fiecare dată în momentul în care cultura de care aparține se apropie de toamnă şi de ofilire. Abia în arta maeştrilor din Țările de Jos şi-a găsit expresia spiritul evului mediu creştin – arhitectura sa muzicală este sora mai mică, dar autentică şi legitimă a goticului. Doar în muzica lui Händel a răsunat tot ce era mai bun din spiritul lui Luther şi al celor înrudiți lui, caracterul iudeo-eroic, care i-a dat reformei un aer de măreție. [...] *Doar Mozart a dat la iveală în clinchet de aur epoca lui Ludovic al XIV-lea şi al artei lui Racine şi Claude Lorraine, doar în muzica lui Beethoven şi Rossini a răsunat un ultim acord din secolul al XVIII-lea, secolul visării, al idealurilor distruse şi al fericirii trecătoare. Orice muzică adevărată, originală, este un cântec de lebădă. Poate că şi ultima noastră muzică, oricât de atotstăpânitoare şi dornică de stăpânire este, mai are doar un scurt răgaz de trăit: căci a izvorât dintr-o cultură al cărei teren se scufundă cu repeziciune, dintr-o cultură ce va fi curând apusă.“*

(Friedrich Nietzsche, ***Cazul Wagner***)

[Citeşte textul cu voce tare]

1. Ce poți deduce despre autorul textului şi despre situația de comunicare?

– Cui se adresează?

– Ce tip de text este acesta?

Scanned with OKEN Scanner

– Unde ar fi putut apărea textul?
– Care este opinia autorului despre importanța muzicii?

2. Care este părerea ta despre calitatea muzicii, în zilele noastre? Susține, cu argumente, opinia prezentată.

VARIANTA 44

„– Cum afectează criza financiară consumatorul care până acum își îndrepta atenția doar către produsele de lux?

– Luxul este un concept relativ. O pânză de sac aplicată pe un perete, luminat indirect cu o ramă din lemn, poate crea un spațiu de exprimare ce personalizează conceptul ACASĂ cu minimum de costuri și maximum de impact. Diminuarea resurselor financiare destinate consumului nu este neapărat direct proporțională cu diminuarea creativității. Dimpotrivă! Doar mintea leneșă are nevoie de surorile pastilelor albastre! În România existau și acum 20 de ani spații ce bucurau ochiul, fără ca magazinele să ofere produse «ready made» de lux.

– Cum ați resimțit dumneavoastră, ca om de afaceri, criza financiară?

– Percep diminuarea puterii de consum ca o provocare. Trebuie să recâștigi astăzi jumătatea de nas care să-ți deschidă perspectiva asupra oportunităților pe care, acum un an, nu le observai, deoarece cantitatea domina calitatea. «Criza» este pentru mine o oportunitate de dezvoltare personală și profesională. "

(Interviu cu Monica Tatoiu, în revista ***1001 case***)

[Citește textul cu voce tare]

1. Ce poți deduce despre autorul textului și despre situația de comunicare?
– Cui se adresează?
– Ce tip de text este acesta?
– Unde ar fi putut apărea textul?
– Care este opinia omului de afaceri despre criza financiară?

2. Care este opinia ta despre semnificația conceptului de „lux"? Susține, cu argumente, opinia prezentată.

Scanned with OKEN Scanner

VARIANTA 45

„Prințului Ion Ghica
Mircești, decembrie 1883

Iubite amice,

Iată-ne cu iarna în țară! Ea a sosit noaptea, pe furiș, și s-a grăbit să-și scuture cojoacele pe fața pământului pentru ca să afirmeze stăpânirea ei... A doua zi românii s-au trezit vasali acestei regine aspre ai cărei miniștri sunt crivățul și gerul, ai cărei curtezani sunt lupii și corbii, a cărei armată sunt fulgii de zăpadă și turțurii de gheață, ale cărei palate sunt clădite cu troian. Baba cochetă și sulemenită se mirează în oglinda râurilor înghețate și poartă pe frunte-i o coroană de briliante ce te pătrunde de fiori când o privești și te preface în sloi când te atingi de dânsa.

E timp de a se culege pe acasă și de a se adăposti la gura sobei în așteptarea altei regine mult mai atrăgătoare, Primăvara, care va detrona în curând pe bătrâna uzurpatoare. Sperare drăgălașă!... Ea ne face a răbda despotismul îngrozitor al iernii fără nicio încercare de răscoală în contra ei, căci orice manifestare răzvrătitoare ar luneca pe gheață și ar cădea sleită sub un număr înfiorător de grade de frig. [...] *Eu, amice, deși mare admirator al frumuseților Iernii, splendide la lumina soarelui și fermecătoare sub razele lunii, mă feresc de contactul ei prin întrebuințarea unui număr, ajuns a fi legendar, de paltoane și de blăni. Când o văd sosind, o întâmpin cu bătrânescul cântec poporal:*

Soră-mi ești, soră să-mi fii,
Iar la noi mai rar să vii.“

(Vasile Alecsandri, „Introducere“ la ***Scrisori ale lui Ion Ghica către V. Alecsandri***)

[Citește textul cu voce tare]

1. Ce poți deduce despre autorul textului și despre situația de comunicare?

– Cui se adresează?

– Ce tip de text este acesta?

– Care este atitudinea autorului față de schimbările pe care le produce venirea anotimpului iarna?

2. Care este opinia ta despre importanța care se acordă, în ziua de astăzi, prieteniei? Susține, cu argumente, opinia prezentată.

Scanned with OKEN Scanner

VARIANTA 46

„Ce bărbat putea părăsi o astfel de femeie? Dar care erau bucuriile ei în această viață? Cum, dar nu erau puține! Cînd spăla, de pildă, cu capul aplecat în cazan (o găseam adesea astfel venind de la școală) mama arăta atît de liniștită și de frumoasă încât acest spălat mi se părea un ritual misterios și nu trudă umilitoare. Mica noastră casă cu grădiniță mi se părea un colț al paradisului și totdeauna se întîmpla s-o găsesc aplecată asupra a ceva; știa să insufle viață lucrurilor. Toată copilăria mea am băut cafea cu lapte dintr-o frumoasă ceașcă de porțelan, cu flori roșii și albastre. Mișcările mâinilor mamei, cînd mi-o punea înainte, erau atât de încetinite și îmi sugerau atât de curios sentimentul că această ceașcă nu e un simplu obiect care putea fi schimbat, încât fără să știu de ce (fiindcă mama nu-mi spunea nimic) impulsurile mele de copil se armonizau și-mi beam cafeaua aplecat cu grijă asupra mesei. Nu obiectul mi se părea de preț, ci sufletul mamei împrăștiat în lucruri. Această ceașcă există, cred, și astăzi, deși mama a murit... Nu toți oamenii se simt bine într-o implicare în viața obiectelor create de mâini umane destoinice care le făcuseră, pe cât era mama în a le feri, în a-și păstra bogăția sufletului având grijă să n-o risipească de desordinea pe care ar crea-o eliminând un lucru din viața ei, de care sunt legate clipe de preț, ziua când l-a cumpărat, când era poate fericită, când afară era poate primăvară, când vocile oamenilor, zgomotul străzii, zborul vrăbiilor aveau în ea un ecou magic, mâna bărbatului care o strângea pe-a ei îi dădea un fior subțire, adânc, diafan...”

(Marin Preda, ***Cel mai iubit dintre pământeni***)

[Citește textul cu voce tare]

1. Ce poți deduce despre autorul textului și despre situația de comunicare?

– Cui se adresează textul?

– Ce tip de text este acesta?

– Care este atitudinea naratorului față de figura mamei, pe de o parte, și viața obiectelor din copilărie, pe de altă parte?

– Comentează prezența semnelor de punctuație din text.

2. Care este opinia ta despre relația pe care o stabilesc oamenii cu anumite obiecte? Susține, cu argumente, opinia prezentată.

Scanned with OKEN Scanner

VARIANTA 47

„Liceu, – cimitir
Al tinereții mele –
Pedanți profesori
Și examene grele...
Și azi mă-nfiori
Liceu, – cimitir
Al tinereții mele!

Liceu, – cimitir
Cu lungi coridoare –
Azi nu mai sunt eu
Și mintea mă doare...
Nimic nu mai vreu
Liceu, – cimitir
Cu lungi coridoare...

Liceu, – cimitir
Al tinereții mele –
În lume m-ai dat
În vâltorile grele,
Atât de blazat...
Liceu, – cimitir
Al tinereții mele!“
(George Bacovia, ***Liceu***)

[Citește textul cu voce tare]

1. Ce poți deduce despre autorul textului și despre situația de comunicare?

– Cui se adresează textul?

– Ce tip de text este acesta?

– Care este atitudinea eului poetic față de perioada petrecută în liceu?

2. Care este opinia ta despre perioada adolescenței, petrecută în liceu? Susține, cu argumente, opinia prezentată.

Scanned with OKEN Scanner

VARIANTA 48

„NECUNOSCUTA: *Mă plictisesc. Mereu aceiaşi oameni, aceleaşi gesturi, aceleaşi cuvinte. Uneori îmi vine să urlu de plictiseală, de disperare. Pe urmă îmi trece. Uneori îmi vine o poftă nebună să trântesc uşa, să plec, să fug. Pe urmă îmi trece.* [...]

PROFESORUL: *Sunt seri când tot cerul mi se pare pustiu, cu stele reci, moarte, într-un univers absurd, în care numai noi, în marea noastră singurătate, ne zbatem pe o planetă de provincie, ca într-un târg în care nu curge apa, nu arde lumina şi unde nu opresc trenurile rapide... Dar sunt seri când tot cerul foşneşte de viață... când pe ultima stea, dacă asculți bine, auzi cum freamătă păduri şi oceane – fantastice păduri şi fantastice oceane – seri în care tot cerul e plin de semne şi de chemări, ca şi cum de pe o planetă pe alta, de pe o stea pe alta, ființe care nu s-au văzut niciodată, se caută, se presimt, se cheamă...* [...] *Aventura asta ridicolă, care se numeşte viața noastră, se repetă altfel, de la început, sub acelaşi cer, dar cu alt noroc. Poate că acolo, tot ce e aici greoi şi apăsător devine uşor, tot ce aici e întunecat şi opac devine luminos şi transparent. Tot ce încercăm fără să izbutim nici pe jumătate – gesturile noastre zadarnice, visurile noastre căzute – tot ce am fi vrut să cutezăm şi n-am cutezat, să iubim şi n-am iubit, tot, tot, se împlineşte, se simplifică, se împarte.*“

(Mihail Sebastian, ***Steaua fără nume***)

[Citeşte textul cu voce tare]

1. Ce poți deduce despre autorul textului şi despre situația de comunicare?

– Cui se adresează textul?

– Ce tip de text este acesta?

– Care sunt atitudinile celor două personaje față de univers, față de viață?

2. Care este opinia ta despre plăcerea şi dorința de cunoaştere? Susține, cu argumente, opinia prezentată.

Scanned with OKEN Scanner

VARIANTA 49

„REPORTERUL: *Cum îți explici discrepanța dintre percepția generală că lumea nu mai citeşte şi interesul real al publicului pentru cărțile vândute cu anumite ziare?*

CĂTĂLIN ŞTEFĂNESCU: *În primul rând, e vorba de prețul accesibil. Apoi, unii cumpără cărțile pentru că arată bine şi dă bine să ai toată colecția în bibliotecă. Dar, chiar dacă volumele sunt privite ca bibelouri, lucrul e pozitiv. Eu am o teorie: cred că o carte bună, care ajunge într-o casă, funcționează de multe ori ca o icoană. Chiar dacă omul se întâmplă să n-o citească, credința mea e că o carte într-o casă generează ceva bun, are o energie benefică. Apoi, cred în valoarea de simbol a unei colecții de cărți – care e, deocamdată, mai importantă şi decât parcurgerea ei cu disperarea dorinței de a citi. Această dorință va veni după ce o să ni se mai întâmple, socialmente, nişte lucruri.*"

(Cezar Paul-Bădescu, „O carte bună funcționează ca o icoană", interviu cu Cătălin Ştefănescu, în ***Adevărul***, 05.11.2009)

[Citeşte textul cu voce tare]

1. Ce poți deduce despre autorul textului şi despre situația de comunicare?

– Cine este?

– Cui se adresează?

– Care este opinia sa despre prezența cărților într-o casă?

2. Care este opinia ta despre ce înseamnă o carte bună? Susține, cu argumente, opinia prezentată.

Scanned with OKEN Scanner

VARIANTA 50

„Lucrul se hotărâse. În clipa când, zărind-o, Pantazi fusese atât de viu izbit de asemănarea ei cu Wanda de odinioară, vechea lui patimă se redeşteptase. Îndrăgostirea aceasta, unică în felul ei, nu fu treptată, cu încolţit şi dat în pârg; ea izbucni dintr-o dată pârdalnică, pustiitoare şi Pantazi nici nu încercă măcar să i se împotrivească, se lăsă să meargă cât mai adânc, până la fund, găsind o voluptate în a se ataca şi suferi. Tot timpul se gândea la dânsa, vorbea numai de dânsa, mă ruga să-i vorbesc de dânsa, orice, rău chiar, dar să fie de dânsa. Şi bea. Deşi nu mai mult ca de obicei – ar fi fost şi greu – acum se îmbăta tun şi turtă; a trebuit de vreo două ori să-l sui în cârcă la el acasă. Noaptea, târziu, mergea cu mine să dea târcoale, pe furiş, casei Arnotenilor, se apropia tremurând de fereastra odăii unde-i dormea preaiubita. Ce avea de gând a-i spune acesteia, lucruri minunate şi bine aduse, adesea înduioşătoare, mi le spunea mie; pe dânsa o ocolea, când se afla în faţa ei se fâstâcea, îngâna ceva neînţeles şi fugea, fiindu-i frică şi s-o privească."

(Mateiu Caragiale, ***Craii de Curtea-Veche***)

[Citeşte textul cu voce tare]

1. Ce poţi deduce despre autorul textului şi despre situaţia de comunicare?

– Cui se adresează textul?

– Ce tip de text este acesta?

– Care sunt etapele îndrăgostirii prin care trece Pantazi?

2. Care este opinia ta despre felul în care apare şi se manifestă dragostea la o anumită persoană? Susţine, cu argumente, opinia prezentată.

Scanned with OKEN Scanner

REZOLVAREA VARIANTELOR

REZOLVAREA VARIANTEI 1

1. Fragmentul extras din romanul ***Noaptea de Sânziene***, de Mircea Eliade, este un text narativ, aparținând stilului beletristic deoarece îndeplinește următoarele condiții: există un narator, personaje și acțiune. Ștefan, emițătorul mesajului din fragmentul citat, povestește un episod al cărui martor a fost: curățarea pomilor de omizi de către un pasionat al acestei activități.

Ștefan privește „*de pe prispă*", mai întâi cu curiozitate, apoi cu înțelegere la cel care „*își curăța pomii din livadă*". Deși pentru Ștefan, a curăța pomii este un act banal, așa cum, de altfel, pare „*majorității oamenilor*", el afirmă că îl înțelege pe cel care o face cu pasiune. Ștefan compară această activitate cu arta de a picta și nu se sfiește să recunoască faptul că arta de a curăța pomii este chiar superioară picturii, pentru că este o muncă responsabilă.

Pentru a treia oară, Ștefan își schimbă atitudinea, admirându-l, de această dată, pe cel care este diferit de „*majoritatea oamenilor*" prin simpla lui capacitate de a iubi natura. Ștefan îi observă atent fiecare gest și vede cum cel pasionat se dedică în totalitate activității sale, nelăsându-se tulburat de niciun factor extern: „*În fața pomului nu era distrat, nu se gândea la nimic altceva*". Trup și suflet, acesta este alături de pomii săi, singurii capabili să-i reveleze „*în acel moment, Universul întreg*".

Textul se adresează unui posibil cititor interesat de romanul lui Mircea Eliade. Autorul dorește să transmită, prin intermediul acestui episod, că fiecare activitate, oricât de banală poate părea unora, este importantă pentru cei care sunt pasionați de ea.

2. Orice activitate presupune un efort susținut, fie că acesta este fizic sau intelectual. Dacă efortul se îmbină cu plăcerea, atunci rezultatul este, cu siguranță, cel mai bun.

În primul rând, o activitate ale cărei rezultate se vor optime trebuie desfășurată după un plan stabilit în prealabil. O singură greșeală, oricât de mică, poate compromite zeci de ore de muncă. Spre exemplu, în cazul rezolvării unui exercițiu la matematică, un semn greșit este suficient pentru a obține un răspuns eronat.

În al doilea rând, o activitate reușită este cea în care fiecare detaliu a fost amplu analizat. Spre exemplu, în cazul unui interviu

Scanned with OKEN Scanner

pentru angajare, candidatul trebuie să acorde maximă atenție atât vestimentației, cât și elementelor verbale, nonverbale (expresia feței, gesturile) și paraverbale (modulațiile vocii). Un singur gest, apreciat negativ de către angajator, fie că acesta este un cuvânt sau o privire, un zâmbet sau o mișcare a mâinii, poate fi motivul eșecului.

În al treilea rând, în cazul activităților care fac apel la relațiile cu semenii, unele gesturi, cum ar fi o îmbrățișare sau doar o mângâiere, fac mai mult decât zeci de cuvinte.

În concluzie, consider că, în fiecare activitae, gesturile nu sunt doar simple elemente care însoțesc o muncă acerbă, ci elemente definitorii pentru reușită.

REZOLVAREA VARIANTEI 2

1. Emițătorul acestui mesaj este jurnalistul Răzvan Exarhu care, în articolul „Viața e o magazie?“, publicat în ***Evenimentul zilei*** la 20.07.2009, își expune punctul de vedere cu privire la fenomenul de „shopping“, care ne-a cuprins pe toți. El se adresează direct unui potențial public cititor care devine un interlocutor imaginar. Șirul de întrebări retorice are un scop precis și anume de a incita rațiunea celor care se regăsesc în rândurile articolului. Seria de întrebări deschise dă cititorului prilejul de a-și pune singur alte întrebări legate de acest subiect.

Textul este unul publicistic, scopul este informativ, dar se observă și o dimensiune persuasivă. Emițătorul încearcă să-și convingă cititorii de inutilitatea cumpărăturilor multe și mari. Limbajul folosit este denotativ, textul fiind redactat într-un stil ironic și destul de acid. Prima întrebare adresată posibilului cititor conține un răspuns implicit: lucrurile pe care le folosim trebuie să fie sau mari sau multe. Nici cel de-al doilea enunț nu este mai puțin ironic; dacă acestea sunt și scumpe, atunci cumpărătorul este pe deplin satisfăcut. Autorul articolului îi găsește vinovați atât pe vânzători care, din dorința de profit, umplu până la refuz rafturile magazinelor, cât, mai ales, pe cumpărători care, atrași de culorile vii ale ambalajelor, umplu căruciorul cu lucruri inutile. Folositoare sau nu, lucrurile de pe rafturile hypermarketurilor își vor găsi locul în casa fiecăruia dintre noi.

În societatea actuală, conchide emițătorul, cumpărăturile nu mai sunt o necesitate, ci o pasiune costisitoare.

Scanned with OKEN Scanner

2. Dacă între timp şi bani există un echilibru atunci putem vorbi de calitatea vieții. De cele mai multe ori însă, una dintre laturi este preferată în defavoarea celeilalte. Unii sacrifică timpul pentru a obține banii, alții plătesc pentru puțin timp liber. Fenomenul de shopping este, din acest punct de vedere, unul care le distruge pe amândouă.

Zilnic hypermarcheturile sunt pline până la refuz de cumpărătorii atraşi de eventualele reduceri. Util sau nu, un lucru la jumătate de preț dispare rapid de pe raftul plin în urmă cu câteva minute.

Pe de o parte, în societatea contemporană totul se vinde şi, implicit, se cumpără. Agenții de vânzare sunt astăzi cei mai căutați. Adevărul este, după părerea mea, că se acordă o importanță exagerat de mare cumpărăturilor. A devenit un obicei să mergi la un hypermarket cel puțin o dată pe săptămână pentru aprovizionare. Ajuns acasă însă, după câteva ore pierdute, constați că banii câştigați într-o săptămână de lucru au fost cheltuiți pe lucruri de care te-ai fi putut lipsi. Ba mai mult, eşti nevoit să părăseşti din nou casa pentru a merge la magazinul cel mai apropiat să cumperi lucrurile de care ai absolută nevoie.

Pe de altă parte, pentru a supraviețui în ziua de astăzi, trebuie să plăteşti pentru tot. Importanța cumpărăturilor este infinit mai mare în mediul urban decât în cel rural, unde produsele alimentare nu dețin primul loc pe lista cheltuielilor.

În concluzie, deşi pentru o viață confortabilă trebuie să plăteşti, totuşi, se poate afirma fără reținere, că astăzi cumpărăturile au devenit o modă costisitoare.

REZOLVAREA VARIANTEI 3

1. Emițătorul acestui text este jurnalistul Grigore Cartianu care, în articolul „Fantomele lui Mungiu", publicat în ***Adevărul*** la 06.10.2009, realizează o cronică a filmului „Amintiri din Epoca de Aur" realizat de regizorul român Cristian Mungiu. Fiind vorba de o cronică de film, receptorul poate fi limitat la categoria cinefililor, dar de fapt textul se adresează tuturor cititorilor cotidianului ***Adevărul***. Limbajul folosit este denotativ, nu lasă loc interpretărilor care ar îngreuna înțelegerea textului. Emițătorul împărtăşeşte experiența plăcută de a viziona prima parte a filmului lui Cristian Mungiu. Subiectivitatea este evidentă

Scanned with OKEN Scanner

prin folosirea exclamației „*Superb!*”, dar și a verbelor la persoana I și a II-a: „*am descoperit*”, „*n-am mai văzut*”, „*abia aștepți*”.

Textul aparține stilului publicistic și are un scop informativ și persuasiv. Emițătorul prezintă elementele care constituie, după părerea sa, punctele tari ale filmului: umorul și ironia cu care regizorul prezintă realitatea din perioada comunismului ceaușist. De asemenea, împărtășește experiența vizionării filmului, atrăgând atenția asupra atitudinii publicului („*De mult n-am mai văzut oameni care să râdă cu atâta poftă într-o sală de cinema!*”) care a apreciat prima parte a filmului și așteaptă cu nerăbdare vizionarea celei de a doua părți. Pentru a convinge receptorul că filmul merită văzut prezintă pe scurt un element semnificativ din fiecare dintre cele patru povești care constituie „legendele” filmului: „Legenda activistului în inspecție”, „Legenda politrucului zelos”, „Legenda fotografului oficial”, „Legenda milițianului lacom”.

2. Într-o lume în care oamenii își petrec cea mai mare parte a zilei la locul de muncă, este foarte important să știe cum să-și petreacă puținul timp liber. Ofertele sunt numeroase, motiv pentru care selectarea lor devine o necesitate. În funcție de preocupări și pasiuni, oamenii aleg vizionarea unui film, a unei piese de teatru sau participarea la diferite activități. Cronica de film își justifică utilitatea deoarece poate influența această decizie.

Pe de o parte, spectatorul de film are nevoie să selecteze filmul care se potrivește preocupărilor sale. Într-o lume în care producția de film a crescut, oferta este pe măsură. Cronica prezintă în mod succint subiectul, regizorul, actorii din rolurile principale, dar și punctele tari sau slabe ale unui film, încercând să influențeze decizia spectatorului. În plus, uneori oferă informații despre felul în care filmul a fost receptat de critică sau de publicul larg. Simpla precizare a premiilor de renume cu care a fost recompensat filmul schimbă într-o anumită măsură perspectiva asupra acestuia.

Pe de altă parte, cronica de film este o modalitate de educare a gustului publicului. În timp ce televiziunea prezintă toate filmele din grila de programe, cotidianele și revistele de specialitate au rolul de a evidenția doar filmele de calitate. De cele mai multe ori, autorii cronicilor de film sunt specialiști, fiind critici de film, regizori și actori. În condițiile în care se vorbește despre „artă cinematografică” rolul cronicarului de film este asemănător cu cel al criticului literar sau al criticului de artă.

Scanned with OKEN Scanner

În concluzie, cronica de film este un factor care influențează decizia publicului larg, dar în același timp este o modalitate de a educa gustul celor pasionați de arta cinematografică.

REZOLVAREA VARIANTEI 4

1. Fragmentul extras din drama lui Camil Petrescu ***Suflete tari*** este un text dramatic care aparține stilului funcțional beletristic. Trăsătura definitorie pentru genul dramatic este folosirea dialogului ca principală modalitate de expunere. Este redat un schimb de replici, motiv pentru care ambele personaje îndeplinesc atât rolul de emițător, cât și pe cel de receptor.

Fragmentul prezintă o discuție care are ca temă încercarea disperată a personajului Andrei de a o convinge pe Ioana de adevărul sentimentelor sale. Atitudinea Ioanei față de intenția lui Andrei de a se sinucide se modifică treptat. La început este sceptică și se îndoiește că își va pune în aplicare amenințarea („*Oameni ca dumneata nu se omoară... domnule...*"), apoi îl tratează cu un profund dispreț („*Domnule, sfârșește odată cu amenințările!... Ajunge cu șantajul acesta de prost gust... A putut să prindă odată...*"), pentru ca în final să-și dezvăluie adevăratele sentimente față de acesta, fiind îngrozită de ideea că ar putea muri („*năucită, disperată când îl vede îngenunchiat*"). Schimbarea de atitudine este redată la nivelul textului în mod direct, atât prin intermediul replicilor, cât și cu ajutorul didascaliilor.

2. În fragmentul extras din drama ***Suflete tari*** este prezentat un scurt portret al personajului Andrei Pietraru. Autorul acordă atenție detaliilor legate de gesturile personajului pentru a evidenția anumite trăsături de caracter, dar și reacțiile raportate la replicile Ioanei. Gesturile descrise în didascalii prezintă două categorii de atitudini.

Pe de o parte, gesturile personajului redau imaginea unui om pierdut, care nu mai găsește nicio modalitate de a convinge persoana iubită de adevărul trăirilor sale. La început se așează în genunchi, gest care subliniază faptul că este capabil de umilință de dragul Ioanei și al adevărului („*aproape în genunchi*"). Momentul în care simte disprețul femeii iubite accentuează această umilință, căreia i se adaugă disperarea în fața unei lupte

Scanned with OKEN Scanner

pierdute: „*mecanismul dinăuntru a fost atins, rămâne o clipă pierit, apoi cu figura pustiită, străin de el însuşi, cel de până acum, a scos revolverul din sertarul biroului, îl simte în mână şi are un spasm de oroare.*”.

Pe de altă parte, autorul observă schimbarea de atitudine a personajului care realizează că femeia pe care o iubeşte nu merită sacrificiul pe care doreşte să-l facă. De la umilinţă şi disperare se trece la alt registru, didascaliile prezentând de data aceasta disprețul şi furia pe care Ioana le provoacă: „*s-a calmat brusc, calmul fals, palid, de moarte; răspunde disprețului ei, cu un dispreț dincolo de tot ceea ce a fost şi ar fi putut fi între ei*”, „*Cu o grimasă de furie instantanee, crispat*”. Gestul sinuciderii nu este asociat cu laşitatea ci, dimpotrivă, cu voinţa şi curajul: „*A dat câțiva paşi înapoi şi când ajunge aproape de uşa camerei lui, brusc îndârjit, într-o convulsie aprig voluntară, se întoarce cu spatele şi trage în dreptul inimii.*”.

În concluzie, autorul acordă o mare importanţă gesturilor lui Andrei Pietraru pentru a sublinia schimbările de atitudine şi de comportament ale acestuia, elemente care contribuie la caracterizarea personajului.

REZOLVAREA VARIANTEI 5

1. Textul este un fragment din Legea nr. 84/1995 a Învăţământului şi conţine articolul referitor la dreptul la învăţătură. Emiţătorii se adresează unei largi categorii de receptori, care ar putea cuprinde în primul rând elevii, profesorii şi părinţii elevilor, dar şi alte categorii sociale sau profesionale.

Textul este unul informativ, aparţinând stilului juridic-administrativ. Elementul specific acestui stil funcţional este structurarea ideilor pe articole şi subpuncte, marcate la nivelul textului prin numerotare (articolul 32, (1), (2) etc.). Limbajul este unul denotativ, nu se folosesc cuvinte sau structuri care ar favoriza ambiguitatea şi posibilitatea de interpretare. Cuvintele fac parte din câmpul semantic specific domeniului despre care suntem informaţi, în acest caz învăţământul: „*învăţământ liceal*“, „*învăţământ profesional*“, „*instrucţie*“, „*limba maternă*“, „*burse de studii*“, „*autonomie universitară*“, „*învăţământ religios*“.

Într-un text informativ esenţială este informaţia în sine, ceea ce se transmite. Textul atrage atenţia că în România învăţământul

Scanned with OKEN Scanner

este gratuit iar dreptul la învățătură este asigurat prin lege. Indiferent de forma de învățământ, acesta se realizează în limba română sau, opțional, într-o limbă de circulație internațională. De asemenea, minoritățile pot opta să învețe în limba maternă. O altă problemă menționată este învățământul religios: elevii au libertatea de a învăța potrivit cerințelor fiecărui cult.

2. Cunoaşterea dreptului la învățătură este importantă pentru fiecare cetățean al țării pentru a putea elimina abuzurile de orice fel sau discriminarea etnică şi religioasă. Articolul 32 din Legea Învățământului pune în valoare două aspecte importante.

Pe de o parte, dreptul la învățătură este asigurat prin lege. Indiferent de circumstanțe, dreptul la educație nu poate fi refuzat niciunui cetățean al României. De asemenea, este bine de ştiut că învățământul de stat este gratuit. Acest subpunct nu contrazice însă dreptul unor universități de stat de a avea locuri cu taxă, deoarece subpunctul 6 asigură autonomia universitară.

Pe de altă parte, informațiile legate de dreptul minorităților de a învăța în limba maternă şi dreptul de a avea un învățământ religios sunt importante pentru a elimina discriminările etnice şi religioase. Chiar dacă în majoritatea unităților de învățământ se predă în limba română, iar religia oficială în şcoli este cea ortodoxă, minoritățile au dreptul să învețe în clase speciale în limba maternă, iar elevii de alte religii să aleagă forme alternative ale învățământului religios (de exemplu, cursuri organizate de biserica de care aparțin).

În concluzie, cunoaşterea dreptului la învățătură este necesar pentru a se evita diferitele forme de abuz: încălcarea dreptului la educație, dreptului de a învăța gratuit în învățământul de stat, dreptul de a învăța în limba maternă şi dreptul la învățământul religios.

REZOLVAREA VARIANTEI 6

1. Fragmentul face parte din studiul lui Titu Maiorescu intitulat ***O cercetare critică asupra poeziei române de la 1867*** şi aparține stilului ştiințific deoarece îndeplineşte următoarele condiții: respectă normele limbii literare, foloseşte un vocabular specific criticii literare: „*condiția materială a poeziei*“, „*condiția ideală a poeziei*“, „*epitetele*“, „*personificările*“, „*estetică*“, „*cercetări*

Scanned with OKEN Scanner

teoretice", „*poeți*". De asemenea, textul are un caracter obiectiv, prezintă idei şi raționamente fără a pune accentul pe expresivitate şi subiectivitate.

Textul se adresează unui receptor specializat, care poate fi un critic literar, un scriitor sau o persoană care studiază literatura română şi critica literară.

Ideile principale pe care le pune în discuție Titu Maiorescu în acest text se referă la structura poeziei şi la rolul criticii. Criticul face diferența între „formă" şi „fond", adică între condiția materială şi cea ideală a poeziei. Condiția materială nu trebuie să conțină noțiuni abstracte, ci imagini artistice, figuri de stil etc. cu ajutorul cărora sunt evidențiate sentimentele şi pasiunile, care reprezintă condiția ideală a poeziei. De asemenea, atrage atenția că rolul criticii nu este de a produce poeți ci de a sublinia importanța criteriilor estetice în analiza unei poezii.

2. Pentru a putea stabili scopul şi importanța criticii literare se pune următoarea întrebare: poate exista literatura fără critica literară? Răspunsul este unul negativ deoarece cele două se află în relație de interdependență. Aşa cum afirmă şi Titu Maiorescu, scopul criticii literare nu este însă acela de a produce scriitori, ci de a evidenția anumite aspecte importante ale operelor acestora.

În primul rând, critica literară atrage atenția că o operă literară trebuie studiată mai ales din punct de vedere estetic, aspectele sociale, psihologice, ideologice etc. aflându-se într-un plan secund. Un critic literar este atent atât la forma, cât şi la conținutul operelor literare, observând eventualele neconcordanțe. Criticul este de fapt un cititor specializat care are o imagine globală asupra fenomenului literar, având capacitatea de a observa asemănările şi deosebirile dintre operele aceluiaşi autor, dintre autori, fenomene literare, perioade ale istoriei literaturii etc.

În al doilea rând, critica literară are şi scopul de a educa gusturile cititorilor. Lectura unui studiu critic despre opera unui autor poate ajuta la o mai bună înțelegre a textului literar şi la dezvoltarea capacității de interpretare. Este o diferență între literatura de consum şi literatura considerată de valoare, diferență pe care un cititor obişnuit nu o poate sesiza întotdeauna şi în acest caz ar trebui să intervină un ajutor specializat.

În concluzie, scopul criticii literare este de a analiza din punct de vedere estetic operele literare, aducând în acelaşi timp o contribuție la educarea cititorilor.

Scanned with OKEN Scanner

REZOLVAREA VARIANTEI 7

1. Fragmentul face parte din lucrarea lui I.C. Chițimia ***Probleme de bază ale literaturii române vechi*** și aparține stilului științific deoarece îndeplinește următoarele condiții: respectă normele limbii literare, folosește un vocabular specific istoriei limbii: „*conștiința latinității*", „*izvoare*", „*cronicari*", „*literatura populară*", „*documentare*", „*originea poporului român*", „*originea latină*". De asemenea, textul are un caracter obiectiv, prezintă idei și raționamente fără a pune accentul pe expresivitate și subiectivitate.

Textul se poate adresa atât unui cititor specializat, cât și unui potențial receptor interesat de problema latinității limbii și poporului român.

Autorul atrage atenția că până în secolul al XVII-lea nu erau cunoscute izvoare și documente care ar fi demonstrat latinitatea limbii și poporului român. Conștiința latinității exista, dar primele argumente le-au adus cronicarii moldoveni, Grigore Ureche și Miron Costin. Mare parte din dovezile și argumentele aduse sunt extrase din cronicile poloneze pe care cei doi le-au citit în perioada studiilor în Polonia. În cronicile pe care le-au scris despre istoria Moldovei cei doi cronicari tratează problema continuității și unității poporului român pe aceste teritorii, precum și problema latinității limbii române.

2. Interesul pentru afirmarea originii latine a poporului și limbii române s-a manifestat începând cu secolele al XVI-lea – al XVIII-lea, odată cu apariția operelor cronicarilor moldoveni. Deși în prezent această idee nu mai este contestată, importanța cunoașterii începuturilor formării poporului și limbii române este la fel de mare.

Pe de o parte, cunoașterea istoriei unui popor determină constituirea unei identități naționale. Opinia unor istorici care afirmau că după retragerea ocupației romane teritoriul țării noastre a fost părăsit trebuie contracarată. Numărul foarte mare de cuvinte de origine latină susține contrariul: coloniștii care vorbeau latina populară s-au stabilit în Dacia și s-au căsătorit cu femeile dace, punând bazele poporului român. Prin urmare, limba română își are originea în latina vulgară sau latina vorbită.

Pe de altă parte, originea latină a poporului și limbii române a permis stabilirea unor legături cu celelalte popoare de origine

Scanned with OKEN Scanner

romanică. Denumirea de „vlahi" dată românilor se referea la romani în general sau la popoarele romanizate, fiind un alt argument pentru a susține latinitatea poporului român.

În concluzie, cunoașterea originii latine a poporului și limbii române este necesară atât în afirmarea unei identități naționale, cât și pentru identificarea elementelor comune cu celelalte popoare romanice.

REZOLVAREA VARIANTEI 8

1. Textul face parte din volumul ***Scrisorile unui fazan***, în care poetul Alexandru Mușina a adunat un lung șir de scrisori, reunite sub numele ***Epistolarul de la Olăneşti***. Fragmentul aparține stilului epistolar, dovadă fiind respectarea structurii tipice acestuia: marcarea, în partea de sus, dreapta, a localității, a zilei, a lunii și a anului în care a fost redactată scrisoarea; formula de adresare așezată în centrul paginii, sus, din care reiese amiciția dintre expeditor și destinatar: „*Mon cher Virgil*,"; formula de încheiere și inițialele expeditorului „*Cu drag, A.M*".

Subiectivitatea este o altă trăsătură a stilului epistolar, emițătorul fiind direct implicat în text, prin exprimarea propriilor gânduri și sentimente față de vacanța de la Olăneşti.

Este un text nonliterar, deși corespondența literară dezvăluie, prin stilul abordat, latura artistică a emițătorului. Se observă exprimări literare de felul: „*economia... o să ne biciuiască odată*" sau „*prea multă mâzgă s-a adunat în relațiile interumane*" precum și sensibilitatea pronunțată, evidențiată prin enumerații, repetiții și comparații cu caracter colocvial: „*sunt foarte, foarte, foarte obosit*"; „*Mă tot vait, ca o babă, cred că sunt un fel de babă!!!!*". Stările de dezgust, dezolare, saturație evidente în toată scrisoarea sunt accentuate și de semnele de exclamație „*viitoarei (când!!!) reveniri...*". Același rol îl are și redactarea cu caractere italice a anumitor cuvinte: „*diferite*", „*nu-mi plac*", „*mâzgă*".

În această scrisoare, Alexandru Mușina i se adresează unui prieten, și acesta scriitor, drept dovadă stând preocupările literare comune, care marchează începutul abrupt al mesajului: „*ți-am urmat îndemnurile tovărășești și m-am chinuit cu această specie* [n.n. sonetul]." Poetul pare îngrijorat pentru că oboseala care

Scanned with OKEN Scanner

îl domină îi distruge sănătatea, sfârşind într-o continuă stare „*de lehamite*". Această dezolare îl determină să-şi investigheze relaţiile, ajungând la concluzia că legăturile dintre oameni, chiar şi dintre prieteni s-au deteriorat, înţelegând că nu va mai putea evita să spună lucrurilor pe nume. Doar căderea economiei va reuşi să unească oamenii, descoperă autorul, care în felul acesta îşi vor aminti care sunt adevăratele comori.

2. Lumea este astăzi într-o continuă mişcare, banul este cel care guvernează interesele tuturor şi astfel fiecare crede că sursa fericirii constă în acumularea de bunuri materiale. Mereu preocupat de ascensiunea socială, de îmbogăţire, omul uită să privească în jur, fiind prea interesat de el însuşi. Trăind printre lucruri, fiinţele devin la rândul lor nişte roboţei care, cu viteză, îşi îndeplinesc sarcinile, neînţelegând de ce se simt totuşi dezolate, nefericite.

Oamenii nu sunt creaţi pentru a trăi singuri şi atunci când nu mai ai cu cine să împărtăşeşti bucurii şi supărări, apare sentimentul de nefericire. Tot ce realizăm în această viaţă se datorează ajutorului cuiva, de obicei al unui prieten. Cum ar fi viaţa noastră dacă am simţi că suntem mereu în competiţie cu cei din jur? Am fi tot timpul obosiţi, fără ca cineva să iasă învingător din acest concurs absurd, în care se pare că, orbiţi de strălucirea banilor, s-au lăsat angrenaţi mulţi dintre noi. Greutăţile, lipsurile ar mai putea să-i unească pe oameni pentru că, atunci când nu-ţi mai rămâne nimic, singurul sprijin, singura încurajare nu pot veni decât din partea unui prieten. O vorbă bună este suficientă, de multe ori, pentru a-ţi regăsi optimismul.

REZOLVAREA VARIANTEI 9

1. În situaţia de comunicare prezentată sunt doi emiţători, dat fiind faptul că este un interviu. Această formă de comunicare se bazează pe dialogul dintre două persoane: Lucia Negoiţă, realizator TV, şi scriitorul Petru Dumitriu. Publicat în ***Jurnalul naţional***, textul aparţine stilului publicistic, fiind nonliterar. Exprimarea este accesibilă cititorului cu o cultură medie, urmărind informarea publicului şi comentarea – pe înţelesul tuturor – a ideilor şi problemelor de ordin cultural şi social dezbătute în acest articol.

Scanned with OKEN Scanner

Lexicul bogat şi variat al scriitorului cu virtuți expresive este menit să convingă şi să determine, în acelaşi timp, stări afective, pentru că mesajul textului este într-adevăr unul „tulburător": viața scriitorilor din perioada comunistă, care au fost obligați să „*cânte aria compromisului*" mai degrabă decât să sfârşească în sinistrul lagăr de exterminare care a fost şantierul în anii '50. Răspunsul lui Petru Dumitriu exprimă regretul de a fi scris lucruri care contravin propriilor păreri, doar pentru a se salva. Vorbind despre experiența sa, perspectiva nu poate fi decât subiectivă, dar scriitorul încearcă să surprindă esențialul acelor vremuri: „*Trebuia să te faci frate cu dracu' până treceai puntea*". Manifestul scriitorului nu caută scuze, ci oferă o explicație: „*Cântăream cu vreo treizeci de kilograme mai puțin. Eram un schelet ambulant. Făceam des pneumonii*"; „*muream sau de boală, sau la puşcărie*". În plus, cu talentu-i artistic reuşeşte să transmită un mesaj emoționat, descriind un episod din viața la Canal aşa cum i-a povestit-o un preot. Scriitorul înțelege tragismul situației în care s-ar fi putut afla el însuşi, dar şi faptul că doar suferința îi apropie pe oameni.

2. Zicala românească „Fă-te frate cu dracu' până treci puntea" include, pe lângă ideea de compromis, şi un soi de falsitate, care ştirbeşte demnitatea, însă, de multe ori, viața este atât de dură încât te simți obligat să acționezi într-un fel pe care tu însuți îl deteşti, dar care îți poate aduce salvarea. Viața nu este aşa cum ne-o dorim şi nu ne putem croi întotdeauna destinul. Cu toții facem compromisuri, de la a nu purta în fiecare zi îmbrăcămintea preferată, pentru că nu ne-o permitem, până la a suporta oameni sau o formă de guvernare statală pe care o dezaprobăm. Sunt lucruri împotriva cărora nu putem lupta, aşa cum, de altfel, nu ne-am născut cu toții frumoşi sau bogați şi trebuie să ne resemnăm. De aceea consider că nu e nimeni în măsură să judece o persoană, mai ales atunci când nu a trecut printr-o experiență similară acesteia. Compromisul face parte din viața noastră şi cred că este calea prin care ni se arată că nu suntem atotputernici, că nu depinde totul de noi şi astfel să învățăm ce înseamnă supunerea, recunoştința, credința.

Scanned with OKEN Scanner

REZOLVAREA VARIANTEI 10

1. Fragmentul extras din ***Nora sau Balada Zânei de la Bâlea-Lac*** este un text literar, fictiv, aparținând stilului beletristic deoarece îndeplinește următoarele condiții: apare un narator omniscient, apar personaje, Nora și Doru, acțiune și dialog.

Nora este, după cum se precizează și în titlu, o baladă cultă, un poem epic în care sunt incluse și secvențe lirice, construită în jurul unui personaj feminin. Odată cu pierderea interesului pentru această specie literară, balada a început să fie parodiată, Mircea Nedelciu fiind primul care o transpune în proză rimată. Prin acest joc narativ ritmic, cititorul este solicitat să participe cu mult mai multă atenție la actul lecturii. Modurile de expunere sunt descrierea, narațiunea, dialogul. Cu un umor subtil, autorul surprinde un moment banal, dar extrem de important pentru o adolescentă care parcurge experiența iubirii. La vârsta adolescenței, dragostea este construită din idealuri, de aceea autorul surprinde închipuirile Norei printr-un câmp lexical relevant: „*himeră*", „*vraja*". Starea euforică de care este cuprinsă Nora și pe care naratorul o redă cu o ușoară ironie, îi este indusă cititorului prin contrastul dintre realitate și imaginație. Aspectele prozaice ale vieții, care localizează acțiunea într-o lume modernă, „*ia note mari, învață, va ajunge ingineră*" sau „*când coboară să ia pâine*" de la magazinul „Big", sunt în opoziție cu lumea de basm în care trăiește Nora: „*Cerbii zburdă prin zăpadă*", tatăl este „*un cerber și jumătate*", Doru este „*un făt-frumos bărbos*", iar Nora – o zână. Prima dragoste este neprețuită, iar îndrăgostita știe că trebuie să o ascundă de părinți, motiv pentru care, începe să mintă: „*– Nu, mămico, dar pe stradă c-o colegă am discutat.*". În poeziile romantice, natura îi este complice îndrăgostitului și vibrează odată cu acesta. Astfel, sărutul lui Doru personifică norii, munții: „*Nori și munți atunci coboară către Nora cea frumoasă, se ating ușor de dânsa, mângâiere unduioasă, o privesc, o strâng în brațe, o iubesc ca pe o soră și o poartă lin, în brațe, peste vârfuri, cam o oră.*". Mircea Nedelciu apelează, iată, la o sumedenie de mijloace literare pentru a reda primii fiori ai dragostei, reușind, jucându-se cu rima, să surprindă veselia adolescentină, o experiență unică, de nerecuperat.

Scanned with OKEN Scanner

2. Eu cred că simți cu adevărat că trăiești abia atunci când iubești. Dragostea, așa cum este surprinsă de Mircea Nedelciu în ***Balada Zânei de la Bâlea-Lac***, pare o experiență obișnuită pentru toată lumea, de aceea este parodiată. Este privită retrospectiv, prin ochii unui om matur, dar atunci când ești îndrăgostit, ai impresia că doar ție ți se întâmplă ceva unic, magic. Eu cred că iubești cu adevărat doar la vârsta adolescenței pentru că atunci nu ai alte interese, în afară de trăirea autentică a acestor sentimente.

În primul rând, când ești tânăr și societatea nu a reușit să pună stăpânire încă pe judecata ta, nu ai un serviciu, nu ai nevoi materiale acute, nu te confrunți cu probleme grave, realizarea iubirii se bazează doar pe existența unor trăiri reciproce și nicidecum pe alegeri raționale. La vârsta adolescenței nu te interesează cât este de bogată o persoană, din ce clasă socială provine, ce studii are, ci doar comuniunea și acea chemare, acel fior provocat de o anumită persoană.

Eu cred că dragostea adolescentină este mult mai pură, chiar prin naivitatea ei, prin acea visare cu ochii deschiși, care te desparte de lumea reală, dar până la urmă îți oferă tocmai evadarea de care simțim cu toții nevoia. Pentru că sufletul nu a fost încă murdărit, corupt, consider că dragostea autentică nu poate exista decât la vârsta adolescenței.

REZOLVAREA VARIANTEI 11

1. Fragmentul face parte din nuvela ***Calul*** publicată de Marin Preda în volumul ***Întâlnirea din pământuri***. Este un text literar, fictiv, aparținând stilului beletristic, naratorul fiind obiectiv iar narațiunea la persoana a III-a. Ca specie, nuvela aparține genului epic și se poate observa existența unor personaje, Florea Gheorghe și soția fierarului, calul (joacă probabil un rol important, de vreme ce titlul îi poartă numele); modurile de expunere sunt specifice genului: narațiunea și dialogul predominant. Acesta dinamizează textul și creează tablouri vii. Naratorul reușește să surpindă în detaliu gesturi, atitudini, replici specifice zonei rurale, construind personaje realiste, de o naturalețe rară: „*Calul se oprise și el și rămăsese răscăcărat, încercînd zadarnic să se scarpine undeva cu capul*". Textul redă, cu ajutorul interjecțiilor apelative „*mă*", „*fa*" și a invectivelor „*Fi-ți-ar ale dracu*'", graiul viu de la țară.

Scanned with OKEN Scanner

Exprimările populare şi regionalismele recreează spaţiul rural: *„răscăcărat”*, *„niţel”*, *„gârlă”*, *„a zbici”*. Se observă şi folosirea perfectului simplu şi a viitorului popular.

Personajele întruchipează oameni simpli de la ţară, surprinşi în activităţile lor zilnice. Totuşi simplitatea nu trebuie confundată cu prostia. Personajul principal nu acceptă acest statut, simţindu-se superior femeii, de vreme ce în final o discreditează: *„– Coptoave! Mă, ce e şi cu asta! Bărbatu-său e fierar de ani de zile şi ea zice coptoave!... Ha... Fi-ţi-ar ale dracu', coptoavele! Proasto!...”*. El rămâne un om politicos şi nu-i mărturiseşte franc aceste gânduri. Autorul reuşeşte să realizeze o secvenţă de un umor fin, dar elocvent.

2. În acest fragment, autorul Marin Preda reuşeşte să surprindă prostia omenească, mai precis ignoranţa, pe care, prin intermediul unui personaj, o amendează chiar şi atunci când e vorba de o biată femeie de la ţară. S-ar putea ca autorul să dorească să prezinte tocmai relaţia dintr-o familie tradiţională, în care femeia nu trebuie să se amestece în treburile soţului, motiv pentru care nu cunoaşte denumirea corectă a potcoavelor.

Părerea mea este că limbajul reprezintă transpunerea materială a gândirii. Buna cunoaştere a limbii materne este imperativă, nu doar pentru că te ajută să comunici cu cei din jur, dar este emblema oricărui om. Felul în care te exprimi te defineşte. Conţinutul, dar şi felul în care este redată vorbirea, pot oferi informaţii despre nivelul de educaţie al unui om, cultura, statutul social al acestuia sau chiar valorile sale. Sunt persoane care se vor respectate şi care, în virtutea acestui fapt, îşi atribuie merite pe care nu le au, adevărata lor natură dezvăluindu-se atunci când încep să vorbească. Exprimarea îngrijită este cea care ne distinge în societate, spunând multe lucruri despre cultura şi caracterul nostru.

REZOLVAREA VARIANTEI 12

1. Titu Maiorescu este un critic literar care a avut rolul de îndrumător cultural la sfârşitul secolului al XIX-lea, trasând *„direcţia nouă în proza şi poezia română“*. În ceea ce priveşte dramaturgia, criticul a încercat, după cum se observă şi în lucrarea

Scanned with OKEN Scanner

Comediile d-lui I.L. Caragiale, să întemeieze nişte principii de evaluare a operei dramatice şi să creeze o „tradiţie literară ".

Fragmentul aparţine criticii literare, ramură a ştiinţei literaturii, al cărei stil, adesea elevat şi impersonal, este construit de Maiorescu dintr-o perspectivă subiectivă, implicându-se în text (persoana I plural: „*după părerea noastră*"), abordând un stil neutru, astfel încât să fie accesibil pentru toată lumea. În lucrarea ***Comediile d-lui I.L. Caragiale***, criticul ia apărarea pieselor lui Caragiale, acuzate de presa contemporană lui a fi imorale. După cum se observă, textul este construit în manieră argumentativă (exprimarea propriilor idei şi convingeri, structura argumentativă: ipoteză, argumente, conectori specifici: „*şi mai întâi*", „*însă*", interogaţii retorice „– *cine din cei ce se duc la teatrul român nu a văzut una sau alta din aceste comedii?*" sau folosirea persoanei I plural) pentru a-şi convinge cititorii de validitatea premisei sale: „*De meritat toate merită să fie cunoscute (operele dramatice) şi, după părerea noastră, lăudate – toate fără excepţie.*", pentru ca în paragrafele următoare să demonstreze această afirmaţie.

Maiorescu înţelege cât de dificil este să pui la îndoială gustul publicului, mai ales atunci când „*lipseşte încă tradiţia literară şi prin urmare comunitatea de idei în privinţa operelor ce le numim frumoase.*" De aceea, ca îndrumător cultural şi literar, se simte dator să stabilească câteva principii clare de estetică literară.

Primul argument enunţat de Maiorescu este acela al originalităţii lucrării lui I.L. Caragiale, care reuşeşte să ilustreze societatea contemporană lui prin construirea unor tipuri umane „*cu semnele lor caracteristice, cu deprinderile lor, cu expresiile lor, cu tot aparatul înfăţişării lor.*"

Fiind doar un fragment, deducem că Maiorescu îşi va continua demonstraţia în lucrarea dedicată marelui dramaturg.

2. Afirmaţia lui Titu Maiorescu îşi găseşte ecou şi în societatea de astăzi, când pe scena politică, de exemplu, observăm aceleaşi tipologii: demagogi, ipocriţi, parveniţi, ambiţioşi care, din nevoia avidă de putere şi bani, fac promisiuni care nu se vor materializa niciodată, transformându-ne pe noi, alegătorii, în nişte „cetăţeni turmentaţi".

În comedia de moravuri ***O scrisoare pierdută***, Caragiale surprinde aspecte din viaţa politică şi de familie a unor reprezentanţi corupţi ai politicianismului românesc. Piesa este foarte actuală pentru că

Scanned with OKEN Scanner

notează aspecte universale ale caracterului uman, de mentalitate a oricărei epoci.

În contextul alegerilor pentru Cameră din anul 1883, reprezentanții partidului aflat la putere (prefectul Ștefan Tipătescu, Zaharia Trahanache, președintele grupării locale a partidului și Zoe, soția acestuia) intră în conflict cu Nae Cațavencu, ambițios avocat și proprietar al ziarului „*Răcnetul Carpaților*", dintr-o banală întâmplare, pierderea unei scrisori de dragoste, care ar fi pus în pericol reputația familiei Trahanache, dacă s-ar fi aflat că Zoe are o relație intimă cu prietenul soțului ei. Pentru că scrisoarea este găsită de Cațavencu, acesta o folosește ca șantaj pentru a primi din partea partidului la putere susținere politică.

Nu ne miră să vedem și astăzi aceleași jocuri politice, aceiași oameni care vor neapărat să își mențină statutul privilegiat, fără a ține cont de ridicolul situațiilor în care se situează. Ceea ce mi se pare totuși schimbat în mentalitatea de azi este imaginea publică, pe care femeile nu mai țin să și-o apere, lansându-se în scandaluri de presă jenante, luptând cot la cot cu bărbații pentru a obține funcții înalte, chiar dacă se compromit.

REZOLVAREA VARIANTEI 13

1. Fragmentul din ***Talentul nu este suficient*** de John C. Maxwell este un text argumentativ în care emițătorul aduce argumente despre înțelegerea greșită a conceptului de talent de către mulți oameni. În susținerea ideii sale, emițătorul folosește diferite tipuri de argumente: negarea „*Talentul nu este suficient*" sau apelul la personalități din domeniul leadershipului: cuvintele părintelui managementului modern. Scopul textului este unul persuasiv. Conectorii folosiți sunt specifici textului argumentativ: „*de foarte multe ori*", „*când*", „*de ce*", „*atunci*".

Fragmentul deschide o amplă pledoarie dedicată încrederii în propriile forțe, responsabilității și curajului. Autorul afirmă că talentul nu este răspunsul la orice problemă și că acesta este un mod greșit și înșelător de a privi succesul. Lucrurile măreț sunt deseori atribuite doar talentului, deși adevărul este că acesta se pierde în lipsa unui efort susținut. Emițătorul consideră că, dacă un talent rămâne nevalorificat, atunci cel care îl deține nu reușește să atingă succesul. Ba mai mult, cei care se pregătesc pentru a

Scanned with OKEN Scanner

deveni mai buni într-un anumit domeniu îi pot întrece pe cei care s-au odihnit pe lauri, lăsând totul pe seama talentului.

Făcând apel la cuvintele lui Peter Drucker, părintele managementului modern, autorul încearcă să-şi convingă potenţialii cititori că opinia sa este una veridică fiindcă a fost împărtăşită şi de personalităţi recunoscute. Conform spuselor acestuia, există o strânsă legătură între eficienţa unui om şi inteligenţa, imaginaţia sau cunoştinţele lui. Totuşi, deşi acestea sunt resurse vitale, numai munca eficientă le transformă în rezultate.

În concluzie, autorul este de părere că motivul pentru care cei mai eficienţi şi plini de influenţă oameni nu sunt mereu cei mai talentaţi este unul clar şi uşor de dedus: talentul nu este suficient, ci, pentru a fi eficient, trebuie susţinut prin muncă şi pregătire continuă.

2. Talentul reprezintă aptitudinea deosebită cu care este înzestrat un om. Este un dar de la Dumnezeu, o recunosc toţi cei care îl au. Omul talentat ar trebui să fie conştient de faptul că este ales pentru a contribui cu ceva la evoluţia lumii. Să ai o voce de privighetoare sau o putere herculeană sunt, fără îndoială, atuuri în obţinerea celor mai bune rezultate în domeniul muzicii sau al sportului. Talentul te face remarcat. El îţi oferă un avantaj faţă de cei care îşi doresc să atingă succesul într-un domeniu care le este, pentru început, necunoscut. Acest avantaj trebuie însă valorificat prin pregătire continuă, muncă şi responsabilitate.

În primul rând, talentul este înnăscut. De mic, cel care are talent va reuşi să-şi depăşească semenii în domeniul de care se simte atras. Spre exemplu, o legendă despre compozitorul George Enescu spune că încă de la trei ani, micuţul încearcă să imite, cu o vioară făurită chiar de el dintr-o bucată de lemn pe care întinde o aţă, sunete din natură, glasurile păsărilor sau fragmente din melodiile populare pe care le auzea prin sat. Dovedind familiei că este silitor, copilul primeşte până la urmă un frumos cadou: o vioară adevărată.

În al doilea rând, nu există persoană care să reuşească fără efort. Pentru a duce la succes, talentul trebuie descoperit şi dezvoltat. Există şi situaţii în care talentele se irosesc pentru că cei care le deţin nu au încredere în calităţile lor. Când oamenii cred în forţele lor, atunci drumul succesului le este deschis.

Scanned with OKEN Scanner

Prin muncă responsabilă, fiecare poate deveni cel mai bun în domeniul pentru care are talent.

În concluzie, talentul este necesar, dar nu suficient. Un talent minor susținut de o muncă continuă poate egala un talent imens lăsat în amorțire. Astfel, talentul devine însemnat atunci când este susținut prin muncă neîncetată și perseverență.

REZOLVAREA VARIANTEI 14

1. Emițătorul acestui mesaj este omul de cultură Andrei Pleşu, care în articolul „Români în muzee", publicat în revista ***Dilema veche*** la 13 august 2009, își expune punctul de vedere cu privire la lipsa de importanță acordată de către români vizitării muzeelor. Textul este unul publicistic, iar scopul este informativ. Limbajul folosit este denotativ, textul fiind redactat într-un stil ironic și extrem de acid.

Autorul își începe articolul printr-o remarcă pe care, apoi, o argumentează: în zilele noastre, din muzee lipsesc amatorii de artă sinceri. Muzeele nu mai sunt considerate mijloace directe ale accesului la cultură, ci locuri de plimbare în care este obligatoriu să te prefaci interesat. Lipsa de bun-simț și ipocrizia sunt indirect criticate de autorul mesajului: „*cu aparatul de fotografiat* [...] *(chiar dacă fotografiatul e interzis) și cu o amplă rezervă de extaze obligatorii*".

Pentru ca ipoteza să fie argumentată, jurnalistul uzează de un procedeu des întâlnit în cadrul textelor argumentative: opoziția. Dacă turiștilor germani vizita la muzeu le oferă „*ocazia unor picante considerațiuni etnice*", pentru români nu este decât un loc în care pătrund fiindcă și alții au făcut-o. Scurta interogație cu care începe ultimul alineat este menită să atragă atenția potențialului cititor că toate caracteristicele ce urmează a fi expuse sunt specifice acestei nații: „*Dar românii?*". Ironia atinge punctul maxim în acest alineat. Pentru români, „*exponatele*" din muzee sunt ceilalți vizitatori, care le atrag privirea prin „*îmbrăcămintea, comportamentul și opțiunile lor de gust*". Principiul respectat de turiștii germani în timpul vizitei – „*Taci, asculți și înveți*" – este greu de înțeles de cei cărora li se pare obligatoriu să vorbească, să explice sau să se certe între ei. Principiul strategic al românilor este, în opinia autorului „*Hai să vedem și noi la ce se uită ăia!*"

Scanned with OKEN Scanner

sau, paradoxal, inversul lui: „*Hai repede la Gioconda, cît nu e înghesuială!*“.

Emițătorul se adresează unui potențial public cititor, deosebit de inteligent, care înțelege subtilitățile mesajului transmis: lipsa de cultură şi, implicit, de educație a celor care văd vizita la muzee ca o modalitate de divertisment.

2. Cultura unui popor este direct proporțională cu numărul bibliotecilor, al muzeelor, al teatrelor şi al galeriilor de artă. În societatea contemporană, deşi numărul lor a rămas acelaşi ca şi în trecut, pragurile le sunt călcate din ce în ce mai rar. Singurii care o mai fac sunt elevii pentru care vizita la un muzeu reprezintă un motiv de pierdere a orelor de curs. Deşi dureros, acesta este adevărul.

În primul rând, scopul vizitelor la muzee sau galerii de artă ar trebui să faciliteze accesul la cultură tuturor celor interesați de cunoaşterea patrimoniului cultural. O vizită la muzeu nu înseamnă doar divertisment şi plăcere. Ea contribuie la stimularea gândirii, a spiritului de observație, având un rol important în dezvoltarea imaginației şi a sensibilității privitorului.

În al doilea rând, civilizația este vinovată de distrugerea culturii. Aşa cum afirmă şi Vasile Băncilă în ***Filosofia vârstelor***: „*Azi, civilizația şi cultura sunt ca două trenuri ce merg pe linii paralele, dar în direcții opuse: pe măsură ce civilizația creşte, cultura scade.*”. Astăzi criteriul economic este destul de puternic şi de convingător. Lupta pentru supraviețuire sau goana după bani determină indiferența multora față de cultură. O vizită la muzeu nu ar însemna decât micşorarea bugetului familiei. Deşi cei mai mulți sunt total dezinteresați de o astfel de vizită, există şi excepții. Însă, pentru mulți dintre aceştia, internetul a devenit un muzeu comod şi gratuit. Astfel, setea de cultură este satisfăcută, parțial, de muzeele virtuale.

În concluzie, este de înțeles faptul că numărul vizitatorilor de muzee este din ce în ce mai mic. Dar atunci când cineva se decide să o facă trebuie să trateze vizita cu importanța pe care o merită. A sta în mijlocul unor picturi veritabile sau a privi armele de vânătoare din secolul trecut nu pot fi decât experiențe marcante care îți rămân în suflet, nu doar în minte, aşa cum o fac imaginile văzute pe ecranul propriului computer.

Scanned with OKEN Scanner

REZOLVAREA VARIANTEI 15

1. Fragmentul extras din romanul ***Femeia în roşu*** de Mircea Nedelciu, Adriana Babeţi, Mircea Mihăieş este un text narativ, aparţinând stilului beletristic deoarece îndeplineşte următoarele condiţii: apare un narator, apar personaje şi acţiune. Naratorul, emiţătorul mesajului din fragmentul citat, relatează gândurile Anei şi demersurile pe care le face aceasta pentru a-i oferi fiului ei o situaţie când va deveni major.

Naratorul îşi începe demersul făcând apel la o generalitate: pentru o mamă cel mai important lucru este copilul. Apoi naratorul particularizează, dând-o exemplu pe Ana, un personaj al romanului, care îşi doreşte pentru fiul ei, Steve, un viitor sigur. Dacă, o perioadă, crezuse că Sage va fi cel care îl va ajuta pe băiat, Ana renunţă s-o mai creadă, fiindcă e convinsă atât de neştiinţa şi neputinţa acestuia, cât, mai ales, de o posibilă ură pe care ea o observă în gesturile şi privirile lui.

Mama încearcă să-şi ocrotească fiul de eventualele lipsuri, de aceea, deschide „*un cont într-o bancă din Chicago pe numele fiului ei, cu clauza că banii nu vor putea fi folosiţi decât de Steve după ce devine major*". Luând atitudine, mama devine singurul ajutor al băiatului. Singura dorinţă a Anei era ca, până în momentul în care Steve va avea acces la bani, să se strângă suficient de mulţi încât acesta să îşi cumpere o băcănie sau orice i-ar oferi o viaţă liniştită.

Textul se adresează unui posibil cititor interesat de romanul ***Femeia în roşu***. Autorii doresc să transmită, prin intermediul acestui fragment, că iubirea de mamă este necondiţionată şi că orice părinte responsabil se gândeşte din timp la viitorul propriului copil.

2. O familie unită este şi o familie fericită. Încrederea, curajul şi siguranţa copiilor sunt urmări ale iubirii necondiţionate a părinţilor. Deşi, mai devreme sau mai târziu, fiecare o va lua pe un drum propriu în viaţă, vârsta copilăriei este cea care va trezi cele mai plăcute amintiri.

În primul rând, fiecare părinte îşi doreşte ce este mai bun pentru copilul lui, fie că este vorba despre pregătirea acestuia, despre situaţia lui financiară sau despre sănătate. Pentru fiecare dintre ele, şi pentru multe altele, părintele este dispus să se

Scanned with OKEN Scanner

sacrifice. Multe nopți nedormite sau ore întregi de muncă sunt nesemnificative când părintele se gândeşte la zâmbetul copilului lui. Niciun sacrificiu nu este prea mare pentru părintele care îşi iubeşte copilul.

În al doilea rând, alături de ceea ce îi oferă zilnic, părintele se gândeşte, de fiecare dată, şi la ce va fi. Un viitor sigur pentru copilul lui este motiv de sărbătoare. Dacă sacrificiile părinților sunt şi răsplătite atunci întreaga familie este fericită. De exemplu, o notă de zece sau un concurs câştigat sunt suficiente pentru un părinte care a sacrificat mult timp şi bani. Sacrificiile părinților sunt însă, de prea multe ori, uitate. Şi totuşi, puțini sunt cei care îşi atenționează copilul că nu a primit nimic în schimbul sacrificiului. Iubirea de mamă şi iubirea de tată sunt necondiționate. De aceea, de cele mai multe ori, părinții nu consideră că au făcut un sacrificiu ajutându-şi copilul.

În concluzie, pentru un părinte, copilul este centrul Universului. În jurul lui îşi petrece cele mai frumoase clipe. De aceea, orice sacrificiu care pentru alții poate fi de neimaginat, este, pentru părinte, minor. Un sincer „Mulțumesc!" sau o îmbrățişare, o lacrimă sau o floare, sunt suficiente pentru ca părintele să repete, la infinit, sacrificiul.

REZOLVAREA VARIANTEI 16

1. Fragmentul din „Cuvânt înainte" la suplimentul revistei pentru elevi ***Ortografie, ortoepie, punctuație*** este un text argumentativ, redactat în stil ştiințific. Emițătorul comunică clar şi precis informații despre conținutul dicționarului. Informarea este obiectivă şi impersonală, iar termenii sunt folosiți cu sensul lor denotativ.

Autorul îşi construieşte discursul în etape, urmărindu-se convingerea cititorului că modalitatea aleasă este cea optimă. În introducere, emițătorul stabileşte tema argumentării: lucrarea este *„un îndreptar de scriere şi de pronunțare pentru învățământul primar, gimnazial şi liceal"*.

În cuprins, afirmația este argumentată. Dicționarul respectă normele oficiale, dar se adaptează nevoilor elevilor. De aceea, autorul oferă informații suplimentare despre formele gramaticale de interes ortografic şi ortoepic, expunând şi numeroase cazuri

Scanned with OKEN Scanner

de paronimie, de omonimie şi de omofonie, cu deosebirile de sens sau de întrebuinţare pe care le implică ele. Pe de altă parte, un dicţionar de proporţii reduse, adresat elevilor, cum este acest îndreptar, nu poate fi decât selectiv: „*cuprinde mai puţine cuvinte decât ar fi fost necesar pentru marele public*".

Îndreptarul este adresat atât elevilor, indiferent de vârstă, învăţătorilor şi profesorilor, cât şi tuturor celor interesaţi de a vorbi şi a scrie corect. Lucrarea este o carte de consultat şi nu un manual de învăţat, aşa cum afirmă emiţătorul.

2. Dicţionarul este o lucrare, de obicei de mari proporţii, în care se găsesc informaţii utile pentru orice persoană interesată să scrie şi să vorbească corect. General sau specializat, explicativ sau ortografic, dicţionarul este o sursă de informare.

În primul rând, consider că beneficiarii direcţi ai dicţionarelor sunt elevii şi studenţii. Aceştia sunt nevoiţi să apeleze frecvent la diversele tipuri de dicţionare în pregătirea lor zilnică. Un termen neînţeles sau prost înţeles de care un elev uzează într-o lucrare poate schimba mesajul pe care discursul său îl transmite. De aceea, citirea în prealabil a definiţiei îl poate ajuta în obţinerea notei dorite. La fel de utile ca şi dicţionarul explicativ sunt şi dicţionarele de neologisme, de sinonime, de antonime etc. De exemplu, în redactarea unui eseu este supărătoare repetarea aceloraşi termeni. Un sinonim lexical sau unul frazeologic poate înlocui cu succes termenul-bază, dând lucrării coerenţă şi claritate. O altă problemă cu care se confruntă elevii este cea legată de ortografie. Întrebarea „Cum se scrie?" stă pe buzele tuturor. Simpla consultare a unui dicţionar ortografic oferă răspunsul căutat.

Pe de altă parte, cele mai multe dicţionare au de suferit din cauza rapidităţii cu care se dezvoltă diversele domenii de activitate. De exemplu, un dicţionar de neologisme va ajunge să conţină termeni învechiţi, omiţându-i pe cei care sunt, în mod real, utilizaţi în acel moment. De aceea, publicarea frecventă de noi dicţionare nu este doar benefică, ci şi necesară.

În concluzie, consider necesară consultarea dicţionarelor de către toţi aceia care doresc să se familiarizeze cu problemele actuale ale limbii, să vorbească şi să scrie corect.

Scanned with OKEN Scanner

REZOLVAREA VARIANTEI 17

1. Prospectul complexului de multivitamine şi multiminerale este un text nonliterar, redactat în stil ştiinţific. Calităţile limbajului în care a fost redactat textul sunt concizia, claritatea, precizia şi proprietatea. Exprimarea este clară, logică, iar formulările sunt scurte, emiţătorul utilizând cele mai potrivite mijloace lingvistice în exprimarea ideilor. Informarea este obiectivă şi impersonală, iar termenii sunt folosiţi cu sensul lor denotativ.

Scopul comunicării îl constituie cunoaşterea compoziţiei medicamentului ***Esenţial Vita-Min***, modul de administrare, caracteristicile, indicaţiile, precum şi condiţiile de păstrare. Alături de scopul informativ al textului, este evident şi cel persuasiv. Emiţătorul foloseşte, în acest scop, clişee lingvistice: „*bine echilibrat*", „*condiţii optime*". Lista bolilor pentru care medicamentul este recomandat constituie un alt mijloc de convingere a unui eventual cumpărător. O informaţie indispensabilă pe care emiţătorul o oferă receptorului este prezentarea condiţiilor de păstrare a medicamentului: „*bine închis, ferit de căldură şi umiditate*".

Prospectul este adresat tuturor celor interesaţi de cumpărarea produsului, indiferent de vârstă, sex sau studii. De aceea, termenii folosiţi sunt cei uzuali, evitându-se cuvintele rare, specializate, construcţiile contradictorii sau pleonastice, obscuritatea sau ermetismul.

2. Prospectul unui medicament este un pliant sau o broşură în care se prezintă sumar compoziţia acestuia, modul de administrare, indicaţiile şi contraindicaţiile, precum şi condiţiile de păstrare. Astăzi majoritatea medicamentelor au un astfel de prospect, iar în situaţia în care aceste informaţii nu sunt notate într-un pliant, ele se găsesc pe cutia medicamentului respectiv. Însă, de cele mai multe ori, acestea nu sunt citite decât în momentul în care pacientul resimte reacţiile lui adverse.

În primul rând, cele mai multe medicamente se eliberează fără reţetă de la medic. Autoadministrarea medicamentelor a devenit astăzi o obişnuinţă. Însă acestea pot interacţiona cu alte medicamente, deja aflate în organism, şi pot provoca probleme grave. De aceea se recomandă citirea cu atenţie a prospectului înainte de folosire. Pentru educarea şi responsabilizarea populaţiei au fost

Scanned with OKEN Scanner

lansate numeroase campanii ale căror sloganuri sunt deosebit de sugestive: „*Fii responsabil! Citeşte prospectul!*”, „*E viaţa ta! Citeşte prospectul!*” sau „*Informaţia înseamnă sănătate! Învaţă să te informezi!*”. Reclamele pentru medicamente difuzate la radio sau la televiziune sunt urmate de deja celebra voce care rosteşte rapid şi clar: „*Se recomandă citirea cu atenţie a prospectului sau a informaţiilor de pe ambalaj. Dacă apar manifestări neplăcute adresaţi-vă medicului sau farmacistului*”. Toate aceste campanii au ca obiectiv conştientizarea importanţei citirii prospectului.

În al doilea rând, unele prospecte sunt prea lungi, altele prea dificil de înţeles. În primul caz, pacientul, chiar conştient de necesitatea citirii prospectului, citeşte rapid informaţiile oferite de furnizori riscând să treacă cu vederea toocmai informaţia care l-ar putea interesa în mod direct. În al doilea caz, pacientul se simte depăşit de termenii specializaţi şi are încredere că nimic rău nu i se poate întâmpla pentru că farmacistul i-a oferit medicamentul cu destulă uşurinţă.

În concluzie, citirea prospectului este obligatorie. Chiar dacă medicamentul a fost prescris de medic, se poate ca acesta să fi omis unele aspecte ale administrării lui, să nu fi precizat contraindicaţiile, de aceea citirea prospectului nu poate fi decât o completare sau o reamintire a informaţiilor oferite de medic. În cazul în care medicamentul a fost cumpărat fără reţetă, nevoia de a se citi prospectul este infinit mai mare.

REZOLVAREA VARIANTEI 18

1. Emiţătorul acestui mesaj este jurnalista Simona Popescu care, în articolul „Claritatea lumii“, îşi expune punctul de vedere cu privire la relaţia care se stabileşte între viaţa unui scriitor şi opera lui. Textul este unul publicistic, iar scopul este informativ. Limbajul folosit este obişnuit, accesibil majorităţii cititorilor, iar tonalitatea este una subiectivă, întrucât autoarea îşi expune puncte de vedere personale în legătură cu conceptul de literatură. Limbajul vag şi atenuările sunt mijloacele lingvistice de realizare a subiectivităţii. Acest limbaj vag este caracteristic pentru nivelul familiar al limbii, nesupus normelor, şi indică informaţia neconturată (prin adverbe şi prin pronume: „*ceva*“, „*mai demult*“,

Scanned with OKEN Scanner

„*unii*“, „*alții*“). Narațiunea la persoana I, susținută de formele verbale și pronominale („*m-au mirat*”; „*cred*”; „*nu am înțeles*”; „*mi se pare*”) încadrează textul într-un stil familial, fragmentul luând forma unei confesiuni. Textul se caracterizează și prin impresia de oralitate pe care o creează folosirea atenuărilor și a aproximărilor: „*mai puțin majusculele*”, „*mi se pare*”, „*unii și scriu*”.

Autoarea își începe articolul direct, fără nicio introducere. Ea este de părere că aceia care nu găsesc nicio asemănare între viața și opera unui scriitor sunt la fel de banali ca și cei care le suprapun. Ironia autoarei este vizibilă. Nici unii, nici ceilalți nu înțeleg cu adevărat nici ce este viața, nici ce este literatura.

O altă idee expusă de jurnalistă este că viața nu poate deveni operă de artă, deși ea însăși mărturisește că a împărtășit mult timp această opinie. Doar în timp și-a dat seama că adevărul este cu totul altul: a-ți considera viața subiect unic pentru propriile opere rămâne doar de domeniul iluziei. Nici cei care își sacrifică viața pentru opera lor nu sunt pe deplin înțeleși de autoare: „*Nu i-am înțeles niciodată nici pe cei care au mizat totul pe opera lor*”. Și totuși, emițătorul este de părere că viața și literatura au o bază comună. Punctul de plecare pentru fiecare este entuziasmul. Literatura este mijlocul prin care sentimente, trăiri sau gânduri sunt stocate pentru a nu fi uitate. Scriind despre ele, autorul le retrăiește și poate să le prelungească mai mult decât au durat ele în realitate.

Textul se adresează unui posibil public cititor interesat de opinia unei cunoscute scriitoare contemporane despre relația dintre opera unui autor și propria lui viață.

2. A citi literatură este cel mai comod mijloc de a părăsi pentru câteva ore spațiul în care îți duci viața zi de zi. Pătrunzi alături de eroii tăi într-o altă lume, mai bună sau mai rea decât cea în care trăiești, dar oricum diferită. Nu te gândești dacă este sau a fost reală. Nici dacă cel care a creat-o a avut vreun model.

Pe de o parte, consider că literatura ține de domeniul verosimilului. După părerea mea, punctul de plecare în crearea unei opere literare este realitatea. Viața este suficient de complicată încât să devină subiect de literatură.

Pe de altă parte, puțini sunt autorii care afirmă că opera lor nu are nicio legătură cu propria viață. Cei mai mulți mărturisesc, în

Scanned with OKEN Scanner

scrieri autobiografice, că viața este modelul. De exemplu, prozatorul Camil Petrescu, afirmă într-un eseu publicat în volumul ***Teze şi antiteze*** că „*Nu putem cunoaşte nimic absolut decât răsfrângându-ne în noi înşine.*”. Mai mult, el recunoaşte că nu poate scrie credibil decât la persoana I fiindcă, pentru el, literatura reprezintă doar „*ceea ce înregistrează simțurile mele, ceea ce gândesc eu*”. Un alt exemplu îl constituie Liviu Rebreanu. După cum afirma în articolul „Mărturisiri“ din volumul ***Amalgam***, geneza romanului ***Ion*** este legată de câteva elemente autobiografice, dintre care cel mai cunoscut este amintirea unei scene cu un țăran, care „*deodată s-a aplecat şi a sărutat pământul.*”. Împreună cu alte elemente din propria biografie, scena respectivă a servit naşterii romanului ***Ion***.

Pe de altă parte, literatura înseamnă şi imaginație. Realitatea nu este decât punctul de plecare. Un scriitor adevărat trebuie să mânuiască limbajul astfel ca acesta să transmită mesajul pe care el îl doreşte. Este cazul lui Ion Creangă. În ***Amintiri din copilărie*** nu este important ceea ce se prezintă, întâmplările fiind fireşti la vârsta copilăriei, ci cum sunt prezentate acestea. Farmecul lor rezultă din felul în care sunt povestite, arta narativă a lui Creangă presupunând un public imaginar căruia i se adresează.

În concluzie, sunt de părere că viața unui autor este baza operei sale, însă oricât de complexă ar fi aceasta, nu este suficientă pentru crearea unei opere valoroase. Talentul şi munca sunt cele care definitivează procesul de creație.

REZOLVAREA VARIANTEI 19

1. Emițătorul acestui mesaj este jurnalista Iulia Blaga care, în articolul „Zilele Zilelor Filmului Românesc“, informează posibilii cititori cu privire la modul de desfăşurare a Zilelor Filmului Românesc. Textul este unul publicistic, iar scopul este informativ. Limbajul folosit este denotativ, textul fiind redactat într-un stil colocvial remarcat prin simplitate, degajare şi naturalețe.

Articolul a apărut într-o revistă de film la care au acces toți abonații canalelor de filme. Autoarea stabileşte mai întâi timpul în care se desfăşoară acest festival – „*în ultimele zile ale Festivalului Transilvania*” –, apoi emite o opinie personală despre importanța zilelor filmului pentru participanți structurând-o sub

Scanned with OKEN Scanner

forma unei metafore: Zilele Filmului Românesc sunt „*un fel de miez tare (sau dulce) al TIFF-ului*".

Deşi scopul textului este unul informativ, tonalitatea este una subiectivă, întrucât autoarea îşi expune puncte de vedere personale în legătură acest festival. Una dintre mărcile subiectivităţii este ironia. Enumeraţia participanţilor de valoare „*regizori, producători, scenarişti, actori, directori de imagine*" care vin la festival nu neapărat pentru calitatea acestuia, ci pentru simplul motiv de a fi văzuţi, este un mijloc eficient pentru autoare de a-şi atinge scopul. Ironia emiţătorului atinge punctul maxim în ultimul enunţ. Parantezele devin aici locul explicaţiilor subiective. Părerea autoarei este clară: la noi nu există o industrie a filmului. Remarca din paranteză – „*puneţi ghilimelele dacă simţiţi nevoia*" – este mai mult decât sugestivă. Totuşi, Iulia Blaga îşi termină articolul într-o notă optimistă: tot mai mulţi curioşi din afara graniţelor vin la acest festival.

2. Filmul a înlocuit, în zilele noastre, cartea. În opinia lui Mircea Eliade, cinematografia este o artă mult mai complexă decât literatura, fiindcă se adresează publicului atât vizual, cât şi auditiv. Puţini sunt cei care nu urmăresc, zilnic, un film.

În primul rând, un festival al filmului nu poate fi decât benefic pentru iubitorii cinematografiei. Aici sunt lansate filme noi sau sunt oferite informaţii despre cele care deja au fost rulate pe marile sau micile ecrane. Pasionaţii acestei arte se pot întâlni aici pentru a împărtăşi opinii sau a asculta părerile cunoscătorilor în domeniu.

În al doilea rând, la un astfel de festival pot fi văzuţi cei care au contribuit la realizarea filmelor: regizori, producători, scenarişti, actori, directori de imagine. Idoli pentru unii, aceştia oferă autografe, se lasă fotografiaţi sau fac cunoştinţă cu cei care îi venerează. Aici este locul în care sunt oferite imagini inedite din culise sau interviuri cu diverşi actori şi regizori.

În al treilea rând, un festival al filmului este locul de debut al tinerilor regizori. Dacă ai câştigat un premiu la un astfel de festival, drumul tău în arta cinematografiei a fost deschis. Aici pot fi văzute filme cu subiecte diverse: documentare, artistice, lungmetraje. Din această perspectivă, termenul care poate defini un astfel de festival este „competiţie".

Scanned with OKEN Scanner

În concluzie, un festival al filmului, la noi, este o modalitate de a aduna la un loc actori, regizori, scenarişti şi iubitori ai filmului. Important pentru privitori, dar mai ales pentru competitori, un astfel de festival reprezintă o pată de culoare într-o lume cenuşie.

REZOLVAREA VARIANTEI 20

1. Fragmentul din „Prefaţă" la ***Schiţe şi nuvele*** de Ion Agârbiceanu este un text nonliterar, redactat în stil ştiinţific, specific criticii literare, iar principalul lui scop este cel cognitiv. Emiţătorul, criticul Vasile Molan, comunică clar şi precis informaţii despre viaţa şi opera lui Ion Agârbiceanu.

Calităţile limbajului în care a fost redactat textul sunt concizia, claritatea, precizia şi proprietatea. Exprimarea este clară şi logică. Deşi informarea se vrea obiectivă şi impersonală (se folosesc date exacte: „*anul 1902*", „*Transilvania*"), se întâlnesc şi mijloace de realizare a subiectivităţii, precum folosirea metaforelor: „*s-au făcut adeseori ecoul nemulţumirii maselor populare*", „*scriitorul a rămas legat prin mii de fire de locurile de baştină, uneori chiar prizonierul lor*".

Termenii sunt folosiţi cu sensul lor propriu, limbajul aparţinând domeniului criticii literare, folosindu-se termeni specifici: „*pleiada prozatorilor transilvăneni*", „*editarea*", „*publicaţii*", „*scriitorii*".

Scopul comunicării îl constituie aducerea la cunoştinţa unui potenţial cititor a informaţiilor despre perioada în care a publicat scriitorul, despre alţi autori ai acelei perioade, precum şi despre ceea ce îl aseamănă şi îl deosebeşte de ei. Ion Agârbiceanu este prozator transilvănean, iar din operele lui străbate „*ecoul nemulţumirii maselor populare faţă de jocul politic al unor fruntaşi ai burgheziei ardelene*". Aceasta este, după părerea emiţătorului, principala asemănare între autorul prezentat şi scriitorii grupaţi în jurul ***Luceafărului***, revista literară a vremii. Diferenţa dintre el şi alţi scriitori transilvăneni constă în atracţia acestuia pentru provincia sa natală. Dacă ceilalţi, precum Coşbuc, Slavici, Goga sau Rebreanu au părăsit Transilvania pentru a se muta în Bucureşti, Agârbiceanu a rămas toată viaţa legat de această zonă.

Emiţătorul recurge la aceste nume tocmai pentru a evidenţia personalitatea lui Agârbiceanu, un important scriitor al epocii.

Scanned with OKEN Scanner

2. Prefața este un text cu caracter explicativ, uneori analitic, care precede o operă literară sau științifică, în care este expus planul unei lucrări, se dau referiri bibliografice, critice etc. Cei mai mulți omit însă citirea ei.

Pe de o parte, prefața poate fi de ajutor unui cititor neinițiat pentru că ea oferă suficiente informații și explicații care îl vor ajuta în înțelegerea mesajului. De exemplu, pentru o înțelegere optimă a mesajului poetic, prefața nu poate fi decât un sprijin real. Un critic literar sau însuși autorul versurilor explică viziunea sa despre lume, precum și tematica operei. Pentru cunoscători, prefața este un mod de completare a cunoștințelor despre viața și opera unui autor. Datele precise, opiniile critice și referirile bibliografice ajută la receptarea mesajului.

Pe de altă parte, cele mai multe prefețe sunt prea lungi și redactate într-un limbaj greoi pentru cititor. Aceste două aspecte duc de cele mai multe ori la refuzul publicului de a o mai citi. Limbajul specific criticii literare este greu accesibil unui cititor care până în acel moment s-a delectat doar cu povești și romane ușoare.

În concluzie, consider necesară citirea prefeței întrucât ea oferă date importante care pot clarifica aspectele greu de înțeles despre o operă. Tot în prefață se dau referiri suplimentare despre viața scriitorului, precum și indicații despre alte opere ale acestuia.

REZOLVAREA VARIANTEI 21

1. Emițătorul acestui mesaj este Ministerul Educației Naționale, organ al Guvernului României. Textul se adresează cadrelor didactice, elevilor, studenților și tuturor celor interesați de domeniul educației și cercetării. Contextul în care a fost redactat mesajul este preocuparea președintelui, precum și a liderilor tuturor partidelor parlamentare, pentru dezvoltarea educației și cercetării. Textul aparține stilului juridic-administrativ, iar scopul este informativ. Limbajul folosit este denotativ și se caracterizează prin claritate și precizie. Pentru credibilitate, emițătorul folosește date concrete, verificabile. Strategia „Educație și Cercetare pentru Societatea Cunoașterii" este al treilea pas dintr-un demers sistematic la care s-a angajat Președinția

Scanned with OKEN Scanner

României. Scopul strategiei vizează dezvoltarea educației și cercetării în perioada 2009-2013.

Emițătorul expune pașii făcuți pentru o finalitate optimă. În primul rând a fost înființată o Comisie Prezidențială pentru Analiza și Elaborarea politicilor din domeniile educației și cercetării. În al doilea rând, comisia de experți a prezentat într-un raport diagnoza sistemului și principalele soluții la problemele identificate, pe care l-a publicat la 12 iulie 2007. În al treilea rând, pe baza raportului și a discuțiilor publice ulterioare, a fost elaborat *Pactul Național pentru Educație*, semnat de către liderii tuturor partidelor parlamentare și ulterior de Academia Română și reprezentanții altor 22 de organizații sindicale, studențești, asociația părinților, de alte organizații neguvernamentale interesate de bunul mers al educației și cercetării în România. Pentru obținerea rezultatelor dorite, strategia dezvoltă două tipuri de demersuri: unul de expertiză, celălalt de angajament politic major.

2. Educația este componenta fundamentală a personalității unui om. Istoria însăși a dovedit că, în funcție de calitatea educației, o societate se poate considera puternică din punct de vedere cultural sau nu. Educația unui popor este urmarea importanței care i se acordă. Un popor dezvoltat atât economic, cât mai ales spiritual, are ca prioritate de stat învățământul. „*Omul ființează și devine ceea ce este prin educație*", afirma C. Cucoș, care sublinia astfel rolul decisiv pe care îl joacă educația în viața oamenilor.

În primul rând, educația este un proces îndelungat care se întinde pe parcursul întregii noastre vieți. Acest proces începe în sânul familiei, care trebuie să știe să ofere o educație corectă. Însă școala este instituția care pune bazele unei educații solide. Un program riguros, o materie divesificată și un cadru didactic competent sunt principalele coordonate ale acesteia. Prima coordonată dezvoltă un caracter puternic, responsabil, care își va oferi întreaga forță pentru a obține succesul. Noțiunile de bază ale tuturor disciplinelor învățate sunt puncte de plecare pentru un expert într-un anumit domeniu. Alături de talent este nevoie și de cunoștințe pentru a reuși. Ultima coordonată o constituie cadrul didactic. Acesta trebuie să ofere elevilor nu doar informație ci, mai ales, să le trezească curiozitatea pentru disciplina

Scanned with OKEN Scanner

pe care o predă. Dacă toate cele trei coordonate conlucrează, individul va deveni un cetățean responsabil care va ajuta la dezvoltarea poporului său.

În al doilea rând, educația unui individ nu este niciodată finalizată. Definită în termeni de proces, educația este o transformare în sens pozitiv și pe termen lung a ființei umane, în perspectiva unor finalități explicit formulate. Un popor care acceptă că educația este una permanentă este un popor a cărui dezvoltare nu poate fi decât optimă.

În concluzie, consider că, în dezvoltarea unui popor, educația deține locul principal. Baza dezvoltării este educația, așa cum urmarea dezvoltării va fi investiția în educație.

REZOLVAREA VARIANTEI 22

1. Fragmentul este un text nonliterar, redactat în stil științific, iar principalul lui scop este cel cognitiv. Informarea este obiectivă și impersonală, iar termenii sunt folosiți cu sensul lor denotativ. Limbajul aparține domeniului psihoterapiei, folosindu-se termeni specifici: „*de natură hipnotică*", „*stările mentale*", „*hipnotizatorul*", „*distorsionarea*", „*logica transei*".

Calitățile limbajului în care a fost redactat textul sunt concizia, claritatea, precizia și proprietatea. Exprimarea este clară, logică, emițătorul utilizând cele mai potrivite mijloace lingvistice în exprimarea ideilor. Contextul îl reprezintă preocuparea autorilor de a aduce la cunoștința unui public cititor efectele pe care televizorul le are asupra minții umane, în special a copilului.

Alături de scopul cognitiv al textului, este evident și cel persuasiv. Emițătorii, (Virgiliu Gheorghe, Nicoleta Criveanu, Andrei Drăgulinescu), pentru a fi convingători, fac trimitere la nume cunoscute din domeniul psihoterapiei: „*Holdevici, 1995*". Autorii uzează de o modalitate simplă de prezentare a efectelor pe care micul ecran le are pe termen mediu sau lung asupra minții umane. Ei compară starea mentală trăită de telespectator în fața televizorului cu cea de hipnoză. Pentru claritatea și coerența informației, emițătorii își structurează riguros textul, fiecare nouă idee fiind numerotată. Astfel, în susținerea opiniei lor, autorii găsesc trei asemănări majore între cele două stări: aspectul persoanei hipnotizate și al celei din fața micului ecran

Scanned with OKEN Scanner

este asemănător (cel al unui individ pasiv, care reacționează doar la comenzi venite de afară), atenția acestora este orientată spre ceea ce face hipnotizatorul/televizorul, fiecare dintre cei doi subiecți acceptă ca logice situații pe care în stare naturală nu le-ar considera ca atare.

Informațiile sunt adresate în special cadrelor didactice și părinților, dar și tuturor celor interesați de efectele nefaste pe care televizorul le produce în mintea copiilor. Fragmentul ar putea apărea atât în paginile manualelor, cât și într-un articol-alarmă adresat lumii moderne.

2. Televizorul reprezintă, în ziua de astăzi, cea mai comodă și ieftină plăcere. Puține sunt zilele în care televizorul rămâne departe de privirea noastră. Fie că este dimineață sau seară, mereu ceva ne atrage atenția. Și chiar dacă emisiunea respectivă s-a terminat, nu ne îndurăm să oprim televizorul.

Pe de o parte, după părerea mea, importanța care se acordă astăzi televizorului depășește orice previziuni făcute în urmă cu doar câțiva ani. Dacă în secolul trecut ziarul era principalul mijloc de informare, în lumea modernă locul lui a fost luat de micul ecran. Fără să discernem între realitate și imaginație, fără să ne punem prea multe întrebări în legătură cu informațiile care ni se oferă, privim hipnotizați imaginile care se derulează cu rapiditate în fața ochilor noștri. Între cititul unei cărți și vizionarea unui film alegem, fără niciun dubiu, cea de-a doua variantă: nu necesită efort de imaginație sau de înțelegere. Personajele sunt înlocuite cu actori, locurile descrise în amănunt cu spațiile comune, iar întâmplarea plină de suspans devine doar o poveste cu trei coordonate: bani, plăcere și violență.

Pe de altă parte, facilitățile pe care ni le oferă lumea modernă sunt doar aparente. Sănătatea fizică sau mentală este mult inferioară sănătății străbunilor noștri. Noile tehnologii sunt capcane reale pentru o lume din ce în ce mai pasivă. Televizorul, calculatorul au devenit intermediatori între individ și realitate. Vremea frământărilor, a întrebărilor chinuitoare este una demult apusă. Din ce în ce mai des, tinerii ajung să aibă deficiențe de gândire logică, în vorbire, în construirea enunțurilor, în scris și citit. Sunt copiii care au învățat să vorbească de la televizor. Părinții sunt deseori prea ocupați ca să se îngrijească de sănătatea mentală a propriului copil. Efectele se văd însă mai târziu.

Scanned with OKEN Scanner

În concluzie, sunt de părere că efectele pe care televizorul le are asupra minții noastre sunt nenumărate. Vizionarea constituie un important factor în scăderea memoriei, în apariția stării de pasivitate, în slăbirea capacității de concentrare. Timpul liber petrecut în fața televizorului devine nu doar unul pierdut, ci unul dăunător.

REZOLVAREA VARIANTEI 23

1. Fragmentul reprezintă partea introductivă a unui eseu al criticului literar Maria-Sabia Draga, iar principalul lui scop este cel cognitiv. Autoarea își expune punctul de vedere cu privire la romanul lui Helen Fielding, ***Jurnalul lui Bridget Jones***. Limbajul folosit este obișnuit, accesibil majorității cititorilor, iar tonalitatea este una subiectivă, întrucât autoarea își expune opinii personale în legătură cu maniera în care a fost scris romanul. Emițătorul folosește adjective și adverbe calificative („*vitejește*", „*proaspătul*", „*adorabil*"), precum și judecăți personale: timpul în care eroina romanului își începe jurnalul este un fel de generic „*în zilele noastre*", iar tonul adoptat de aceasta este, de la început, adorabil. Autoarea își expune opinia că stilul de viață al eroinei Bridget Jones este unul „*absolut personal*" (de aceea criticul vorbește în fragment despre o *persona auctoriale*) și, paradoxal, „*universal valabil în lumea femeilor de vârsta lui Bridget și contemporanele ei*".

Textul se adresează unui posibil public cititor interesat de opinia unui critic literar despre un roman contemporan. Eseul ar fi putut apărea atât în paginile unei reviste literare, cât și ca prefață/postfață a romanului.

2. Jurnalul reprezintă consemnarea ordonată, cu tenacitate a vieții de zi cu zi a unui individ. Există vârste la care jurnalul devine un prieten. Lui i se împărtășesc durerile, dar și momentele fericite, el ascultă frământările și trăirile celui care îl ascunde, de cele mai multe ori, pentru că este doar al lui.

În primul rând, după părerea mea, notarea celor mai importante evenimente din viața cuiva, într-un jurnal, nu poate fi decât benefică pentru individ. Este o modalitate de retrăire a lor sau

Scanned with OKEN Scanner

doar de aducere-aminte. În cazul scriitorilor, jurnalul poate constitui un punct de plecare pentru opera lor. Cu ajutorul acestuia, ei îşi vor reaminti evenimente, întâmplări, fapte petrecute cândva, care, peste timp, pot deveni subiecte de reflecţie.

În al doilea rând, deşi consemnarea evenimentelor zilnice într-un jurnal necesită timp şi răbdare, mulţi sunt cei care o fac cu tenacitate. Personalităţi importante în diverse domenii fac acest lucru instinctiv încă din tinereţe sau adolescenţă simţind nevoia să-şi manifeste personalitatea. În cazul oamenilor celebri, jurnalul poate lămuri momente ale formării lor intelectuale, ale creaţiei, coordonate ale operei.

În concluzie, consider că jurnalul poate fi un lucru util, mai ales în cazul oamènilor celebri. În cazul oamenilor obişnuiţi, jurnalul constituie un mijloc de evadare, în paginile lui aceştia notându-şi ideile, sentimentele, gândurile pe care nu îndrăznesc să le împărtăşească nimănui.

REZOLVAREA VARIANTEI 24

1. Fragmentul este un text nonliterar, redactat în stil ştiinţific, iar principalul lui scop este cel informativ. Informarea este obiectivă şi impersonală, iar termenii sunt folosiţi cu sensul lor denotativ. Calităţile limbajului în care a fost redactat textul sunt concizia, claritatea, precizia şi proprietatea. Exprimarea este clară, logică, emiţătorul utilizând cele mai potrivite mijloace lingvistice în exprimarea ideilor. Scopul îl reprezintă aducerea la cunoştinţa cititorilor a informaţiilor despre memorie.

Emiţătorul, Bernard Croisile, în paginile lucrări intitulate ***Memoria noastră***, explică într-un limbaj clar, precis şi accesibil, mecanismele complexe ale memoriei. Prima direcţie în care emiţătorul îşi îndreaptă demonstraţia este clasificarea memoriei: memorie senzorială, memorie pe termen scurt şi memorie pe termen lung. Criteriul care stă la baza acestei clasificări este cronologia memorizării. Memoria senzorială este efemeră şi apare în primul an de viaţă când copilul testează obiectele cu ajutorul simţurilor. Memoria pe termen scurt apare în momentul în care nu se acordă nicio importanţă unui aspect. Ultimul tip de memorie, cel pe termen lung, are la bază trei procese dinamice:

Scanned with OKEN Scanner

învățarea unor informații noi, conservarea lor în spații speciale ale creierului, apoi regăsirea lor în caz de necesitate. Dacă toate cele trei procese sunt satisfăcute atunci memoria este optimă.

Un ultim aspect analizat de autor este clasificarea memoriei în funcție de dorința individului: memoria voluntară și memoria involuntară. Memoria voluntară *„este concepută într-un context cvasișcolar de învățare"*. Memorarea involuntară are la bază practica *„vieții de zi cu zi"*. Pentru înțelegerea conceptului de *„memorie incidentă"* emițătorul uzează de un exemplu simplu pentru a-l face pe cititor să înțeleagă această diferență: culoarea rochiei unei vecine este reținută fără ca privitorul să fi încercat cu adevărat să înregistreze acest lucru.

Fragmentul se adresează specialiștilor: medici, cercetători, psihologi, biologi, dar și cadrelor didactice, studenților sau elevilor interesați de acest proces. Textul face parte dintr-o amplă lucrare care are ca subiect conceptul de memorie, autorul îndrumându-i pe posibilii cititori cum să-și folosească mai bine memoria.

2. Memoria este un proces amplu care poate fi sau nu dezvoltat în funcție de posibilitățile sau dorințele individului. Ai o memorie bună dacă reții cu ușurință un număr de telefon sau dacă poți vorbi fluent 4-5 limbi?

În primul rând, dezvoltarea memoriei începe de la cea mai fragedă vârstă. Prin învățarea de cântece și poezii sau prin ascultarea poveștilor, cei mici lucrează inconștient asupra capacităților lor intelectuale. Mai târziu, memoria trebuie întreținută și dezvoltată. Memorarea, exercițiul, cititul sau ascultatul sunt doar câteva dintre mijloacele prin care se menține o memorie eficientă. O memorie care nu este întreținută devine din ce în ce mai greu de controlat. Un exemplu care ne este tuturor cunoscut este cazul elevului de liceu. Dacă timp de trei ani memoria nu a mai fost exploatată la adevărată ei capacitate, anul terminal va fi extrem de dificil din cauza apropierii examenului de bacalaureat. Întrebările „De ce nu mai pot ține minte la fel ca acum câțiva ani?" sau „Cum să fac să rețin?" își găsesc răspunsul în lipsa de importanță care i s-a acordat, în ultimul timp, memoriei.

În al doilea rând, este cunoscut faptul că în tinerețe se învață mai ușor decât la bătrânețe. De exemplu, dacă pentru un preșcolar învățarea unei limbi străine nu este decât un alt joc, pentru adult

Scanned with OKEN Scanner

ea devine o problemă majoră. Învățatul „pe dinafară" de care vrea să uzeze cel din urmă este, cu cât timpul trece, mult mai greu de realizat.

În concluzie, memoria reprezintă axul propriei dezvoltări. O memorie întreținută prin exercițiu stă la baza succesului, alături de încrederea în propriile forțe și de responsabilitate.

REZOLVAREA VARIANTEI 25

1. Emițătorul acestui mesaj este ziarista Oana Dan care, în articolul „Cine plantează azi un pom", publicat în cotidianul ***Evenimentul zilei*** la 30.10.2009, laudă inițiativa tinerilor membri ai asociației Tăşuleasa Social. Textul este unul publicistic, scopul este informativ, iar tonalitatea este una subiectivă, întrucât autoarea își expune opinii personale în legătură cu importanța pe care o oferă oamenii mediului înconjurător. Pentru a-și convinge publicul că judecățile pe care le emite exprimă purul adevăr, jurnalista folosește mijloace expresive precum figuri de stil (comparația *„o pădure ca o gură știrbă"*) sau imagini artistice deosebit de sugestive (*„tăind mii de copaci după mintea lor"*). Ironia și stilul destul de acid din primul paragraf sunt alte modalități în susținerea perspectivei subiective care se desprinde din articol. Sensul figurat al termenilor care compun binecunoscuta vorbă populară „Codrul e frate cu românul" a fost înlocuit de unii cu cel propriu, motiv care, afirmă ironic autoarea, le-a dat acestora dreptul de a tăia *„mii de copaci după mintea lor"*.

Următoarea remarcă are un ton trist, dar în același timp revoltat: *„În urma lor au rămas cioturi, o pădure ca o gură știrbă"*. Nepăsarea față de pădure a multora este aspru criticată de ziaristă. Aprecierea tinerilor care au pus bazele asociației Tăşuleasa Social este cu atât mai mare cu cât aceștia au reușit, an de an, să atragă oameni cu interese comune și care își doreau să trăiască mai responsabil față de mediu. Finalul articolului menține același ton apreciativ: *„Tăşuleasa Social se poate mândri cu faptul că a construit un loc unde voluntarii pot lua parte la proiecte și pot învăța cum să trăiască în armonie cu natura"*.

Limbajul folosit este accesibil publicului cititor, emițătorul folosind cuvinte și expresii din limbajul comun: *„românul este*

Scanned with OKEN Scanner

frate cu codrul", „*cioturi*", „*pot lua parte*". Textul se adresează cititorilor cotidianului interesați de soarta mediului în care trăiesc.

2. Imaginea cea mai comună pe care omul obişnuit şi-o face atunci când vorbeşte despre mediul înconjurător este reprezentată de aer, oceane, mări, lacuri, ape curgătoare, sol şi subsol, precum şi de formele de viaţă pe care acestea le creează şi le susţin.

În primul rând, starea mediului înconjurător depinde numai şi numai de fiecare dintre noi. Un mediu poluant ne afectează în mod direct sănătatea şi, implicit, viaţa. Este nevoie de mai multă atenţie şi de mai multă responsabilitate din partea fiecărui cetăţean pentru a trăi într-un mediu curat, pentru a respira aer curat, pentru a bea apă curată şi pentru a putea folosi condiţiile de viaţă cele mai bune, pe care natura ni le ofera necondiţionat. Totuşi, după părerea mea, oamenii tratează cu neglijenţă acest aspect important al vieţii lor, ceea ce duce la distrugerea lentă dar sigură a mediului. Ea poate merge de la simple incomodităţi în activitatea omului, cum ar fi disconfortul, până la perturbări puternice ale stării de sănătate. Aceste efecte au fost sesizate de multă vreme, însă omul a rămas tot iresponsabil faţa de natură.

În al doilea rând, protecţia mediului înconjurător a apărut ca o problemă a omenirii numai în zilele noastre. Acum, bogăţiile şi resursele de energie au fost afectate în aşa măsură încât se întrevede epuizarea rapidă a unora dintre ele, iar unele condiţii esenţiale existenţei umane, ca apa sau aerul, dau semne de otrăvire. În acest sens, au fost luate măsuri de ocrotire a mediului în întreaga lume. La noi, există numeroase organizaţii al căror scop este de a atrage interesul populaţiei asupra protecţiei mediului. În şcoli au fost introduse ore de ecologie, însă această disciplină este tratată doar ca una ştiinţifică, elevii neînţelegând protejarea mediului ca pe o problemă a conştiinţei comune.

În concluzie, consider că protejarea mediului înconjurător este o problemă mondială şi, tocmai de aceea, fiecare om trebuie să-şi asume această responsabilitate. Depinde doar de noi dacă vom trăi într-un mediu curat, sănătos şi nepoluat.

Scanned with OKEN Scanner

REZOLVAREA VARIANTEI 26

1. Emițătorul acestui mesaj este jurnalistul Mircea Vasilescu. În articolul „Iar moare cultura?“, publicat în revista ***Dilema veche***, își expune punctul de vedere cu privire la calitatea emisiunilor de la televizor. Textul este unul publicistic, iar scopul este informativ, autorul aducând la cunoștință publicului cititor realități extrem de dureroase. Limbajul folosit este denotativ, textul fiind redactat într-un stil ironic și extrem de acid.

Autorul își începe articolul printr-o remarcă pe care, apoi, o argumentează: în epoca noastră marcată de televiziunile comerciale, „*poporul*“ a preluat puterea prin intermediul telecomenzii și a cerut „*să se vadă pe sine*” la TV.

Pentru ca ipoteza să fie argumentată, jurnalistul uzează de o tehnică des întâlnită în cadrul textelor argumentative, și anume exemplul. El enumeră tipurile de emisiuni ai căror protagoniști sunt oamenii obișnuiți: transmisiuni de tipul „Survivor“, emisiuni despre bărbați care își înșală nevestele, despre familii care fac „schimb de mame”, precum și concursuri gen „și tu poți deveni vedetă“. Tonalitatea este una subiectivă, întrucât autorul își expune opinii personale în legătură cu falsa realitate a acestor emisiuni: „*sînt «artefacte» extrem de elaborate*”, „*nu sunt decât rezultatul unui complicat proces de re-fabricare a realității*”. Pentru a-și convinge publicul că judecățile pe care le emite exprimă purul adevăr, emițătorul folosește un artificiu lingvistic implicându-și publicul cititor în rândurile articolului prin folosirea persoanei I plural: „*să adăugăm*”. Astfel acesta pare că împărtășește opiniile autorului, pe care și le însușește. Este evident că telespectatorii trăiesc, privind la aceste emisiuni, doar iluzia realității. Însă această iluzie le dă totuși satisfacția că au devenit cu adevărat personaje principale la TV. Ca un vizionar, emițătorul își încheie articolul cu o preziviune: oamenii „*se vor plictisi de această oglindire mediatică a banalității*”, așa cum au făcut-o și în alte cazuri.

Titlul conține o întrebare retorică, emițătorul localizând acest tip de emisiuni la polul opus culturii. Prin titlu, este incitată curiozitatea publicului cititor, interesat de soarta culturii la noi.

Scanned with OKEN Scanner

2. Televizorul reprezintă, în ziua de astăzi, cea mai comodă şi ieftină plăcere. Diversitatea de emisiuni, numărul mare de posturi, ţin telespectatorul ore întregi într-o stare de hipnoză. O ştire, un film, o emisiune de divertisment sau un concurs pot ţine trează curiozitatea fiecăruia dintre noi.

Pe de o parte, fiecare avem preferinţele noastre. Unii blocăm televizorul pe canalele de sport, alţii pe cele locale şi, cei mai mulţi, butonăm telecomanda fără a ne hotărî la ce emisiune să ne oprim. Toţi însă, ne-am uitat, măcar o dată, la un film, la o emisiune de ştiri sau la o emisiune de divertisment. Important este ca la sfârşit să înţelegem dacă acel tip de emisiune este de calitate. După părerea mea, mai mult de jumătate din programul unei zile este umplut cu emisiuni inutile, care nu fac decât să provoace stări de nervozitate, de agitaţie mentală, slăbindu-ne capacitatea de concentrare. Emisiunile despre două vedete care se întâlnesc pentru că una găteşte iar cealaltă vine în vizită la ea să mănânce, sau cele în care o mulţime de tinere, tineri şi mame ale acestora se ceartă fără o cauză clară nu pot decât să dezguste. Concursurile interactive sunt alte emisiuni care blochează mintea telespectatorului.

Pe de altă parte, televiziunile oferă ceea ce publicul telespectator cere. O emisiune cu un rating ridicat, chiar dacă de o calitate îndoielnică, nu este retrasă de pe post pentru simplul motiv că unii dintre noi o dorim. Majoritatea este cea care decide. Din nefericire, mulţi privim televizorul doar ca pe un mijloc de divertisment, fără a ne interesa dacă am învăţat ceva după ore de vizionare. Bani, plăcere şi violenţă sunt punctele în jurul cărora se rotesc multe dintre emisiunile difuzate la televizor.

În concluzie, consider că multe dintre emisiunile difuzate sunt de o calitate îndoielnică, însă calitatea lor va creşte atunci când noi o vom cere toţi într-un glas. Până atunci fiecare are dreptul să privească doar ce îi satisface exigenţele şi, dacă nimic nu o face, să pună telecomanda undeva, departe de piciorul patului.

REZOLVAREA VARIANTEI 27

1. Emiţătorul acestui mesaj este ziarista Ramona Dragomir care, în articolul „Ce sport i se potriveşte copilului", publicat în cotidianul ***Evenimentul zilei***, 10.10.2009, menţionează beneficiile

Scanned with OKEN Scanner

pe care le aduce sportul în viața copilului: „*Înotul îi ajută pe copii să depășească momente critice, baschetul le crește precizia, iar baletul le conferă o prezență elegantă*". Textul este unul publicistic, iar scopul este informativ.

Interogația de care uzează emițătorul: „*La ce sport să-mi înscriu copilul ca să-l dezlipesc de calculator?*" are un scop precis: stârnește curiozitatea cititorului și, în același timp, dacă acesta este părinte, îl face să se recunoască în paginile articolului. Autoarea informează publicul cititor de oferta bogată a cluburilor, precum și de prețurile care sunt, după părerea ei, accesibile.

În continuare, jurnalista expune principalele motive pentru care sportul trebuie să facă parte din viața copiilor: îi ferește de sedentarism, îi ajută să-și dezvolte abilitățile, să-și întărească voința, rezistența și concentrarea, să-și țină sub control stresul și suferința. Prin practicarea unui sport, copiii învață să se autodisciplineze și să ia decizii în momente dificile iar spiritul de echipă îi face sociabili. Este evident că, în opinia autoarei, sportul nu este doar important, ci și necesar. Pentru a-și susține ideea și a-și convinge posibilii cititori, emițătorul face apel la cuvintele unei cunoscute balerine: „*Sportul îi ajută pe copii să aibă o prezență elegantă, să fie disciplinați, iar competițiile la care participă îi motivează să ajungă printre primii*".

Limbajul folosit este accesibil publicului cititor, jurnalista folosind cuvinte și expresii din limbajul comun: „*să-l dezlipesc de calculator*", „*întrebarea care stă pe buzele multor părinți*". Textul se adresează cititorilor cotidianului interesați să afle ce sport li se potrivește lor sau copiilor lor.

2. Mult timp, savanții au considerat ca fiind principalele nevoi ale omului aerul, apa și hrana, urmate de suita condițiilor de viață decentă. În prezent, lista cuprinde și activitatea fizică, de orice tip.

În primul rând, încă de mici ne consumăm energia alergând, jucându-ne sau dansând. Mai târziu, orele de educație fizică vor fi cele care ne vor ajuta să ne păstrăm vitalitatea. Mai multe ore de sport înseamnă, după părerea mea, mai multe zile de viață. Practicarea unui sport are ca urmări consolidarea sănătății, creșterea capacității de muncă, perfecționarea calităților motrice și a celor morale, refacerea forțelor fizice și psihice și, nu în ultimul rând,

Scanned with OKEN Scanner

o dezvoltare armonioasă a organismului. De asemenea, sportul are un rol important în formarea şi educarea conştiinţei şi conduitei morale, în formarea unor trăsături pozitive de voinţă şi caracter, precum curajul, hotărârea, perseverenţa, fermitatea.

În al doilea rând, sportul, indiferent dacă este făcut pentru a se obţine sau nu performanţă, ajută la consolidarea relaţiilor interumane. În timp ce practici un anumit sport descoperi oameni cu scopuri şi interese asemănătoare cu care interacţionezi. Sportul este şi un mijloc prin care aflăm lucruri noi: dezvoltăm obiceiuri sănătoase legate de nutriţie, de conservarea energiei sau de dozarea efortului. De asemenea, sportul ajută la eliminarea kilogramelor în exces şi reglează greutatea corporală.

În concluzie, consider că în viaţa unui om sportul nu este doar foarte important, ci absolut necesar. Un sport dinamic, precum fotbalul, baschetul, tenisul sau gimnastica sau măcar câteva minute de alergat zilnic sunt necesare pentru a-ţi menţine sănătatea şi vitalitatea.

REZOLVAREA VARIANTEI 28

1. Emiţătorul acestui mesaj este ziarista Elena Dumitra, care în articolul „Arta fotografică, în expoziţie la primărie", publicat în cotidianul ***Adevărul*** la 30.10.2009, prezintă informaţii cu privire la modul de desfăşurare a celei de-a XIII-a ediţii a Salonului Internaţional de Artă Fotografică de la Sibiu. Textul este unul publicistic, iar scopul este pur informativ.

Informarea este obiectivă şi impersonală, emiţătorul oferind date concrete, verificabile: „*anul 1983*", „*profesorului Gheorghe Lăzăroiu*", „*la Sibiu şi în Transilvania*", „*peste 1600 de lucrări*", „*20 de ţări*", „*duminică, la ora 12*", „*30 noiembrie*". Comunicarea este clară şi precisă, jurnalista folosind un limbaj denotativ, care nu urmăreşte să emoţioneze cititorul. Perspectiva adoptată de autoare este una obiectivă, aceasta oferind informaţii despre locul în care se va desfăşura competiţia, despre tematica acestuia, despre numărul lucrărilor care vor participa la concurs, precum şi despre sumele care vor fi câştigate de premianţi.

În ultimul alineat, emiţătorul dă informaţii utile pentru eventualii vizitatori ai expoziţiei, care vor avea la dispoziţie o lună după vernisaj pentru a admira lucrările înscrise în concurs. Ultimul

Scanned with OKEN Scanner

enunț este scurt și concis pentru a atrage atenția cititorilor cotidianului că expoziția merită văzută: *„Accesul publicului este liber”*.

2. Vizualul și auditivul sunt două dintre cele mai importante coordonate cu rol esențial în dezvoltarea memoriei și a atenției. Imaginea ne oferă un cadru clar a ceea ce dorim să asimilăm. Se poate crea imagine prin fotografie, prin spot publicitar, prin producții cinematografice.

Pe de o parte, arta fotografiei este destul de veche. Fără ea n-ar fi existat mai nimic din știința modernă. Fotografia a fost un deschizător de drumuri în arta vizuală. Dacă la început fotografia era făcută doar de profesioniști, astăzi cu toții avem aparate de fotografiat sau telefoane performante care pot surprinde instantanee. Ne place să facem fotografii, să le privim apoi și să ne bucurăm, văzându-le, de locurile pe care le-am surprins sau de prezența persoanelor care ne sunt alături în acestea.

Pe de altă parte, dacă avem în vedere că fotografia este o artă, atunci trebuie să amintim fotografiile de reportaj, de presă, cele artistice, publicitare sau științifice. Acestea sunt făcute de profesioniști. Fiecare dintre ele necesită multe ore de lucru, fie că fotograful a exersat mult înainte de a surprinde instantanee, ca în cazul fotografiilor de reportaj, fie că, în cazul fotografiilor publicitare, a cizelat ore întregi realitatea pe care apoi a fotografiat-o. Astăzi nu mai vorbim despre obiecte, persoane sau zone necunoscute numai „din auzite“, pentru că un singur click ne poate oferi zeci de imagini ale tuturor lucrurilor pe care vrem să le cunoaștem.

În concluzie, consider că fotografia și-a căpătat un loc important în rândul artelor, alături de pictură, sculptură sau muzică. Fără fotografii, astăzi, viața ar fi mai ștearsă, mai sărăcăcioasă.

REZOLVAREA VARIANTEI 29

1. Emițătorul acestui mesaj este ziarista Mihaela Iancu, care în articolul „Obiceiuri și tradiții oltenești de Paști“, publicat în cotidianul ***Adevărul*** la 18.04.2009, prezintă tradițiile și obiceiurile din zona Olteniei, în preajma Paștelui. Informarea este obiectivă și impersonală, emițătorul făcând apel la cuvintele

Scanned with OKEN Scanner

bătrânilor, cunoscători ai acestora. Comunicarea este clară şi precisă, jurnalista folosind un limbaj denotativ, care nu urmăreşte să emoţioneze cititorul. Calităţile limbajului în care a fost redactat textul sunt concizia, claritatea şi proprietatea. O structură echivocă atrage însă atenţia: „*pomana morţilor din această zi*". Deşi este uşor de dedus că structura „*din acestă zi*" determină substantivul „*pomana*", construcţia lasă un semn de întrebare cu privire la corectitudinea construirii sintagmei. Pentru un cititor care nu trece dincolo de mesajul transmis de emiţător construcţia este interpretată drept proprie: „*morţilor din această zi*".

Perspectiva adoptată de autoare este una obiectivă, aceasta oferind informaţii despre „*tradiţiile şi credinţele din perioada marii sărbători a Paştelui practicate în satele oltene*" care „*sunt respectate cu sfinţenie, an de an*". Emiţătorul prezintă două exemple în susţinerea ipotezei: „*obiceiul care deschide seria este cel din Duminica Floriilor*", „*obiceiurile din Joia Mare*". Făcând apel la cunoştinţele bătrânilor despre semnificaţia fiecărui obicei, autoarea reuşeşte să expună explicit motivul pentru care se aduc acasă ramuri de salcie sfinţite la biserică, care se păstrează tot anul la icoană, sau pentru ce se face pomana morţilor.

Ultimul enunţ face referire la un aspect legat de date concrete: în satul Izbiceni, în Joia Mare se poate auzi colindul „*Câlţii, mâţii*". La baza acestui obicei stă credinţa oamenilor că, în acestă zi, vin „*joimăriţele*" şi verifică dacă femeile şi fetele şi-au întors cânepa.

Receptorii mesajului sunt posibilii cititori ai cotidianului, interesaţi de tradiţiile şi obiceiurile din zona Olteniei, în prejma Paştelui.

2. Alături de limbă, istorie şi religie, tradiţiile şi obiceiurile sunt aspecte definitorii în conturarea profilului unei naţiuni. Păstrarea lor constituie o cale sigură pentru menţinerea specificului unui popor.

În primul rând, încă de mici, copiii află de la părinţi, şi mai ales de la bunici, despre obiceiurile şi tradiţiile din zonă, în preajma unor sărbători: Paşte, Crăciun sau Bobotează. Deşi încă nu le înţeleg pe deplin semnificaţia, copiii se implică, trup şi suflet, în decorarea bradului sau în încondeierea ouălor. Mersul cu Pluguşorul sau cu Sorcova, dansurile oamenilor din sat în ziua de Sânziene sau ascultatul basmelor rostite de către bunică, cu glasul şoptit, seara, la lumina lumânării, sunt prilej de cunoaştere a tradiţiilor

Scanned with OKEN Scanner

şi obiceiurilor. Dar, odată cu începerea şcolii, aceştia le acordă o importanţă din ce în ce mai mică. Doar unele serbări le mai aduc aminte de ele. Câteva mici artificii ar putea ajuta la conştientizarea de către elevi şi, de ce nu, de către cadrele didactice, a importanței cunoaşterii obiceiurilor şi tradițiilor şi, implicit, a menținerii lor. Amenajarea unui colț cu obiecte de artă, vizitarea unor ateliere sau muzee sunt doar două dintre modalitățile prin care pot fi stimulate curiozitatea şi interesul față de tradiții şi obiceiuri.

În al doilea rând, deşi în cadrul unor emisiuni culturale se prezintă obiceiuri şi tradiții din diferite zone cu specific (Maramureş, Moldova sau Dobrogea), cei care le privesc nu înțeleg adevărata lor importanță. O primă modalitate de conştientizare a valorii lor pentru specificul poporului ar putea fi cultivarea respectului față de cei care le mai practică. Doar cunoscând tradițiile şi obiceiurile neamului îi putem înțelege istoria.

În concluzie, consider că păstrarea tradițiilor şi a obiceiurilor trebuie să fie o prioritate pentru fiecare dintre noi. Alături de limbă şi istorie, acestea ne reprezintă în lume.

REZOLVAREA VARIANTEI 30

1. Fragmentul este un text nonliterar, redactat în stil ştiințific, iar principalul lui scop este cel cognitiv. Informarea este obiectivă şi impersonală, iar termenii sunt folosiți cu sensul lor denotativ. Limbajul aparține domeniului pedagogiei, folosindu-se termeni specifici: „*perioada preşcolară*“, „*activitate*, „*bariere geografice sau religioase*“.

Calitățile limbajului în care a fost redactat textul sunt concizia, claritatea, precizia şi proprietatea. Exprimarea este clară, logică, emițătorul utilizând cele mai potrivite mijloace lingvistice în exprimarea ideilor. Limbajul folosit este obişnuit, accesibil majorității cititorilor, iar tonalitatea este una subiectivă, întrucât autoarele îşi expun puncte de vedere personale în legătură cu rolul jocului la vârsta preşcolară.

Contextul îl reprezintă preocuparea de a aduce la cunoştința unui public cititor importanța jocului în viața celor mici.

Alături de scopul cognitiv al textului, este evident şi cel persuasiv. Emițătorii, Ana Dobroica, Titiana Cimponerescu, îşi încep argumentarea printr-o construcție metaforică: „*Jocul, prieten*

Scanned with OKEN Scanner

nelipsit al copilului, reprezintă pentru perioada preşcolară principala activitate". Enunțul constituie ipoteza pe care, apoi, autoarele o vor argumenta. Ele îşi motivează convingerea utilizând tehnici argumentative cunoscute: enumerația şi comparația. Jocul este o formă de activitate împărtăşită de preşcolari fără bariere geografice sau religioase. Autoarele îşi expun opinia că jocul este o activitate care „*îi reuneşte pe copii*" şi, paradoxal, „*îi reprezintă*". Jocul nu este doar o activitate care îi binedispune pe cei mici ci, în decursul lui, copilul acționează asupra obiectelor din jur, cunoaşte realitatea, îşi satisface nevoia de mişcare, dobândeşte încredere în forțele proprii, îşi îmbogățeşte cunoştințele. În timpul jocului, copilul îşi imaginează, făcând apel la realitate, că el însuşi este adultul căruia îi reproduce activitatea şi raporturile acestuia cu ceilalți oameni.

Concluzia este urmare a argumentării: prin joc, „*copilul îşi satisface nevoile prezente şi se pregăteşte de viitor*".

Informațiile sunt adresate în special cadrelor didactice şi părinților, dar şi tuturor celor interesați de rolul pe care îi are jocul la vârsta preşcolară, fragmentul fiind inclus într-un articol din ***Revista Învățământul Preşcolar***.

2. Jocul reprezintă pentru cei mici o sursă de amuzament şi de bună dispoziție. În realitate, jocul are un rol fundamental în dezvoltarea copilului.

În primul rând, fiecare om descoperă încă din copilărie ce înseamnă a te juca. Jocul este şi va rămâne pentru totdeauna ocupația preferată şi cea mai captivantă pentru copii. Prin joc, copilul descoperă, creează şi îşi satisface nevoia de mişcare. Copilul mic se dezvoltă şi învață prin intermediul acestuia. Pentru el nu există diferențe între a se juca şi a învăța. Copilul învață să manevreze obiectele, ceea ce duce la dezvoltarea calităților lui motrice, învață să imite dând mai târziu dovadă de creativitate. Jocul are un rol important în formarea şi educarea conştiinței şi a conduitei morale, precum şi în formarea unor trăsături pozitive de voință şi caracter. Pe lângă plăcere, jocul îi permite copilului să-şi stimuleze corpul şi organele de simț. Îi dă ocazia să parcurgă un mare număr de informații şi are o mare valoare de antrenament. Prin joc, copilul învață, de asemenea, să se concentreze, să-şi respecte partenerul de joacă, să construiască,

Scanned with OKEN Scanner

să-şi dezvolte şi să-şi structureze imaginaţia. Jocul dezvoltă simţul umorului şi elimină stările de plictiseală.

În al doilea rând, jocul este o modalitate de socializare. Prin intermediul lui, copilul stabileşte relaţii cu alţi copii de la care învaţă şi pe care îi învaţă la rândul lui. Astfel, jocul este foarte important atât în realizarea unităţii colectivului de copii, cât şi în formarea spiritului de independenţă, în formarea atitudinii pozitive faţă de muncă sau în corectarea unor abateri comportamentale.

În concluzie, jocul are un rol determinant în dezvoltarea psihică a copilului, în modelarea personalităţii lui, pregătind trecerea la o treaptă superioară a evoluţiei psihicului, trecerea la o nouă perioadă de dezvoltare. Dorinţa continuă de joc la copilul mic este dovada bunei sale sănătăţi fizice, psihice şi intelectuale.

REZOLVAREA VARIANTEI 31

1. Emiţătorul mesajului este Andrei Pleşu. Textul, un fragment din articolul „Cititul cărţilor", apărut în ziarul ***Dilema veche***, aparţine stilului publicistic, are scop informativ dar si persuasiv. În contextul reprezentat de schimbările petrecute în societatea românească de după evenimentele din 1989, autorul aduce în centrul atenţiei lectura şi modul în care ne raportăm la ea în noua societate de consum.

Limbajul folosit este denotativ, multe dintre cuvintele utilizate fac parte din sfera semantică a cărţii: „*a citi*", „*lectură*", „*cititor*", „*bibliotecă*" etc.

Textul se adresează unui cititor specializat sau nu.

Exprimarea este clară şi concisă, expresivă de foarte multe ori, prin folosirea citatelor („*cu cetitul cărţilor cunoaştem pe ziditorul nostru, Dumnezeu...*") şi prin formulări subiective: („*De citit, mai citim câte ceva. Dar cărţi nu prea mai citim.*").

Pornind de la constatarea că în zilele noastre verbul „a citi" este tot mai des utilizat împreună cu complementul direct – a citi cărţi –, complement altădată subînţeles, autorul oferă o posibilă explicaţie acestui tip de exprimare.

Dacă în perioada comunistă orice informaţie era puternic impregnată de ideologia partidului aflat la conducere, astăzi trăim într-o societate în care informaţia ne bombardează din toate părţile: internet, cărţi, reviste, ziare, TV. Aflaţi într-o continuă

Scanned with OKEN Scanner

vînătoare a profitului, oamenii preferă să se informeze rapid iar lectura, activitate solitară şi relaxantă, nu mai face parte din preocupările lor.

În ciuda ofertei masive de cărţi, oamenii citesc orice altceva, de aici şi necesitatea de a folosi verbul „a citi" însoţit de complementul direct.

2. Consider că lectura este foarte importantă în vederea formării personalităţii oricărui individ. Cu atât mai mult astăzi, când accesul la informaţie, la cărţi de valoare este nelimitat şi nerestricţionat.

În primul rând, eu cred că lectura te poate ajuta să te relaxezi si să elimini stresul acumulat peste zi. În locul stirilor, aşa-ziselor talk-show-uri sau al unor false spectacole de divertisment, este mult mai liniştitor să îţi petreci seara în compania unei cărţi.

În al doilea rând, citind îţi poţi construi propriul univers, liber, spontan, auntonom, te regăseşti pe tine şi îţi redefineşti aspiraţiile, ideile. Sunt cărţi care te marchează atunci când eşti mic, îţi completează lumea feerică, sunt cărţi care te pot ajuta, adult fiind, să îţi dai seama cine eşti cu adevărat.

În concluzie, lectura este o modalitate plăcută şi utilă de a-ţi petrece timpul liber.

REZOLVAREA VARIANTEI 32

1. Emiţătorii acestui mesaj sunt cercetătorii de la Centrul de Sociologie Urbană şi Regională. Fragmentul de mai sus face parte dintr-un raport al acestora iar datele sunt prezentate în scop informativ, urmărindu-se crearea unei imagini de ansamblu asupra vieţii culturale şi sociale din România anilor noştri.

Stilul în care este redactat acest raport este ştiinţific, limbajul este specializat, propriu domeniului sociologiei: exprimarea în procente, termeni precum „*sondaj*", „*marjă de eroare*", „*eşantion*". Textul se adresează unui cititor virtual, specializat la rândul său sau nespecializat, tocmai de aceea exprimarea este accesibilă şi precisă. Se remarcă lipsa mijloacelor stilistice, concentrarea observaţiilor în jurul unei idei centrale, tonul neutru şi impersonal.

Concluzia desprinsă este dezamăgitoare: nouă din zece români nu merg deloc la cinematograf, operă sau teatru. Din datele sondajului rezultă de asemenea lipsa aproape totală în rândul concetăţenilor noştri a oricărei preocupări culturale, singurul

Scanned with OKEN Scanner

aspect pozitiv fiind acela al interesului manifestat față de biserică și credință.

Lumea este mult mai interesată de aspectele practice ale existenței: bani, carieră. Credința pe care se pare că o nutresc românii în Dumnezeu este de cele mai multe ori doar exterioară, abordată ostentativ, Dumnezeu devenind în mintea multora un aliat în împlinirea unor scopuri pragmatice, nicidecum sufletești.

2. Dezinteresul aproape total al românilor față de orice act de cultură este un aspect important al societății în care trăim.

În primul rând, oamenii sunt tot mai preocupați de aspecte materiale, de joburi, de achiziționarea de bunuri, de carieră. Ei nu mai alocă timp relaxării, pentru că au impresia că se află într-o competiție continuă cu cei din jur și că altcineva va veni și le va ocupa locul greu dobândit în ierarhia socială.

În al doilea rând, comoditatea îi determină pe mulți să aleagă emisiuni proaste de divertisment, de filme de categoria a 3-a, în detrimentul unui spectacol bun sau a unui film bine realizat.

Din lene, din ignoranță, din cauza stresului, românii par a fi uitat să se bucure cu adevărat de ceea ce înseamnă cultură. Ei nu realizează că tocmai aceasta i-ar putea ajuta să se elibereze de tensiunile acumulate în viața de zi cu zi.

REZOLVAREA VARIANTEI 33

1. Emițătorul acestui mesaj este reprezentat de instituția care a elaborat „Convenția Europeană a Drepturilor Omului" în contextul necesității de a stabili, în cadrul UE, unele norme și reguli pentru o mai bună funcționare.

Textul este nonficțional, descriptiv și aparține stilului juridic-administrativ, având o structură-tip: articole și paragrafe numerotate. Scopul este informativ.

Se poate vorbi despre o dimensiune pragmatică datorită aplicabilității lui atât în viața privată cât și în cea publică, iar receptorul textului poate fi orice individ, indiferent de pregătirea lui profesională.

Se remarcă de asemenea exprimarea clară și concisă a ideilor, obținută prin folosirea cuvintelor cu sens denotativ, utilizarea unor termeni specializați: „*articol*", „*autorități*", „*lege*", „*sancțiuni*" etc.

Scanned with OKEN Scanner

Adevărata libertate poate fi posibilă numai într-un cadru juridic şi legislativ, pentru a anihila pericolul alunecării în anarhie.

Individul, potrivit legilor bunului-simţ, dar şi Convenţiei Europene a Drepturilor Omului, trebuie să respecte drepturile celor din jur şi să acţioneze în conformitate cu legile care vizează menţinerea unei comunităţi europene armonioase.

Conform proverbului „Ce ţie nu-ţi place, altuia nu-i face", consider că este absolut necesar să fie trasate nişte limite între care indivizii pot acţiona, fără a aduce neplăceri semenilor lor.

2. Consider că libertatea este esenţială, deoarece ea reprezintă posibilitatea de a acţiona după propria voinţă şi conform personalităţii fiecăruia dintre noi, dar şi în conformitate cu legile societăţii din care facem parte. Libertatea nu înseamnă anarhie.

În primul rând, existenţa legilor te împiedică să faci rău celor din jur prin acţiunile tale. Egoismul, răutatea, ignoranţa nu presupun libertatea, ci încălcare flagrantă a acesteia.

În al doilea rând, fără un cadru legislativ şi juridic bine pus la punct societatea ar putea devia spre cazuri extreme: anarhie, regimuri politice totalitare.

În concluzie, este absolut obligatorie existenţa unor norme, legi, care să protejeze libertatea individului şi să îi asigure o bună dezvoltare fizică şi mentală.

REZOLVAREA VARIANTEI 34

1. Emiţătorul acestui mesaj este Jonathan Scheele, şeful Delegaţiei Comisiei Europene în România.

Fragmentul aparţine stilului publicistic şi face parte din conferinţa ţinută de domnul Scheele la 27 aprilie 2005, în contextul reprezentat de dorinţa României de aderare la UE.

Scopul este informativ, receptorul mesajului poate fi reprezentat de orice cetăţean sau viitor cetăţean al UE.

Limbajul este denotativ iar exprimarea clară, sunt folosiţi termeni uzuali pentru a fi evitate ambiguităţile şi construcţiile contradictorii. Întâlnim mărci ale subiectivităţii: redactarea discursului la persoana I, prezenţa interogaţiilor retorice, a opiniilor personale.

Informaţiile au aplicabilitate în domeniul vieţii publice.

Scanned with OKEN Scanner

De asemenea, fragmentul citat este de tip argumentativ, putând fi detectate ipoteze şi argumente pe care emiţătorul le aduce în sprijinul afirmaţiei sale (a fi european „*e o stare firească*"), cât şi o concluzie.

J. Scheele defineşte conceptul de „cetăţean european" prin setul de valori care îl caracterizează pe individul integrat în UE. Valorile promovate sunt general-valabile: pace, prosperitate, solidaritate, libertate.

Prin ele s-a asigurat ceea ce J Scheele numeşte trecerea „*de la modelul de dezvoltare învingător-învins*", caracteristic primelor decenii ale secolului XX, la „*modelul prin care toata lumea are de câştigat*".

2. Consider că cea mai importantă valoare din cele enumerate de Jonathan Scheele este libertatea.

În primul rând, libertatea este esenţială pentru afimarea ta ca individ şi a naţiunii din care faci parte.

În condiţiile în care România, cât şi alte ţări din estul Europei, au trăit aproape o jumătate de veac sub un regim totalitar, cunoscând restricţii grave, timp în care cenzura a amputat nu numai personalităţile indivizilor, ci şi pe cele ale naţiunii ca atare, libertatea este cu atât mai preţioasă.

În al doilea rând, libertatea este esenţială şi pentru dezvoltarea personalităţii, fie ea individuale sau colective. Libertatea înseamnă acces la mai multă informaţie, înseamnă deschidere spre alte spaţii şi alţi indivizi.

În concluzie, pentru a putea fi tu cu adevărat, dar mai ales pentru a afla cine eşti tu cu adevărat, libertatea este o condiţie obligatorie.

REZOLVAREA VARIANTEI 35

1. Emiţătorul acestui mesaj este reprezentat de instituţia care a elaborat „Ghidul Consiliului European" în contextul necesităţii definirii unor drepturi ale cetăţeanului Uniunii Europene. Scopul este informativ: prezentarea unuia dintre aceste drepturi, dreptul de rezidenţă pentru mai mult de trei luni, împreună cu obligaţiile aferente.

Scanned with OKEN Scanner

Textul este nonficțional, informativ şi poate fi încadrat în stilul administrativ. Cuvintele sunt folosite cu sensul lor denotativ, iar mesajul este adresat atât unui cititor avizat, cât şi unui cititor nespecializat, cetățean actual sau viitor al Uniunii Europene.

Tonul este neutru, impersonal, fără mărci ale subiectivității, iar exprimarea este clară, precisă şi coerentă, pentru a nu lăsa loc ambiguizării.

Fiecare cetățean al UE trebuie să fie informat despre modul în care aceasta funcționează, trebuie să cunoască legile în vigoare şi trebuie să îşi cunoască drepturile şi responsabilitățile. Tocmai de aceea existența unui astfel de ghid, ca şi publicarea unor buletine informative, sunt absolut necesare. După cum a demonstrat istoria, ignoranța duce la confuzii grave, catastrofe, şi în acest context accesul la informație este vital.

2. Să fii cetățean european presupune pentru mine, persoană venită dintr-un fost regim totalitar, drepturi la care părinții mei nu îndrăzneau să spere.

În primul rând, aş vorbi despre dreptul la informație. Pentru prea mult timp în România cenzura a fost la putere şi tocmai de aceea cred că transparența în orice domeniu şi obligația de a oferi informații sunt foarte importante.

În al doilea rând, un alt drept de care pot beneficia acum este cel de liberă circulație şi şedere. Noțiunea de graniță tinde să fie doar teoretică, iar faptul că pot studia sau lucra legal în orice țară membră UE respectând, desigur, anumite condiții, nu poate decât să mă facă foarte fericit.

În concluzie, toate aceste drepturi de care mă bucur astăzi, ca cetățean al UE, mă ajută să mă definesc ca personalitate şi să îmi îmbogățesc viața profesională şi privată.

REZOLVAREA VARIANTEI 36

1. Fragmentul extras din basmul lui Mihai Eminescu ***Făt-Frumos din lacrimă*** este un text narativ, aparținând stilului beletristic, deoarece îndeplineşte următoarele condiții: apare un narator, apar personaje şi acțiune. Perspectiva narativă este una obiectivă, narațiunea este realizată la persoana a III-a de către un narator omniscient şi omniprezent, neutru.

Scanned with OKEN Scanner

Prezența personajelor cu nume specifice basmelor: Făt–Frumos, cifrele magice (doisprezece și șapte), capacitatea de metamorfozare a babei, toate aceste trăsături permit încadrarea textului în specia literară basm. Spre deosebire de basmul popular, Eminescu pune accent pe bogăția stilistică (comparații: *„mâna grea ca plumbul și rece ca un sloi"*; oximoron: *„laptele cel de văpaie albă"*).

Textul se adresează unui posibil cititor, copil sau adult, care îndrăgește basmele sau creația eminesciană.

Calul joacă un rol deosebit în toate basmele. El are de obicei puteri fantastice, este cel care îl însoțește pe erou în călătoria sa și cel care, datorită experienței sale, știe să dea sfaturile cele mai bune. În fragmentul de mai sus calul este conștient de vraja ucigătoare pe care o răspândesc sufletele lipsite de viață. El îi îndeamnă pe cei doi să se odihnească și să se refugieze în vis până în momentul în care el își va reîmprospăta puterile.

Rolul de personaj înțelept și protector este evident în acest pasaj.

2. Da, eu cred că în măsura în care lumea mai citește în ziua de azi, ea citește și basme. Lumea propusă de basme are propria coerență și aici nimic nu pare imposibil. Este o lume care reușește să încânte deoarece toate conflictele pot fi rezolvate, orice scop poate fi atins, cât timp ești ambițios și animat de intenții pozitive.

În primul rând, acest univers, niciodată delimitat spațial și temporal, feeric, îi atrage pe copii prin aventurile eroului. Personajul principal devine astfel un model pentru ei, fie prin calitățile fizice pe care le dovedește, fie prin cele psihice.

În al doilea rând, basmul îi atrage și pe adulți deopotrivă, prin promisiunea recuperării inocenței copilăriei și a paradisului pierdut. Permanent stresați, aflați într-o continuă goană după achiziții de tot felul, unii oameni reușesc totuși să se desprindă de grijile permanente prin refugiul în lectură, iar basmul poate fi în acest sens o foarte amuzantă modalitate de detașare.

În concluzie, oamenii, fie adulți, fie copii, au nevoie de ficțiune pentru a reuși să evadeze din realitaea cenușie iar basmul poate reprezenta în acest sens un mod amuzant și relaxant de detașare.

Scanned with OKEN Scanner

REZOLVAREA VARIANTEI 37

1. Fragmentul extras din romanul lui Mihail Sebastian ***Oraşul cu salcâmi*** este un text narativ, aparţinând stilului beletristic deoarece îndeplineşte următoarele condiţii: apare un narator, apar personaje, Adriana si Gelu, şi acţiune. Perspectiva narativă este una obiectivă, naraţiunea este realizată la persoana a III-a de către un narator care reuşeşte totuşi să îşi surprindă personajele dincolo de imaginea de suprafaţă.

Se poate remarca bogăţia lexicală, dar şi prezenţa numeroaselor epitete care au rolul de a particulariza atmosfera descrisă: „*frunze putrede, ude*“, „*bătaie ascuţită, usturătoare*“, „*miros puternic, răvăşit*“.

Textul se adresează unui posibil cititor interesat de romanul lui Mihail Sebastian, de ficţiune in general.

Gelu este fascinat de prezenţa fetei pe care o iubeşte dar este şi surprins şi încurcat de modul deschis, direct în care ea îşi exprimă sentimentele.

Fire raţională, el consideră inoportună manifestarea aceasta într-un cadru exterior. Gesturile presupun intimitate şi prezenţa oamenilor din restaurant îl stânjeneşte pe personajul principal, care se simte privit şi analizat de ochi străini.

2. Părerea mea este că indiferent de tipul de relaţie pe care îl stabilim cu cei din jur, gesturile, mimica, poziţia corpului, toate aceste elemente nonverbale sunt deosebit de importante.

Pe de o parte, limbajul nu este suficient, în special, în iubire. De multe ori poţi avea impresia că numai prin cuvinte declaraţia ta este comună, insuficientă, şi atunci poţi deveni original prin gesturile pe care le faci faţă de persoana iubită.

Pe de altă parte, gesturile pot trăda cele mai ascunse intenţii, în ciuda vorbelor pe care le auzim. Un bun observator al limbajului nonverbal va realiza mai repede dacă ceea ce i se spune este adevărat sau nu.

În concluzie, consider că limbajul nonverbal este deosebit de important. De altfel şi cercetările recente au demonstrat că ponderea limbajului nonverbal este deosebit de mare, ea ajungând la aproape 55% în actul comunicării.

Scanned with OKEN Scanner

REZOLVAREA VARIANTEI 38

1. Fragmentul de mai sus face parte din drama ***Jocul ielelor*** de Camil Petrescu. Textul aparține genului dramatic și este construit pe baza schimbului de replici iar personajele devin pe rând emițători și receptori. Contextul este reprezentat de întâlnirea dintre doi foști amanți și incapacitatea lor de a mai comunica în mod autentic.

Ca elemente specifice genului dramatic, întâlnim aici dialogul, didascaliile, cu rol important în caracterizarea personajelor, și derularea rapidă a acțiunii. Limbajul oferă indicii despre relația dintre personaje. De exemplu, modul în care Gelu folosește apelativul – politicos, oficial – „doamnă", precum și folosirea persoanei I plural denotă indiferență și răceală.

Textul se adresează unui posibil cititor interesat de piesa lui Camil Petrescu.

Maria Sineşti este inițial uimită de primirea rece a fostului ei amant. Reacțiile ei, surprinse cu ajutorul didascaliilor, conturează imaginea unei femei sensibile, pe care ridicolul situației o întristează: întoarsă asupra ei însăși, cu o crispare de milă și dezgust, – care în final o va determina să reacționeze violent – izbucnind cu o furie de sălbăticiune încolțită, exasperată.

Ea se simte rănită de indiferența și cruzimea celui pe care l-a iubit și care acum refuză comunicarea cu ea într-un mod familiar, apropiat, intim.

2. Consider că didascaliile sunt deosebit de importante în textul dramatic.

În primul rând, ele oferă informații despre timpul și locul în care se desfășoară acțiunea, reușind să redea perfect atmosfera imaginată de autor, atât pentru cel care citește textul, cât și pentru regizor sau pentru actori.

În al doilea rând, ele sunt deosebit de utile în caracterizarea personajelor, ajutând la o mai bună înțelegere a psihologiei lor, a motivațiilor și sentimentelor pe care le dovedesc.

În concluzie, indicațiile scenice sunt la fel de utile pentru un simplu cititor, nespecializat, ca și pentru cei specializați – regizor, actori, scenografi –, care ar dori să pună piesa în scenă.

Scanned with OKEN Scanner

REZOLVAREA VARIANTEI 39

1. Emițătorul acestui mesaj este Jeni Acterian iar fragmentul face parte din ***Jurnalul unei ființe greu de mulțumit***. Titlul plasează fragmentul în cadrul literaturii de graniță (jurnal, memorii).

Scopul este în primul rând informativ, autoarea înregistrând şi transmițând informații despre modul în care se pregăteşte pentru examene, punerea în practică a programului de învățare, dar şi despre tensiunea dinaintea examenului.

Textul aparține atât stilului beletristic, cât şi celui colocvial. Putem sesiza maniera de reflectare a autoarei asupra pregătirii examenelor pe care le susține, exprimarea subiectivă: folosirea persoanei I singular, a exprimărilor eliptice: „*nicio zi de repaos*“, a limbajului vag – „*totul a mers nici prea bine, nici prea rău*“ şi formulările familiare: „*engleza am lichidat-o fără catastrofă*“.

Receptorul acestui text poate fi tot Jeni Acterian, in cazul in care jurnalul reprezintă un text care este autodestinat (aşa cum se întîmplă inițial).

În măsura în care jurnalul este publicat, receptor va fi un cititor interesat de experiențele acestei autoare sau a contextului social din perioada interbelică.

Afimația autoarei denotă starea de spirit a unui om obosit, stresat de iminența examenelor şi de efortul pe care va trebui să îl depună pentru a avea rezultate bune.

De asemenea, poate demonstra şi un fel de blocaj, incapacitatea de a mai reacționa în vreun fel în fața evenimentelor. Şi, nu în ultimul rând, reprezintă capacitatea autoreflexivă a autoarei, dorința de a se analiza în permanență, indiferent de condiții.

2. Consider că pentru un cititor neutru, evenimentele zilnice consemnate într-un jurnal pot fi interesante, însă doar îndeplinind anumite condiții.

P e de o parte, dacă autorul este o persoană mai puțin cunoscută sau importantă, consemnarea unor mici evenimente cotidiene nu trezeşte niciun fel de interes în cititor, poate doar una de plictis, la un moment dat.

Pe de altă parte, dacă autorul jurnalului este un autor cunoscut şi apreciat de cel care citeşte, atunci acesta din urmă va fi deosebit de interesat de cele scrise, deoarece va găsi în acele

Scanned with OKEN Scanner

însemnări idei, experienţe, atitudini cu care se va identifica sau pe care va încerca să le trăiască la rândul lui, scriitorul devenind astfel un model.

În concluzie, jurnalul poate fi interesant în măsura în care autorul lui a fost sau este o personalitate fascinantă pentru anumiţi cititori.

REZOLVAREA VARIANTEI 40

1. Fragmentul de mai sus face parte din comedia ***Conu Leonida faţă cu reacţiunea***, de I.L. Caragiale. Textul aparţine genului dramatic şi este construit pe baza schimbului de replici, iar personajele devin pe rând emiţători si receptori. Contextul este reprezentat de discuţia dintre cei doi soţi despre politică şi situaţia actuală a ţării.

Specific genului dramatic, întâlnim aici dialogul, didascaliile, cu rol important în caracterizarea personajelor, şi derularea rapidă a acţiunii. Limbajul oferă indicii despre relaţia dintre personaje: spre exemplu, limbajul colocvial al lui Leonida, care se adresează soţiei cu „*frate*“ sau „*domnule*“, în timp ce aceasta îl numeşte, afectuos, „*bobocule*“ semnalează existenţa unui dezechilibru afectiv în cadrul relaţiei.

Textul se adresează unui public pasionat de teatru în general sau de teatrul lui Caragiale în special.

Specific comediei, întâlnim aici comicul de limbaj, rezultat din atracţia paronimică („*legea de murături*“ fiind de fapt legea de moratoriu, lege pentru amânarea plăţii datornicilor), comicul de situaţie (contextul în care are loc discuţia) şi comicul de nume.

Leonida reprezintă tipul omului mediocru, care crede că se pricepe la orice şi îşi permite să formuleze păreri categorice în legătură cu orice subiect.

Folosirea greşită a cuvintelor, dezacordurile pe care le întâlnim în exprimarea lui Leonida, aroganţa cu care vorbeşte şi îşi argumentează opiniile denotă superficialitate şi ignoranţă. Efectul produs de dialogul prezentat asupra receptorului este de dezgust, de oripilare însă, dincolo de toate acestea, şi poate mai important, de un comic absolut.

Scanned with OKEN Scanner

2. Consider că limbajul este o modalitate extrem de permisivă, de generoasă, pentru a cunoaşte destul de bine o persoană.

În primul rând, limbajul denotă gradul de cultură, capacitatea lingvistică a respectivei persoane. De exemplu, un om care apreciază lectura va avea întotdeauna un vocabular bogat şi va fi capabil să exprime nuanțat ceea ce simte, ceea ce doreşte – ceea ce vrea să transmită, în general – iar relațiile sale cu celelalte persoane vor avea mult de câştigat.

În al doilea rând, limbajul este esențial nu numai în comunicarea interpersonală, ci şi în multe alte domenii, spre exemplu în cel al educației. Un profesor capabil să jongleze cu diferite tipuri de limbaj, capabil să „traducă" într-un mod accesibil informațiile, va avea mai mult succes în transmiterea noilor cunoştințe elevilor săi decât cel care nu va renunța la un limbaj fie prea elevat, fie plin de clişee.

În concluzie, în ceea ce priveşte limbajul, cred că este oportună următoarea parafrază: „Spune-mi cum vorbeşti, ca să îți spun cine eşti".

REZOLVAREA VARIANTEI 41

1. Fragmentul din ***O istorie a literaturii române*** este un text nonliterar, redactat în stil ştiințific, specific criticii literare, iar principalul lui scop este cel cognitiv. Emițătorul, criticul Ion Rotaru, comunică clar şi precis informații despre opera lui Grigore Ureche: maniera în care acesta îşi scrie letopisețul, scopul lucrării şi motivele cronicarului de a-şi începe opera. Contextul în care a fost redactat acest mesaj se referă la preocuparea pentru evidențierea începuturilor scrisului în limba română.

Calitățile limbajului în care a fost redactat textul sunt concizia, claritatea, precizia şi proprietatea. Exprimarea este clară, logică, emițătorul utilizând cele mai potrivite mijloace lingvistice în exprimarea ideilor. Termenii sunt folosiți cu sensul lor propriu, limbajul aparținând domeniului criticii literare, folosindu-se termeni specifici: „*operă savantă*", „*scopul lucrării*", „*educativ*", „*cronicarul umanist*".

Tonalitatea este subiectivă, emițătorul exprimându-şi opinii personale în legătură cu opera cronicarului moldovean. După ce

Scanned with OKEN Scanner

folosește negarea, tehnică specific argumentativă, *„nu este nici pe departe o operă savantă, aridă, cu un caracter oficial”*, criticul își exprimă explicit opinia că Grigore Ureche scrie într-un stil *„slobod”* pentru a fi înțeles de toți cei care vor să-și cunoască istoria. Este evident pentru autor că scopul lucrării este unul patriotic și educativ. În susținerea judecăților sale, Ion Rotaru folosește numeroase citate din ***Letopiseț***. Grigore Ureche scrie din obligație pentru urmașii săi, considerând necesar ca fiecare popor să-și aibă scrisă în limba vorbită propria istorie. Principalul motiv este că doar așa aceștia vor putea *„să învețe și să se îndrepteze”*. De aceea, el se declară a nu fi *„scriitor de cuvinte deșarte”*.

Textul face parte dintr-o amplă lucrare de critică literară ***O istorie a literaturii române*** ai cărei receptori sunt toți cei interesați de evoluția literaturii noastre.

2. Istoria reprezintă un aspect definitoriu în conturarea profilului unei națiuni, alături de limbă, religie, tradiții și obiceiuri. Cunoașterea ei este o obligație morală. Fiecare popor este dator să-și cunoască propria istorie, pentru că de cunoașterea ei se vor lega toate faptele viitoare ale noilor generații.

În primul rând, istoria este singurul mijloc prin care reușim să ne aflăm originile. Nimeni nu are dreptul să fie ignorant în ceea ce privește trecutul poporului din care face parte. Ea ne ajută să descoperim de ce suntem acum, aici: cine a luptat pentru asta, cine și-a sacrificat viața sau cine ne-a împiedicat să ajungem mai departe. De aceea, consider că studiul istoriei este o necesitate.

În al doilea rând, istoria ne ajută să nu repetăm greșelile înaintașilor. Doar cunoscând-o le putem evita. Spre exemplu, un război ar putea fi evitat dacă fiecare dintre noi ar fi conștient că nu înseamnă decât vieți pierdute, distrugeri fără rost și, implicit, o viață mai grea pentru un lung timp după. Istoria ne oferă însă și modele în viață. Mircea cel Bătrân sau Ștefan cel Mare sunt doar doi dintre domnitorii pe care îi apreciem pentru tot ce au făcut.

În al treilea rând, studiul istoriei trebuie să se facă riguros, pentru că doar așa putem înțelege adevărată ei valoare. Importanța care i se dă istoriei în școli este destul de mare. Însă, alături de informațiile deosebit de utile care sunt predate în timpul acestor ore, elevilor ar trebui să li se cultive și respectul față de înaintași.

Scanned with OKEN Scanner

În concluzie, consider că una dintre datoriile noastre morale o constituie cunoaşterea istoriei neamului, fiindcă ea constituie singura modalitate de a recupera întreaga cultură a unui popor: arta, religia şi modul de viaţă.

REZOLVAREA VARIANTEI 42

1. Fragmentul extras din romanul lui Jerome K. Jerome, ***Arta de a NU scrie un roman*** este un text narativ, aparţinând stilului beletristic, deoarece îndeplineşte următoarele condiţii: apare un narator, apar personaje şi acţiune, iar modul de expunere fundamental este dialogul. Prezenţa naratorului este semnalată prin folosirea persoanei I, deoarece acesta este şi personaj al textului: „*am replicat eu*".

Discuţia personajelor se referă la capacitatea omului de a-şi schimba caracterul în urma unei experienţe inedite. Naratorul este cel care dezvoltă subiectul. Opinia lui este una de neclintit: caracterul se poate distruge, dar nu se poate reforma. Pentru a-şi susţine părerea, el face apel la o comparaţie surprinzătoare: „*trecerea printr-o mare încercare poate zgudui un om sau îl poate întări, tot aşa cum trecerea printr-un furnal poate topi sau purifica metalul*". Însă „*caracterul unui om nu poate fi niciodată reformat, aşa cum, niciodată pe pământ, vreun furnal aprins nu va putea schimba o bară de aur într-una de plumb sau una de plumb într-una de aur*".

La cererea lui, problema este examinată din punct de vedere practic. Emiţătorul răspunde afirmativ atunci când este întrebat dacă a cunoscut vreodată un om al cărui caracter să se schimbe, întărindu-şi răspunsul prin folosirea adverbului „*chiar*". Întrucât el însuşi a cunoscut o persoană al cărei caracter i-a părut a fi schimbat datorită unei experienţe pe care a avut-o, acesta este de părere că schimbarea caracterului unui om este posibilă şi, în aceste situaţii, rezultatul este izbitor.

Textul se adresează unui posibil cititor interesat de romanul lui Jerome K. Jerome. Autorul doreşte să transmită, prin intermediul acestui episod, că fiecare dintre noi avem opinii diferite, însă uneori este posibil să ni le schimbăm.

Scanned with OKEN Scanner

2. Caracterul este o parte din noi, alături de inteligență, etică sau umor. Ființă complexă, omul este deosebit de surprinzător în acțiunile sale. Un anumit câștig material, o poveste de iubire sau o opinie pe care o împărtășește îi poate schimba caracterul.

În primul rând, caracterul se definește prin valorile după care ființa umană se călăuzește, prin raporturile pe care le întreține cu semenii săi sau cu propria ființă. Trebuie să fim conștienți că există și mulți oameni duali, care folosesc prefăcătoria pentru a-și arăta o altă față.

În al doilea rând, trebuie să ținem seama și de faptul că trăsăturile de caracter nu sunt înnăscute, ci se formează pe parcursul vieții, ca urmare a relațiilor pe care individul le are cu semenii săi. Conform statutului său de ființă socială, omul trebuie să împărtășească opiniile și judecățile altora sau, în situații fericite, să și le impună pe ale sale. Din acest motiv trebuie să înțelegem de unde vine schimbarea caracterului unora dintre noi. Omul este o ființă supusă schimbărilor, dar nu unor schimbări radicale. Dacă anumite probleme i-au umbrit viața, este normal ca acestea să lase cicatrici și caracterul lui să se schimbe. De cele mai multe ori, oamenii a căror viață a fost privată de momente de bucurie devin ursuzi, rupând astfel orice legătură cu lumea.

În concluzie, consider că atunci când vorbim despre caracter trebuie să avem în vedere două aspecte: ipocrizia sau o experiență de viață diferită de cea obișnuită. Caracterul unui om poate suferi modificări, dar nu se poate vorbi de o schimbare radicală a acestuia. Doar în măsura în care nu există o ordine interioară și o statornicie în ceea ce crezi și vrei să realizezi în viață se poate vorbi de o schimbare de caracter totală. Dar părerea mea este că în această situație nu a existat într-adevăr un caracter puternic.

REZOLVAREA VARIANTEI 43

1. Fragmentul din lucrarea lui Friedrich Nietzsche este un text nonliterar, redactat într-un stil personal, iar principalul lui scop este cel educativ. Emițătorul se adresează sensibilității cititorilor, recurgând la o serie de artificii: limbaj figurat, metafore, enumerații și antiteză. Variația stilistică și eufonia sunt principalele calități

Scanned with OKEN Scanner

ale limbajului în care a fost redactat textul. Exprimarea este clară, logică, emițătorul utilizând cele mai potrivite mijloace lingvistice în exprimarea ideilor.

Tonalitatea este subiectivă, autorul exprimându-şi opinii personale în legătură cu rolul pe care l-a jucat muzica secole de-a rândul. Pledoaria lui se deschide printr-o alegorie: fiind cea mai intimă artă, ea se desprinde ultima de contextul culturii de care aparține şi moare odată cu ea, asemenea unei plante. În momentul în care o epocă se sfârşeşte, muzica devine singura capabilă să-i ducă mai departe valoarea. Filozoful îşi susține opiniile printr-o amplă enumerație a celor mai mari compozitori ai lumii: maeştrii din Țările de Jos, Händel, Mozart, Beethoven şi Rossini. Muzica fiecăruia dintre ei încununează o epocă: „*în arta maeştrilor din Țările de Jos şi-a găsit expresia spiritul evului mediu creştin*"; „*în muzica lui Händel a răsunat tot ce era mai bun din spiritul lui Luther şi al celor înrudiți lui*"; „*Mozart a dat la iveală în clinchet de aur epoca lui Ludovic al XIV-lea şi al artei lui Racine şi Claude Lorraine*"; „*în muzica lui Beethoven şi Rossini a răsunat un ultim acord din secolul al XVIII-lea*". Ca o concluzie a acestor idei, emițătorul notează scurt: „*Orice muzică adevărată, originală, este un cântec de lebădă*".

Ultima idee face referire la muzica contemporană lui. Prin folosirea adjectivului pronominal posesiv la persoana I plural, autorul îl transformă pe cititorul pasiv într-unul activ, care devine complice la emiterea acestor idei: deşi dornică de stăpânire, „*ultima noastră muzică*" mai are doar un scurt răgaz de trăit. Cauza este aceeaşi care a dus şi la „moartea" celorlalte: terenul culturii din care aceasta a izvorât „*se scufundă cu repeziciune*". Prin urmare, atunci când o cultură apune, moare şi muzica ei.

Textul se adresează celor interesați de viața şi opera marilor compozitori ai lumii, precum şi tuturor persoanelor sensibile care înțeleg, în adevăratul sens al cuvântului, conceptul de „*muzică adevărată, originală*".

2. Pentru a vorbi despre muzică de calitate trebuie să existe armonie între melodie, versuri şi vocea interpretului. De aceea opiniile noastre sunt atât de diferite.

Pe de o parte, pentru majoritatea dintre noi, muzica înseamnă

Scanned with OKEN Scanner

interpret. Însă o voce bună nu înseamnă neapărat şi muzică de calitate. Pot exista situaţii în care vocea cântăreţului să nu fie pusă în valoare prin ritm, aşa cum există şi nenumărate cazuri în care o melodie bine interpretată de unii poate deveni jalnică în interpretarea altora. Astăzi însă, a devenit o modă să privim muzica, nu să o ascultăm. A fi apreciat ca interpret presupune, în zilele noastre, şi a avea un aspect fizic atrăgător. Este vorba, în special, despre muzica comercială. Astăzi orice vedetă cântă sau dansează iar noi, oamenii obişnuiţi, o urmărim încântaţi fără a mai asculta versurile sau măcar ritmul. Privirea ne este atrasă doar de imagine.

Pe de altă parte, mai există, din fericire şi iubitori adevăraţi ai muzicii bune. Pentru mine, muzica de calitate este cea care transmite „ceva", cea pe care, după ce o ascult, îmi rămâne în suflet. Fie că este vorba despre muzică instrumentală sau vocală, important este ca acordurile să încânte auzul şi nu privirea. Un exemplu, în acest sens, îl constituie muzica populară autentică, cea care dăinuie de zeci de ani, fără ca astăzi să pară învechită.

În concluzie, consider că în ziua de astăzi se acordă o prea mare importanţă imaginii interpreţilor şi mai puţin muzicii în sine. Principalul vinovat pentru scăderea calităţii muzicii se face însă publicul. De aceea compozitorii şi textierii scriu ceea ce observă că place, chiar dacă nu îi reprezintă, iar interpreţii se adaptează din mers, trecând cu uşurinţă de la un gen muzical la altul.

REZOLVAREA VARIANTEI 44

1. Fragmentul este un text nonliterar, reprezentând un interviu luat de un redactor al revistei ***1001 case*** Monicăi Tatoiu, în care este adoptat stilul conversaţiei cotidiene, obişnuite. Limbajul este standard, denotativ.

Fiind un interviu, textul prezintă numeroase particularităţi ale comunicării orale în conversaţie: prezenţa interogaţiilor („*Cum afectează criza financiară consumatorul care până acum îşi îndrepta atenţia doar către produsele de lux?*"), a exclamaţiilor („*Dimpotrivă!*") şi a atenuărilor („*nu este neapărat*"). Limbajul comun indică o exprimare spontană, autentică, fără o elaborare prealabilă. Principala calitate a limbajului o constituie oralitatea.

Scanned with OKEN Scanner

Această situație de comunicare implică doi emițători: pe de o parte, pe cel care realizează interviul (redactorul revistei ***1001 case***), pe de altă parte pe cel care răspunde întrebărilor acestuia (Monica Tatoiu). Reporterul îi cere omului de afaceri să explice cum afectează criza financiară consumatorul care până acum își îndrepta atenția doar către produsele de lux.

Viziunea emițătorului este una surprinzătoare. Criza constituie o provocare pentru omul de afaceri intervievat, fiind o oportunitate de dezvoltare personală și profesională. Criza reprezintă doar o diminuare a resurselor financiare destinate consumului, care nu implică neapărat diminuarea creativității. De aceea, receptorul este de părere că se poate vorbi de lux și în această perioadă de criză cînd cantitatea a fost înlocuită de calitate.

Interviul a apărut în paginile revistei ***1001 case*** și se adresează cititorilor interesați de opinia unui om de afaceri în legătură cu impactul pe care criza financiară îl are asupra oamenilor.

2. Luxul este un concept relativ. Semnificația lui este diferită în funcție de posibilitățile materiale ale fiecăruia.

În primul rând, este clar că noțiunea este, oarecum, sinonimă cu termenii „cantitate", „calitate" sau „confort", chiar dacă cele trei concepte nu sunt la rândul lor sinonime sau dimpotrivă. Și mult și scump și plăcut sunt cele trei coordonate necesare pentru a vorbi de lux. O casă sau o mașină scumpă, un concediu de vis sau doar un calculator sunt câteva dintre criteriile unei vieți de „lux". Dacă pentru omul de rând sunt obiective greu de realizat, pentru cei bogați sunt realități. De aceea, se poate afirma că fiecare om are o viziune proprie despre acest concept.

În al doilea rând, luxul a devenit ținta celor mai mulți oameni. Pentru confort sau doar pentru mândrie, se investește enorm în lucruri scumpe, care însă nu sunt mereu și de calitate. În opinia mea, luxul nu reprezintă neapărat cel mai scump produs. Calitatea acestuia este caracteristica definitorie a conceptului. Între o casă mare construită fără gust și un apartament frumos decorat, îl aleg pe cel de-al doilea.

În concluzie, părerea mea este că fiecare dintre noi poate da noțiunii de lux o definiție proprie. Dacă pentru unii unicitatea este principala trăsătură a luxului, pentru alții este nevoie de simplitate pentru a vorbi despre acest concept. De aceea noțiunea de lux este și va rămâne una relativă.

Scanned with OKEN Scanner

REZOLVAREA VARIANTEI 45

1. Emițătorul acestui mesaj este Vasile Alecsandri, care îi adresează prințului Ion Ghica o scrisoare neoficială. Contextul în care a fost redactată scrisoarea reprezintă dorința emițătorului de a-şi informa prietenul cu privire la schimbările pe care le-a adus iarna în țară. Perspectiva emițătorului, care este şi naratorul textului, este una subiectivă.

Pe de o parte, fragmentul din „Introducere" la ***Scrisori ale lui Ion Ghica către V. Alecsandri*** este un text narativ, aparținînd stilului beletristic deoarece îndeplineşte următoarele condiții: emițătorul, care este şi narator, descrie schimbările pe care le-a suferit țara odată cu venirea iernii. Pe de altă parte, textul aparține stilului epistolar, fiind o scrisoare amicală. Aceasta se caracterizează printr-un conținut lipsit de formalism, deoarece receptorul este un prieten. Structura este tipică scrisorii, cu toate caracteristicile ei: antetul care cuprinde numele destinatarului, locul şi data, precum şi formula de adresare. Tonul este unul afectat, puternic marcat din punct de vedere subiectiv, atât prin conținutul ideilor, cât şi prin modul lor de prezentare. La nivelul limbajului, se remarcă formulări afective, specifice stilului epistolar („*iubite amice*"), dar şi calități particulare ale stilului: ironia, armonia şi finețea prezentării conținutului. Vocabularul este unul specific perioadei paşoptiste: „*să afirmeze*", „*sulemenită*", „*se mirează*", „*sperare*", „*întimpin*".

Conținutul textului oferă, printr-o înlănțuire de metafore, imaginea iernii care a pus stăpânire pe întreaga țară. Deşi se declară un „*mare admirator al frumuseților Iernii, splendide la lumina soarelui şi fermecătoare sub razele lunii*", emițătorul împărtăşeşte opinia că, totuşi, gândul la Primăvară este o „*sperare drăgălaşă*". Autoironia, prezentă în finalul textului, constituie un alt mijloc de afirmare a relației apropiate dintre expeditor şi destinatarul scrisorii: din cauza frigului, a ajuns la întrebuințarea unui număr „*legendar*" de paltoane şi de blăni. Bătrânescul cântec popular citat este la fel de sugestiv.

2. Prietenia poate fi definită ca o relație afectivă dintre două persoane care împărtăşesc aceleaşi idealuri şi care îşi dăruiesc, una alteia, încrederea. Privită aşa, prietenia ar trebui să fie o realitate uşor de obținut şi de menținut. Însă, atunci când vorbim despre prietenie, trebuie să avem în vedere mai multe laturi.

Scanned with OKEN Scanner

În primul rând, o relație de prietenie se bazează pe încredere, care nu poate fi oferită cu jumătăți de măsură. Oamenii, ființe sociale, se schimbă pe parcursul vieții atât din cauza momentelor de cumpănă, cât și a celor de fericire. Un prieten adevărat este menit să stea alături de celălalt indiferent de situație. În caz contrar, prietenia se destramă. O prietenie adevărată nu ar trebui să se deterioreze odată cu trecerea timpului sau cu schimbarea de caracter sau de interese a celor implicați în această relație. Prietenia ar trebui să fie mai presus de realitățile imediate, fiindcă ea ține mai mult de suflet decât de rațiune.

În al doilea rând, o prietenie adevărată necesită și compromisuri. Dacă cel de lângă tine nu mai este cel pe care îl știai și îl apreciai, el nu va mai corespunde orizontului tău de așteptare. În această situație, pentru a salva prietenia, se fac compromisuri, acceptându-l pe celălalt cu noua lui față. Decizia ține însă de fiecare om în parte. Uneori, această opțiune este corectă și are rezultate pozitive, iar alteori o astfel de decizie poate duce la dezastru.

În concluzie, consider că în ziua de astăzi există puține relații de prietenie adevărată. Însă atunci când o astfel de relație există, trebuie ca fiecare persoană să-și dorească menținerea ei pe termen cât mai lung. Prietenia este cel mai frumos lucru care îi leagă pe oameni, de aceea ea este nu doar importantă, ci absolut necesară pentru o viață fericită.

REZOLVAREA VARIANTEI 46

1. Fragmentul extras din romanul lui Marin Preda ***Cel mai iubit dintre pământeni*** este un text narativ, aparținând stilului beletristic, deoarece îndeplinește următoarele condiții: apare un narator, apar personaje și acțiune. Emițătorul mesajului din fragmentul citat povestește un episod din copilărie care l-a marcat: servirea cafelei cu lapte de către mama sa. Rememorarea acelui episod se face acum prin ochii omului matur care a poziționat imaginea mamei pe un piedestal și care conferă discursului o notă filozofică.

Naratorul își amintește cu duioșie de copilăria dominată de *„fiorul subțire, adânc, diafan”* al mamei. Mama *„știa să insufle viață lucrurilor”* dându-i copilului impresia că orice activitate

Scanned with OKEN Scanner

casnică umilitoare era, de fapt, „*un ritual misterios*". Astfel, micul lor univers căpăta dimensiuni sacre, întrucât „*bogăția sufletului*" mamei era împrăştiată în lucruri; obiectele prindeau viață sub atingerea magică a acestei ființe dragi. Naratorul consideră că fiecare obiect poate fi viu în măsura în care oamenii îşi doresc acest lucru, în măsura în care fac legătura dintre acel obiect şi un moment din viața lor: „*clipe de preț, ziua când l-a cumpărat, când era poate fericită, când afară era poate primăvară*". „*Frumoasa ceaşcă de porțelan cu flori roşii şi albastre*" a rămas în memoria naratorului tocmai datorită atingerii misterioase a mamei care a transformat acel obiect într-un simbol al copilăriei. Amintirea aceasta îi conferă o anumită stare de siguranță, de protecție, de întoarcere într-un timp sacru.

Semnele de punctuație sunt foarte numeroase în acest text, servindu-l foarte bine pe narator în exprimarea clară a sentimentelor. Explicațiile dintre parantezele rotunde au rolul de a clarifica în mintea receptorilor atitudinea şi amintirile copilului de atunci; interogațiile retorice şi exclamația de la începutul fragmentului au rolul de a singulariza figura mamei care, în ochii fiului, nu era o femeie obişnuită, care făcea activități casnice banale, ci o ființă aproape mistică, cu puteri magice; punctele de suspensie accentuează starea de melancolie, de nostalgie față de copilărie, față de mama care nu mai este. Textul se adresează unui posibil cititor interesat de romanul lui Marin Preda.

2. Omul este o ființă complexă, care are capacitatea de a vorbi, de a-şi transmite gândurile şi sentimentele, de a transforma universul, dacă îşi propune acest lucru. Fiecare dintre noi avem personalități diferite, drept urmare, fiecare reacționează într-un anumit fel şi alege ca într-un anumit fel să-şi exprime stările, gândurile, sentimentele. Citind fragmentul de mai sus mi-am dat seama că tindem mereu să facem asocieri între persoane şi obiectele pe care le influențează.

În primul rând, sunt persoane care trăiesc prin obiectele create de mâna lor. De exemplu, un artist trăieşte prin operele sale; îşi „împrăştie" sufletul în fiecare lucrare, îşi expune fondul sufletesc receptorilor operei sale.

În al doilea rând, atunci când ne amintim de o persoană care ne-a influențat viața şi care nu se mai află cu noi, punem în

Scanned with OKEN Scanner

relație cu ea și anumite obiecte care prindeau viață în jurul ei. Când ești copil, tinzi să idealizezi oamenii apropiați (părinți, bunici) și să-ți creezi un univers al tău în care magia se întrepătrunde cu viața reală, în care obiectele se animă atunci când sunt atinse de modelele tale de viață. Cu siguranță, fiecare asociază copilăria cu unele obiecte (poate o jucărie, un balansoar, un loc) pe care și acum le considerăm magice tocmai datorită influenței pe care cei apropiați au exercitat-o asupra lor. La fel stau lucrurile și când e vorba de muzică. Anumite piese ne provoacă amintiri legate de diverse etape sau momente din viața noastră și, fără să vrem, odată cu melodia, ni se derulează în minte acele episoade.

În concluzie, consider că oamenii pot avea o relație puternică cu anumite obiecte, pot „să le dea viață", asociindu-le cu chestiuni personale, intime, pot să se manifeste prin acele lucruri care capătă, într-o anumită măsură, o aură magică.

REZOLVAREA VARIANTEI 47

1. Poezia ***Liceu*** de George Bacovia aparține stilului belestristic, întrucât respectă anumite norme prozodice, există un eu poetic care își exprimă gândurile și sentimentele față de anii petrecuți în liceu.

Compusă din trei strofe simetrice, poezia redă în numai câteva cuvinte atitudinea eului liric față de liceu, căruia i se adresează în mod direct prin folosirea verbelor de persoana a doua singular: „*-nfiori*", „*-ai dat*". Suntem introduși gradat în atmosfera vieții de licean: dacă în prima strofă apar „*pedanți profesori*" și „*examene grele*", în ultima strofă poetul prezintă sfârșitul acestei perioade când fiecare licean este aruncat în „vâltorile" lumii nepregătit, blazat.

Atitudinea transmisă de eul liric față de perioada petrecută în liceu, dar și față de clădirea liceului, „*cu lungi coridoare*" este una de amărăciune, dispreț, dar și resemnare, într-o anumită măsură. „Definiția" dată liceului – „*cimitir al tinereții mele*" – conferă textului o notă morbidă, cuvântul „*cimitir*" apărând în text de șase ori. Poetul consideră că și-a irosit tinerețea între pereții liceului, căci, odată cu terminarea acestuia, este nevoit să se maturizeze brusc. Astfel, liceul este un simbol care marchează

Scanned with OKEN Scanner

trecerea de la tinerețe la maturitate; tocmai de aici provine atitudinea dezolantă față de acesta. Blazarea, stare specifică adolescenței, dispare şi apar modificări ontologice pe care tânărul le primeşte surprins, dar mai ales confuz: „*Azi nu mai sunt eu/Şi mintea mă doare.../Nimic nu mai vreu*".

În concordanță cu estetica simbolistă, poezia este simetrică din punct de vedere compozițional, muzicalitatea se realizează la nivel exterior prin repetarea unor structuri de la începutul strofei la finalul acesteia: „*Liceu – cimitir/Al tinereții mele*", „*Liceu – cimitir/Cu lungi coridoare*".

2. Perioada adolescenței, petrecută în mare măsură la liceu, este una dintre cele mai importante şi dificile momente din viața omului. Adolescentul este poate persoana cel mai greu de înțeles, dar poate şi cea mai optimistă.

În primul rând, acum au loc transformări atât la nivel biologic, cât şi la nivel psihic şi toate acestea marchează o perioadă de tranziție către maturitate. În această perioadă apar marile întrebări, frământările de ordin sentimental, încercările de adaptare la presiunile exterioare ale societății, reuşitele, dar şi eşecurile.

În al doilea rând, un licean care simte cum depăşeşte adolescența e sfâşiat de melancolie pentru că simte că odată cu ea pierde atâtea lucruri care i-au colorat existența: timpul liber petrecut cu prietenii, primul sărut şi prima iubire, lipsa de responsabilități, recreațiile, vacanțele.

În al treilea rând, optimismul care caracterizează majoritatea tinerilor îi face să-şi dorească să se vadă cât mai repede eliberați de perioada liceului, de perioada adolescenței confuze, pentru că presimt că lumea în care păşesc, lumea oamenilor mari, este un spațiu al provocărilor, al libertății, al responsabilităților asumate. Pentru această etapă s-au pregătit până acum, pentru a-şi afirma personalitatea, pentru a-şi clădi o familie, o afacere, o carieră.

Prin urmare, perioada adolescenței aduce cu sine multe schimbări care au rolul de a forma, de a rafina personalitatea umană şi, chiar dacă este o perioadă destul de dificilă, plină de frământări, tânărul se desprinde cu melancolie de ea, fiind dornic, în acelaşi timp, să experimenteze lumea oamenilor mari.

Scanned with OKEN Scanner

REZOLVAREA VARIANTEI 48

1. Fragmentul extras din piesa lui Mihail Sebastian ***Steaua fără nume*** este un text dramatic, aparținând stilului beletristic deoarece îndeplinește următoarele condiții: apar personaje care își exprimă ideile, sentimentele în mod direct, prin replici, și dialogul este principala modalitate de expunere.

În fragmentul citat, cele două personaje, Necunoscuta și Profesorul, își exprimă atitudinea față de lume, față de cunoaștere, opiniile lor fiind divergente. Textul se adresează unui posibil cititor interesat de piesa lui Mihail Sebastian. Autorul dorește să transmită prin intemediul acestor personaje că universul este perceput de fiecare persoană în mod diferit.

Necunoscuta nu găsește în lume ceva care să o incite, care să-i dea de gândit; ea este angrenată într-o rutină, înconjurată de *„aceiași oameni, aceleași gesturi, aceleași cuvinte”*. Momentele de revoltă împotriva acestei monotonii (*„îmi vine să urlu de plictiseală”*, *„îmi vine o poftă nebună să trântesc ușa, să plec, să fug”*) sunt scurte și femeia ajunge să se resemneze, să se complacă stării de plictiseală: *„pe urmă îmi trece”*.

Pe de altă parte, Profesorul, în ciuda universului absurd în care trăiește, poate vedea cu ochii minții un alt univers, al cerului, al astrelor îndepărtate, un univers palpitant care îl îndeamnă la meditare, la accederea la un alt plan al cunoașterii. Imaginația face posibilă perceperea a două universuri paralele desemnate prin termenii *„aici”* și *„acolo”*: un univers greoi, apăsător, întunecat și opac, și unul opus: ușor, luminos și transparent. Acest mod de gândire îl ajută pe profesor să treacă peste neajunsurile unei *„planete de provincie”*, a unui *„târg în care nu curge apa, nu arde lumina și unde nu opresc trenurile rapide...”*.

Diferența dintre cele două personaje constă în modul lor de a cultiva plăcerea de a cunoaște. Dacă Necunoscuta se complace într-un univers banal, Profesorul caută modalități de a cunoaște universul, fiind pasionat de astronomie. Prin puterea minții, el își creează un univers propriu în care toate eșecurile și problemele dispar.

2. Cunoașterea este una din capacitățile fundamentale ale spiritului uman, fără de care acesta nu s-ar putea raporta nici la lumea înconjurătoare, nici la sine însuși. Cunoașterea mai poate

Scanned with OKEN Scanner

fi definită şi ca un fond de cunoştinţe dobândit de-a lungul vieţii individului. Procesul de cunoaştere devine astfel o aventură care implică plăcerea durabilă a vieţii şi scopul existenţei umane.

În primul rând, conştienţi că existenţa ne-a fost dată o singură dată, trebuie să o facem cât mai reuşită, cât mai plină de realizări şi, mai ales, să o trăim intens şi să ne bucurăm de fiecare clipă a ei. Chiar dacă va avea urcuşuri şi coborâşuri, piedici şi culmi de urcat, momente fericite sau triste, toate acestea fac parte din experienţa noastră ca oameni şi toate trebuie însuşite şi îmbogăţite din plinătatea inimii noastre. Până la urmă în aceasta constă cunoaşterea: în a acumula experienţă şi anumite competenţe care te vor ajuta nu numai să intuieşti răspunsurile la anumite probleme ci şi să acţionezi atunci când trebuie.

În al doilea rând, existenţa noastră nu poate fi împlinită dacă ea nu a fost de folos nimănui. Prin cunoaştere, putem avea parte de aventuri existenţiale şi experienţe inedite pe care să le împărtăşim şi altora. O atitudine pasivă, leneşă, fără dorinţa de a cunoaşte, aşteptând doar ca totul să ne fie dat, fără efort personal, ne transformă în nişte persoane banale şi inutile.

Prin urmare, plăcerea şi, mai ales, dorinţa de a cunoaşte, pot face diferenţa în viaţa noastră: putem trăi cu acel sentiment al inutilităţii provenit din lipsa cunoaşterii sau putem trăi intens bucurându-ne de tot ceea ce ne oferă universul, căutând mereu mistere care aşteaptă să fie descoperite.

REZOLVAREA VARIANTEI 49

1. Fragmentul este extras dintr-un interviu realizat de Cezar Paul-Bădescu în ziarul ***Adevărul***, la 05.11.2009, cu Cătălin Ştefănescu, realizatorul emisiunii culturale „Garantat 100%". Cătălin Ştefănescu îşi expune punctul de vedere cu privire la fenomenul nou de culturalizare care pare că i-a cuprins şi pe români, în ultima perioadă: goana după cărţile vândute cu anumite ziare. Textul este unul publicistic, întrucât are forma interviului, titlul este intrigant, deoarece până să citească articolul, cititorul îşi pune întrebări cu privire la subiectul în discuţie.

Emiţătorul identifică mai mulţi factori de ordin social sau economic care au dus la interesul real al publicului faţă de aceste cărţi. La bază stau preţul accesibil, pe de-o parte, şi snobismul,

Scanned with OKEN Scanner

pe de altă parte. Nu mai este ceva nou faptul că lumea nu mai intră în librării, cauza fiind prețul ridicat al multor publicații. Odată cu noile colecții de cărți ce apar miercurea sau joia cu ziarul, oamenii își doresc aceste cărți nu pentru că ar avea timp sau dorință autentică de a le citi (două cărți pe săptămână sunt poate prea mult), ci pentru că și vecinul le-a cumpărat, pentru că se face coadă la chioșc (și mai sunt unii nostalgici după cozi) sau, de ce nu, pentru că arată bine în bibliotecă și ne dorim ca măcar din acest punct de vedere să ne asemănăm cu celelalte națiii.

Un alt aspect pe care îl aduce în discuție Cătălin Ștefănescu este acela că prezența cărților într-o casă are un efect benefic, precum o icoană. Faptul că știi că ai bibliotecă plină cu cărți frumoase te ajută dintr-un anumit punct de vedere: îți dă sentimentul că ai un anumit grad de cultură, te autoiluzionezi că ești o persoană spirituală. Realizatorul TV are credința, totuși, că având la dispoziție cărți bune, organizate în colecții, poporului român îi va veni cândva și dorința reală de a le citi.

2. O operă literară este creată cu un dublu scop de către autorul ei: în primul rând, pentru a ilustra o problemă de viață într-o viziune proprie și, în al doilea rând, pentru a fi receptată de către cititor. Calitatea operei literare trebuie să fie în special aceea de a suscita interesul cititorului.

În primul rând, opera literară reflectă o dimensiune a realității așa cum a imaginat-o autorul. Dar pentru ca ea să fie veridică și să transmită cititorului un mesaj, trebuie să prezinte partea concretă a vieții, care prezintă un real interes pentru cititor. Așadar, opera de ficțiune nu trebuie să fie ca un tratat de analiză filosofică sau psihologică, ci să transmită acest tip de idei, printr-o situație concretă de viață.

În al doilea rând, orice lectură pe care o parcurge un cititor, îl influențează pe acesta în măsura în care subiectul îi trezește interes. O carte ce obligă la meditație, la descoperirea de noi sensuri ale vieții, care dă răspunsuri la diverse întrebări nu va fi niciodată uitată, ci, dimpotrivă, recitită. Este cazul marilor capodopere ale literaturii universale, unde personajele devin, parcă, reale, evoluând pe parcursul lecturii ca și cum ar fi vii.

În concluzie, o carte care nu incită, care nu pune probleme de interpretare și nu oferă nimic în plus cititorului față de experiența lui personală, nu are nicio valoare.

Scanned with OKEN Scanner

REZOLVAREA VARIANTEI 50

1. Fragmentul extras din romanul ***Craii de Curtea-Veche*** de Mateiu Caragiale este un text narativ, aparținând stilului beletristic, deoarece îndeplinește următoarele condiții: apare un narator, apar personaje și acțiune. Naratorul povestește cum prietenul său, Pantazi, s-a îndrăgostit, și cum a fost afectat de acest „proces".

De-a lungul timpului, despre iubire s-au spus și s-au scris multe. Fragmentul citat prezintă apariția iubirii și efectele ei devastatoare asupra fizicului și psihicului îndrăgostitului Pantazi. Iubirea „*izbucni dintr-o dată pârdalnică, pustiitoare*", încât tânărul o primi fără să se împotrivească. Manifestările ei au devenit vizibile mai ales la nivel fiziologic: „*se apropia tremurând*", „*se fâstâcea, îngâna ceva neînțeles și fugea, fiindu-i frică și s-o privească.*" La nivel sufetesc, iubirea aduce cu sine și suferință, însă o suferință „dureros de dulce", în care Pantazi găsea „*o voluptate în a se ațâța și suferi*". Singura modalitate de a uita de această suferință era băutura: „se îmbăta tun și turtă". Atunci când ești îndrăgostit, simți nevoia de a vorbi despre persoana iubită, de a auzi vorbindu-se de ea, tocmai de aceea te confesezi prietenilor. Naratorul, prietenul lui Pantazi, are rolul de a-l ajuta să treacă prin această etapă păstrându-și mintea limpede, susținându-l și sfătuindu-l, deoarece, e lucru bine știut, când ești îndrăgostit nu observi nimic.

Textul se adresează unui posibil cititor interesat de romanul lui Mateiu Caragiale. Autorul dorește să transmită prin intermediul acestui episod faptul că iubirea apare pe neașteptate și, deseori, manifestările sale sunt surprinzătoare din mai multe puncte de vedere.

2. Iubirea este singura cale prin care omul își poate purifica ființa și care oferă posibilitatea intrării în dialog cu divinitatea. De asemenea, iubirea reprezintă și starea în care omul devine el însuși, fără putința de a-și masca atitudinea sau de a disimula. Iubirea nu este un sentiment care-și are originea în lumea terestră. Ioan Slavici a făcut o afirmație interesantă despre apariția iubirii: „*Iubirea e din altă lume și se ivește din senin, fără ca să știi de ce, se dă pe față, fără ca să știi cum, și te duce fără ca să știi unde.*".

Scanned with OKEN Scanner

În primul rând, sentimentul iubirii poate apărea atunci când te aştepţi mai puţin, tocmai de aceea reacţiile pot fi dintre cele mai diverse. Expresia „fluturi în stomac" poate fi înţeleasă numai de cei îndrăgostiţi, este o stare specifică lor, când au mereu senzaţia de gol în stomac şi o stare generală de slăbiciune. Aşadar, nu e un mister faptul că o stare sufletească atât de profundă are implicaţii şi la nivel fiziologic.

În al doilea rând, iubind intri într-o lume în care domneşte iubirea, în care legile iubirii sunt atotstăpânitoare şi în care eşti ocrotit de acestea. Iubind te abandonezi sentimentului şi, dăruindu-te, nu mai eşti dominat de egoism. Ca atare nu te mai preocupă propria persoană, ci persoana celuilalt.

În concluzie, iubirea, în toate formele ei de manifestare, este un mister fără putinţa de a fi vreodată înţeles sau cuprins.

Scanned with OKEN Scanner

CUPRINS

Varianta 1 3
Varianta 2 3
Varianta 3 4
Varianta 4 6
Varianta 5 7
Varianta 6 8
Varianta 7 9
Varianta 8 10
Varianta 9 11
Varianta 10 12
Varianta 11 13
Varianta 12 14
Varianta 13 15
Varianta 14 16
Varianta 15 17
Varianta 16 18
Varianta 17 18
Varianta 18 19
Varianta 19 20
Varianta 20 21
Varianta 21 22
Varianta 22 23
Varianta 23 24
Varianta 24 24
Varianta 25 25
Varianta 26 26
Varianta 27 27
Varianta 28 28
Varianta 29 29
Varianta 30 29
Varianta 31 30
Varianta 32 31
Varianta 33 32
Varianta 34 33
Varianta 35 34
Varianta 36 35
Varianta 37 36
Varianta 38 37

Scanned with OKEN Scanner

Varianta 39 38
Varianta 40 39
Varianta 41 40
Varianta 42 41
Varianta 43 42
Varianta 44 43
Varianta 45 44
Varianta 46 45
Varianta 47 46
Varianta 48 47
Varianta 49 48
Varianta 50 49

REZOLVAREA VARIANTELOR

Rezolvarea variantei 1 51
Rezolvarea variantei 2 52
Rezolvarea variantei 3 53
Rezolvarea variantei 4 55
Rezolvarea variantei 5 56
Rezolvarea variantei 6 57
Rezolvarea variantei 7 59
Rezolvarea variantei 8 60
Rezolvarea variantei 9 61
Rezolvarea variantei 10 63
Rezolvarea variantei 11 64
Rezolvarea variantei 12 65
Rezolvarea variantei 13 67
Rezolvarea variantei 14 69
Rezolvarea variantei 15 71
Rezolvarea variantei 16 72
Rezolvarea variantei 17 74
Rezolvarea variantei 18 75
Rezolvarea variantei 19 77
Rezolvarea variantei 20 79
Rezolvarea variantei 21 80
Rezolvarea variantei 22 82
Rezolvarea variantei 23 84
Rezolvarea variantei 24 85

Scanned with OKEN Scanner

Rezolvarea variantei 25 87
Rezolvarea variantei 26 89
Rezolvarea variantei 27 90
Rezolvarea variantei 28 92
Rezolvarea variantei 29 93
Rezolvarea variantei 30 95
Rezolvarea variantei 31 97
Rezolvarea variantei 32 98
Rezolvarea variantei 33 99
Rezolvarea variantei 34 100
Rezolvarea variantei 35 101
Rezolvarea variantei 36 102
Rezolvarea variantei 37 104
Rezolvarea variantei 38 105
Rezolvarea variantei 39 106
Rezolvarea variantei 40 107
Rezolvarea variantei 41 108
Rezolvarea variantei 42 110
Rezolvarea variantei 43 111
Rezolvarea variantei 44 113
Rezolvarea variantei 45 115
Rezolvarea variantei 46 116
Rezolvarea variantei 47 118
Rezolvarea variantei 48 120
Rezolvarea variantei 49 121
Rezolvarea variantei 50 123

Scanned with OKEN Scanner

GARANȚIA SUCCESULUI LA EXAMENE

BACALAUREAT

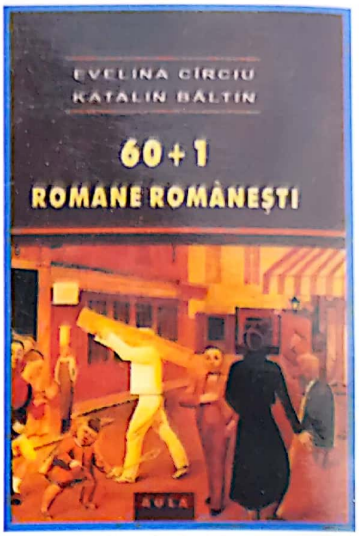

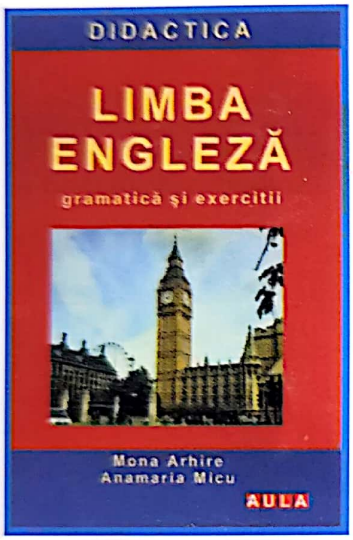

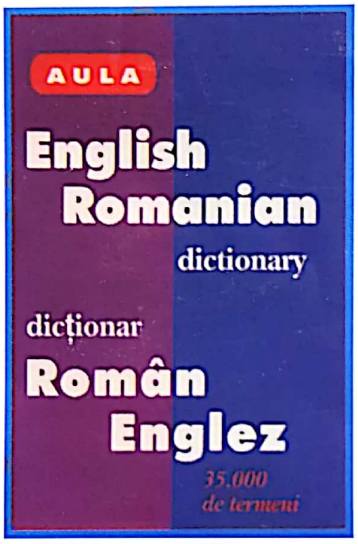

DICȚIONARE

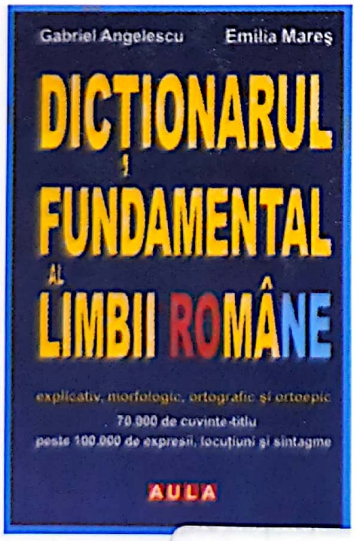

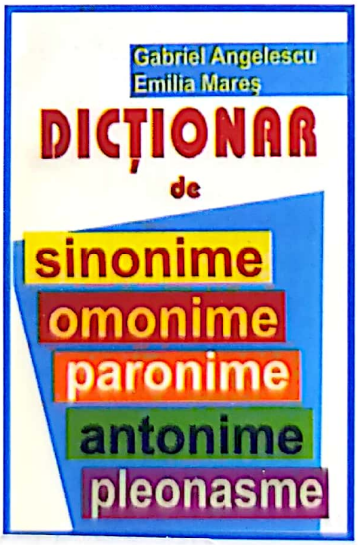

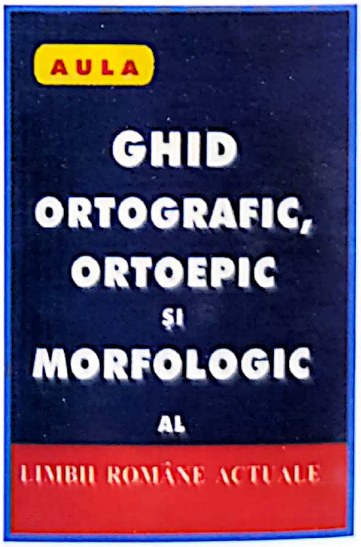

100025112105785

Tele .ro .610 /32.66.47

Email: editura_aula@yahoo.com

9 789737 540539

Scanned with OKEN Scanner